Elvia AS

R-26 Ny 132 kV-ledning Åbjøra-Dokka

Fagutredning friluftsliv

Oppdragsnr.: **52301090** Dokumentnr.: **R-26** Versjon: **J02** Dato: **2025-09-25**

Norconsult

Oppdragsgiver:	Elvia AS
Oppdragsgivers kontaktperson:	Jan Olav Grønvold
Rådgiver:	Norconsult AS, Kjørboveien 22, NO-1337 Sandvika
Oppdragsleder:	Elise Førde
Fagansvarlig:	TRYNJA

Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent
J02	2025-09-25	For bruk	TRYNJA	ELRII	ELFOR
B04	2025-03-11	Oppdatert med vurdering av dobbelkurs og singelpole	TRYNJA	ELRII	ELFOR
B03	2024-04-29	Til gjennomlesing	TRYNJA	ELRII	ELFOR

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Sammendrag

Elvia planlegger å bygge nye 132 kV-ledninger mellom Åbjøra transformatorstasjon i Nord Aurdal kommune via Bagn transformatorstasjon i Sør-Aurdal kommune og videre til Dokka transformatorstasjon i Nordre Land kommune. De nye ledningene vil erstatte eksisterende 132 kV ledninger på strekningen. Friluftslivet på strekningen mellom Åbjøra-Dokka er knyttet til større skogsområder, samt aktivitet på og langs flere vann og vassdrag. Ledningen går gjennom de to vestligste dalførene i Innlandet fylke, der elvene Begna og Etna skjærer gjennom landskapet. To delstrekninger vurderes mellom Åbjøra og Dokka.

Delstrekning Åbjøra-Etnedal vest

På delstrekningen knytter de største verdiene seg til Pilegrimsvegen i Valdres og skogsområdet nord for Bagn sentrum (Tonsåsen). Området nord for Bagn sentrum har skiløyper, gapahuk og flere merka stier og turmål. De ulike alternativene medfører arealbeslag i utmark i form av mastepunkter og ryddegater, samt visuelle virkninger. Der det går kraftledning i dag vil det bli en endring i mastetype (til parallelførte enkeltkursmaster i plan, H-master). Alternativer som innebærer riving av eksisterende ledning over Tonsåsen vil være positivt for nordre deler av friluftslivsområdet på Tonsåsen (delområde 4), men ny kraftledning vil berøre andre deler av dette området. Endringer på delstrekningen vurderes ikke å ha noen nevneverdig påvirkning på friluftslivsopplevelsen, og alle fire alternativer vurderes å ha ubetydelig konsekvens.

		Åbjøra – Etnedal vest			
Alternativ	**Nullalternativet**	**Alternativ A**	**Alternativ B**	**Alternativ C**	**Alternativ D**
Konsekvens	0	**Ubetydelig konsekvens**	**Ubetydelig konsekvens**	**Ubetydelig konsekvens**	**Ubetydelig konsekvens**
Rangering		4	3	1	2
Begrunnelse for rangering		De to ledningene går i forskjellige traseer på deler av strekningen, som gjør at inngrepet spres utover et større areal.	Alternativet går tetttere på Juklamsknatten og gamle Valdresbanen	Frigjør Tonsåsen-området og samler ledninger mest.	Påvirker friluftsinteresser i liten grad og frigjør Tonsåsen-området.

På strekningen fra Åbjøra transformatorstasjon til Bagn transformatorstasjon er det også vurdert parallelførte enkeltkursmaster med vertikaloppheng (singelpole). Det er ikke vurdert at konsekvensene av singelpole vil være vesentlig forskjellige fra de allerede vurderte H-mastene, men singelpolemaster medfører et smalere ryddebelte i skogen enn H-master, noe som vektes inn positivt.

Delstrekning Etnedal vest-Dokka

På delstrekningen vurderes flere traséalternativer gjennom Etnedalen og over Veståsen. De største verdiene på denne strekningen er knyttet til Etna som renner gjennom Etnedalen, og det store skogsområdet på Veståsen. Kraftledningen vil også gå nær to større klatrefelt, og en turløype i Dokka sentrum, som er godt tilrettelagt og har stor bruksfrekvens.

Syv alternativer vurderes på delstrekningen, der de to hovedtraseene er å gå enten i dalbunnen langs eksisterende ledning eller over Veståsen. De tre alternativene som går i dalbunnen følger i stor grad eksisterende ledning, og konsekvensene for friluftslivet vurderes som små. De fire alternativene som går over Veståsen vil medføre inngrep i et stort skogsområde som i dag ikke har kraftledninger eller andre store tekniske inngrep. Ryddegater og kraftledninger her vil endre mye av områdets urørte preg. Dersom det bygges ledning over Veståsen vil eksisterende ledning langs Etna rives. Det er gjort en vurdering av hvordan den samla konsekvensen for friluftslivet blir ved å rive en kraftledning på ett sted, og samtidig bygge nye og større master et annet sted. Samlet sett vurderes det slik at konsekvensene vil være størst der det bygges ny kraftledning på steder hvor det tidligere ikke har vært kraftledning (3.0-alternativer i tabellen under).

		Etnedal vest – Dokka						
Alternativ	**Nullalternativet**	**1.0**	**1.5-1.0**	**1.4-1.0**	**1.3-3.2-3.0**	**1.3-3.0**	**3.2-3.0**	**3.0**
Konsekvens	0	**Ubetydelig**	**Ubetydelig**	**Ubetydelig**	**Noe negativ**	**Noe negativ**	**Noe negativ**	**Noe negativ**
Rangering		2	3	1	4	6	5	7
Begrunnelse for rangering		Følger eksisterende trasé, men krysser Etna ved tursti.	Følger eksisterende trasé, men går rett over Madslangrudberget.	Følger eksisterende trasé og unngår Madslangrudberget helt.	Samler inngrepet tettere på Åslinbygda.	Ytterligere bit-for-bit nedbygging.	Samler inngrepet tettere på Åslinbygda.	Ytterligere bit-for-bit nedbygging.

På strekningen fra Bagn transformatorstasjon til Dokka er en dobbelkursledning med et noe smalere ryddebelte og mer samlet inngrep vurdert som en noe bedre løsning enn enkeltkurs, men forskjellen vil ikke være stor nok til å endre tidligere vurderte konsekvensgrader for delområdene som blir påvirket. Konsekvensgradene vil derfor være de samme enten det bygges dobbelkursmaster eller enkeltkursmaster.

Når hele strekningen fra Åbjøra til Dokka sees i en sammenheng, er det noen alternativkombinasjoner som vil ha mindre konsekvenser for friluftslivet enn andre. På delstrekningen Åbjøra-Etnedal vest er alternativ C vurdert det beste alternativet for friluftslivet. Videre østover er alternativer som går i Etnedalen vurdert å være best for friluftslivet (1.4-1.0, 1.0 og 1.5-1.0).

Det gjør at de beste alternativene for friluftslivet (i prioritert rekkefølge) på strekningen fra Åbjøra til Dokka er:

	Traséalternativ	
Prioritering	Åbjøra-Etnedal vest	Etnedal vest-Dokka
1	C	1.4-1.0
2	C	1.0
3	C	1.5

Innhold

1 Tiltaksbeskrivelse 6
1.1 Bakgrunn 6
1.2 Beskrivelse av tiltaket 6
1.3 Ledningstraseer 12
2 Konsekvensutredning 21
2.1 Metodikk 21
2.2 Nullalternativet (referansealternativet) 32
2.3 Utredningsområdet og influensområdet 32
2.4 Føringer og planer 32
2.5 Kunnskapsgrunnlag 32
3 Verdier 34
3.1 Områdebeskrivelse 34
3.2 Delstrekning Åbjøra- Etnedal vest 34
3.3 Delstrekning Etnedal vest – Dokka 44
4 Vurdering av påvirkning og konsekvens 59
4.1 Delstrekning Åbjøra – Etnedal vest 59
4.2 Vurdering av enkeltkursmaster med vertikaloppheng fra Åbjøra-Bagn 73
4.3 Delstrekning Etnedal vest – Dokka 75
4.4 Vurdering av dobbelkursmaster Bagn-Dokka 94
4.5 Samlet vurdering av trasévalg 100
4.6 Oppsummering 101
4.7 Midlertidige virkninger i anleggsfasen 102
4.8 Avbøtende tiltak 104
4.9 Usikkerhet i vurdering av påvirkning 104
5 Referanser 106
6 Vedlegg 1 107

1 Tiltaksbeskrivelse

1.1 Bakgrunn

Elvia planlegger å bygge nye 132 kV-ledninger mellom Åbjøra transformatorstasjon i Nord Aurdal kommune via Bagn transformatorstasjon i Sør-Aurdal kommune og videre til Dokka transformatorstasjon i Nordre Land kommune. De nye ledningene vil erstatte eksisterende 132 kV ledninger på strekningen.

Dagens 132 kV ledninger mellom Åbjøra og Dokka består av flere ledningsstrekk; Åbjøra – Bagn (ca. 20,2 km), Åbjøra – Dokka (ca. 43,4 km), Bagn – Dokka (ca. 32,5 km). Ledningene ble bygget for 50-60 år siden, og ledningen nærmer seg teknisk levetid. Eksisterende 132 kV ledninger består i hovedsak av dobbeltkursmaster utført i tre med høyder mellom 15 og 20 meter, men det er også lengre strekninger med enkeltkursledninger med H-master i tre, samt 8 stålmaster ned mot Bagn transformatorstasjon. Dagens ryddebelte er ca. 42 meter bredt, se Figur 1-1.

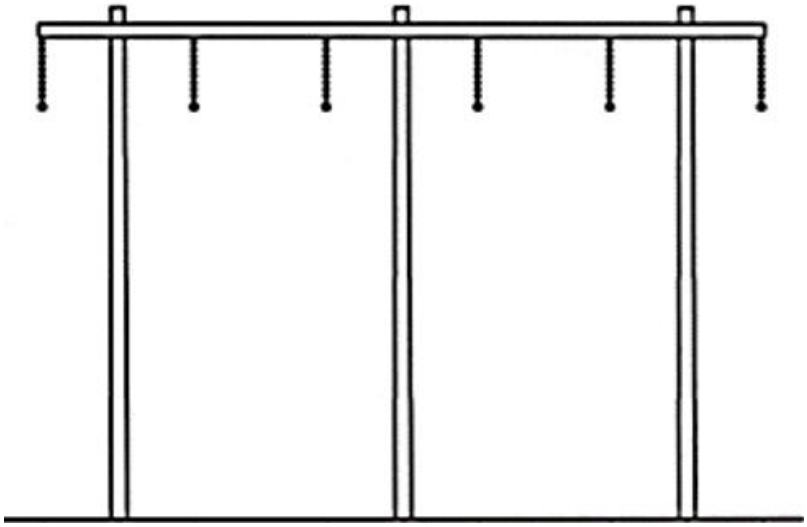

Figur 1-1: Dagens 132 kV ledninger (dobbeltkurs med trestolper). Ca. 4,5 meter mellom linene (faseavstand) og rydde- og byggeforbudsbelte ca. 42 meter. Mastehøyde normalt 15-20 meter.

Foreliggende konsekvensutredning omfatter ledningsforbindelsene mellom Åbjøra, Bagn og Dokka, transformatorstasjoner, I tillegg omhandler utredningen ledningen mellom Bagn transformatorstasjon og Begna kraftverk, som skal legges om på deler av strekningen – fra Bagn transformatorstasjon til Bagnslinna. Denne omleggingen er vist som 4.0 på kart.

1.2 Beskrivelse av tiltaket

De nye ledningene planlegges med master av kompositt eller stål med horisontaloppheng, alternativt med dobbeltkursmaster i stål eller kompositt med vertikaloppheng, se Figur 1-2 og Figur 1-3: Mastebilde for 132 kV dobbelkursmast med vertikaloppheng. Rydde- og byggeforbudsbelte 30 meter. Mastehøydene vil variere med terrengforholdene, men vil normalt være mellom 20 og 25 meter. Mastene vil ha grå eller en brunlig farge.

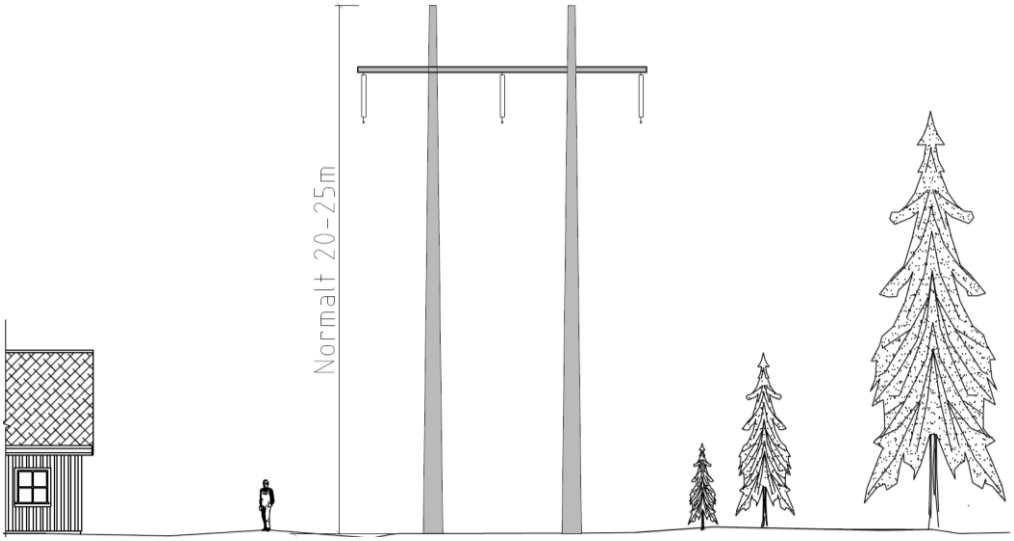

Figur 1-2: Mastebilde 132 kV H-mast med planoppheng. Rydde- og byggeforbudsbelte 30 meter.

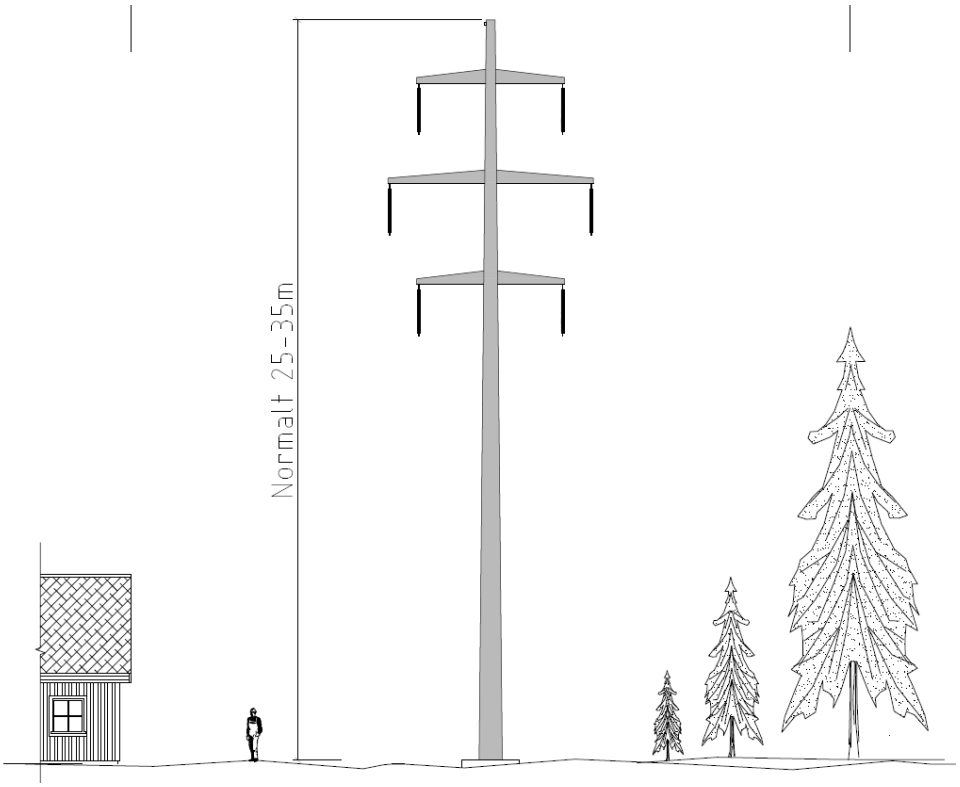

Figur 1-3: Mastebilde for 132 kV dobbelkursmast med vertikaloppheng. Rydde- og byggeforbudsbelte 30 meter

Byggeforbudsbeltet og ryddebelte for ny ledning vil ha en bredde på 30 m for en enkeltkursledning med horisontaloppheng (H-master) og 24 meter for master med vertikaloppheng (singelpole-master). Der det planlegges for parallelføring vil ryddebelte være 50 meter for ledninger med horisontaloppheng (H-master).

Innenfor ryddebeltet ryddes skog slik at ledningen overholder forskriftskravene til høyde over vegetasjon/skog.

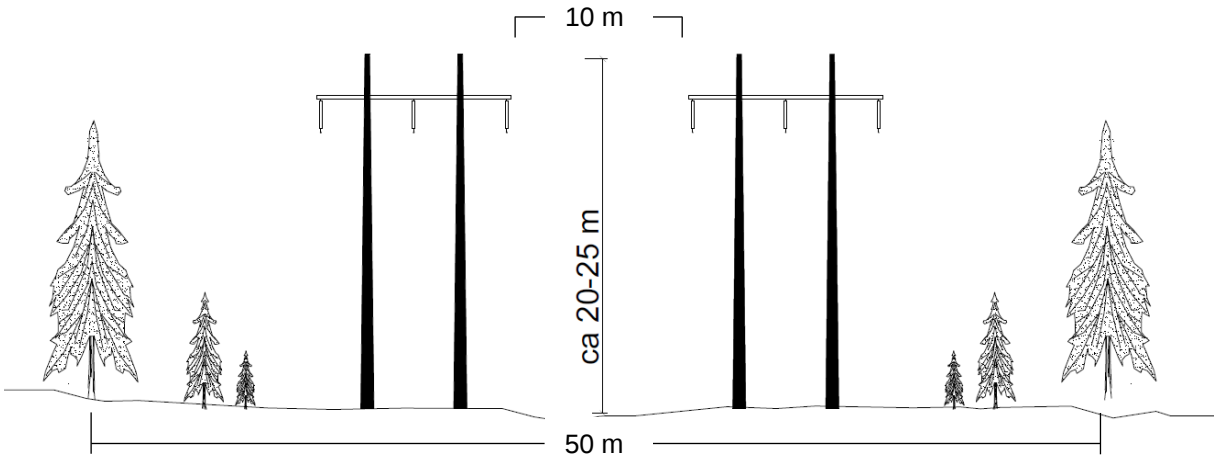

Figur 1-4: Mastebilde for to parallelle 132 kV H-master med planoppheng. Avstand mellom ytterfasene på de to ledningene er 10 m. Rydde- og byggeforbudsbelte blir 50 meter.

Inn til Bagn transformatorstasjon planlegges det for bruk av dobbeltkurs stålmaster med vertikaloppheng (singlepole-master) de 4 siste spennene (5 master) (Figur 1-5). Ryddebeltet for disse mastene med vertikaloppheng (singlepole-master) blir ca. 41 meter. Ledningen som går mellom Bagn transformatorstasjon og Begna kraftverk legges om. Ledningen er i dag tilkoblet 132 kV-ledningen mellom Bagn og Dokka vest for Bergåsen. Ledningen planlegges etablert som en egen ledning helt frem til Bagn transformatorstasjon (trasealternativ 4.0), slik at det blir tre ledninger ned til Bagn transformatorstasjon – en dobbeltkurs for ledningene mot Åbjøra og Dokka og en enkeltkurs mot Begna kraftverk, se Figur 1-5.

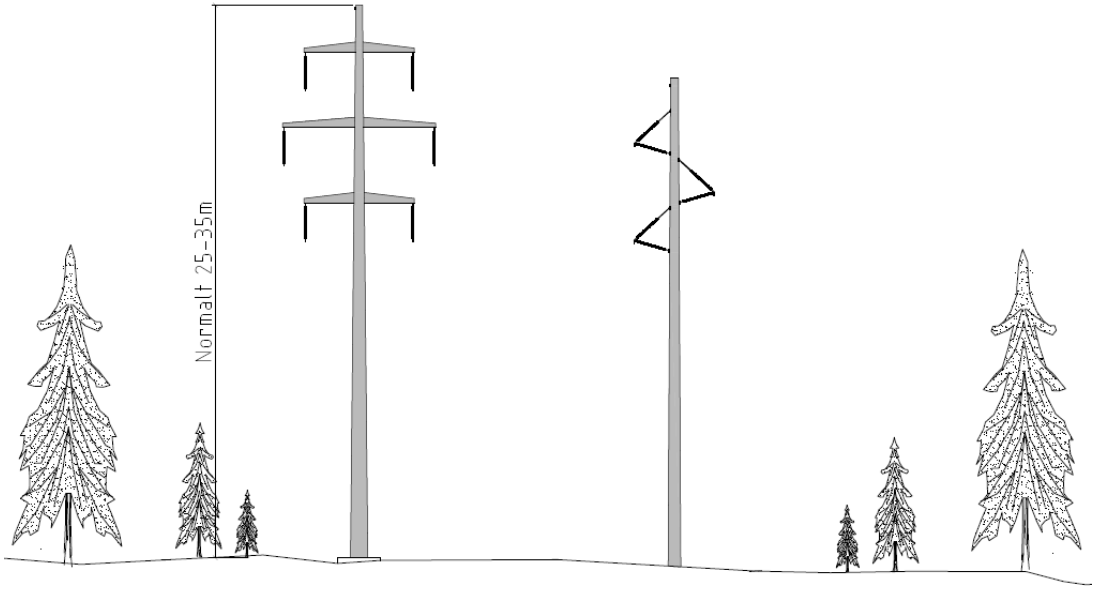

Figur 1-5: Mastebilde for de to 132 kV-ledningene ut fra Bagn transformatorstasjon. Ledningene planlegges med vertikaloppheng for å få plass opp den bratte lia mot Gubberud. Ledningen mot Begna kraftverk vil gå på masterekken til høyre og inngående ledning fra Åbjøra til Bagn og utgående mot Dokka på masterekken til venstre. Rydde og forbudsbelte blir ca. 41 m.

Nordvest for Dalen vil det for alternativ 3.1 være aktuelt med to parallelle vertikalopphengsmaster fram til tilkoblingspunktet for ledningen til Begna, vest for Kyrtjerna. Det er også utredet parallelførte vertikalopphengsmaster fra Åbjøra til Bagn stasjon (Figur 1-6).

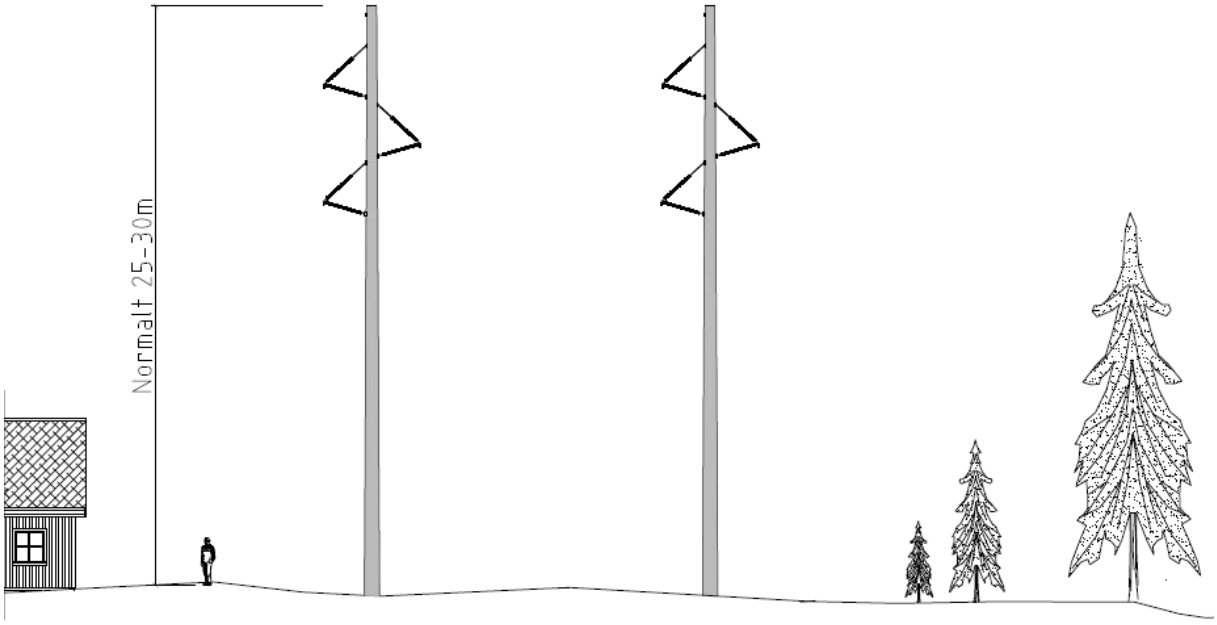

Figur 1-6: Mastebilde for to parallelle 132 kV singlepole-master med vertikaloppheng. Rydde- og byggeforbudsbelte ca. 38 m.

For trasealternativet 3.0 med enkeltkursmaster vil det bli tre parallelle ledninger fra Nordre Gubberud til Bagnsåsen hvor eksisterende ledningen til Begna tilkobles og går sørover, se Figur 1-7

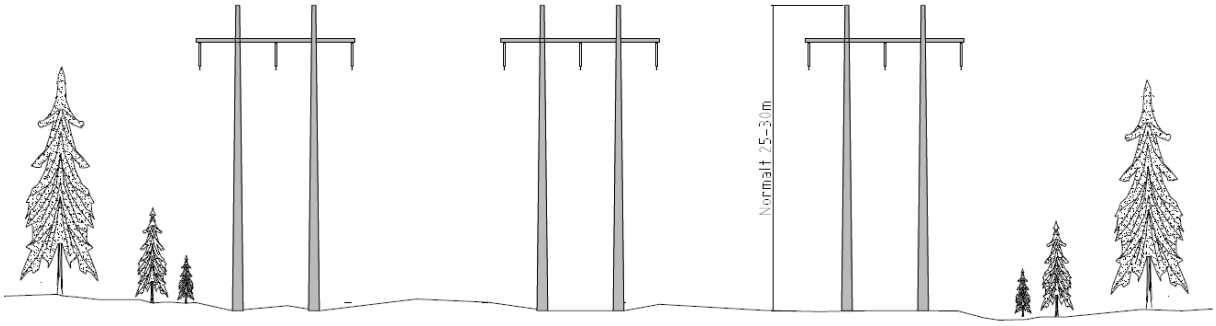

Figur 1-7: Mastebilde for parallelføring av tre 132 kV-ledninger fra Nordre Gubberud til Bagnslinna for trasealternativ 3.0 sammen med ledningen til Begna kraftverk (trasealternativ 4.0). Rydde- og byggeforbudsbelte blir ca. 70 meter.

For å få plass til en ny ledning inn til Bagn transformatorstasjon, må koblingsanlegget utvides med ett nytt 132 kV bryterfelt. Visualisering av utvidelsen er vist i Figur 1-8.

Figur 1-8: Visualisering av utvidelse av koblingsanlegget ved Bagn transformatorstasjon (rød firkant) med visualisering av nye singelpolemaster (dobbelkurs til venstre og enkeltkurs til høyre) inn og ut fra Bagn transformatorstasjon.

For å kunne opprettholde forsyningssikkerheten i regionen kan ikke begge ledningene rives før man bygger nye ledninger. Det betyr at, der ledningene planlegges bygget i/parallelt med dagens ledningstraseer, sideforskyves traseen med ca. 20 meter og blir ca. 10 meter bredere enn dagens trase, se Figur 1-9.

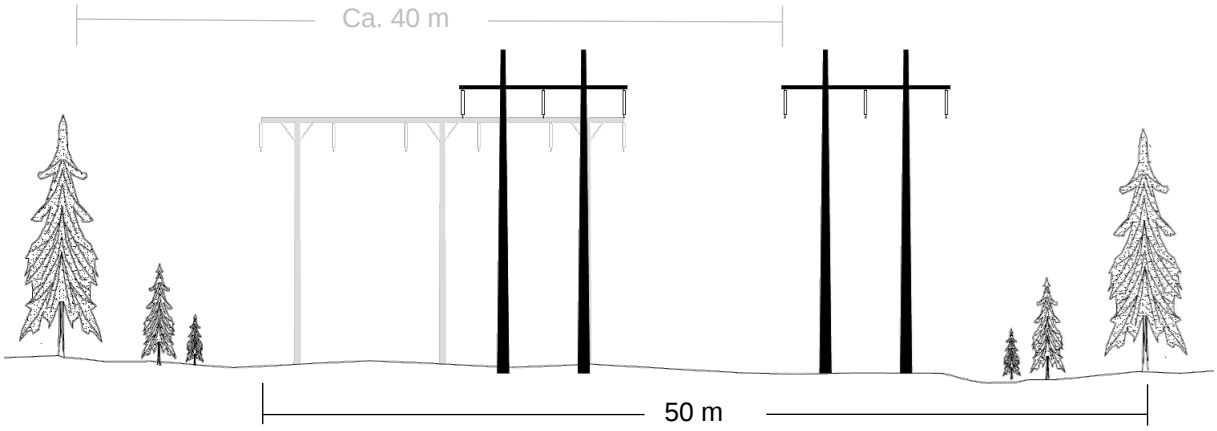

Figur 1-9: Figuren viser sideforskyvningen og breddeutvidelsen sammenlignet med dagens situasjon i grått. Rydde- og byggeforbudsbelte for dagens ledninger er ca. 40 meter. Nye 132 kV ledninger, vist med sort får et ryddebelte på 50. Ledningstraseen sideforskyves ca. 20 meter.

1.2.1 Bygging av nye 132 kV ledninger

Det planlegges ikke for bygging av nye veier eller permanente riggplasser, men det kan være behov for å oppruste enkelte veier og kjørespor.

Tilsvarende moderne skogbruk foregår skogryddingen i stor grad med hogstmaskiner kombinert med noe manuell rydding. Ved behov ryddes også adkomsttraseer og riggplasser, og det klargjøres slik at det er mulig å komme frem med nødvendig utstyr og maskiner til mastepunktene.

Grunnarbeid og fundamentering av mastene vil foregå med gravemaskin og mindre maskiner og utstyr. I hovedsak vil maskiner og utstyr bli kjørt fram til mastepunktene på eksisterende veier og kjørespor, og i ledningstraseen. Til mastepunkter som har krevende adkomst kan maskiner og utstyr bli flydd inn med helikopter.

Mastemontering foregår i hovedsak med helikopter. Linestrekkingen foregår med bruk av helikopter som drar ut en pilotline som igjen brukes til å trekke ut linene ved hjelp av vinsj. Linetromlene er de tyngste elementene og plasseres der det er god adkomst inn til traséen.

1.2.2 Riving av dagens ledninger

Eksisterende 132 kV ledninger mellom Åbjøra – Bagn, Åbjøra – Dokka og Bagn – Dokka skal rives.

Liner og isolatorkjedene fjernes. Mastene inkl. fundament fjernes i sin helhet i den grad det er mulig. Alt rivningsavfall fraktes ut med helikopter og/eller bakketransport og leveres godkjent mottak.

1.3 Ledningstraseer

Ved konsekvensutredningen er strekningen fra Åbjøra til Dokka delt i to delstrekninger for å kunne skille alternativer fra hverandre. En delstrekning går fra Åbjøra til Etnedal vest, like øst for fv. 2444 Tonsåslinna. Neste delstrekning går fra Etnedal vest til Dokka. Hele traseen med strekningsinndeling er vist i Figur 1-10.

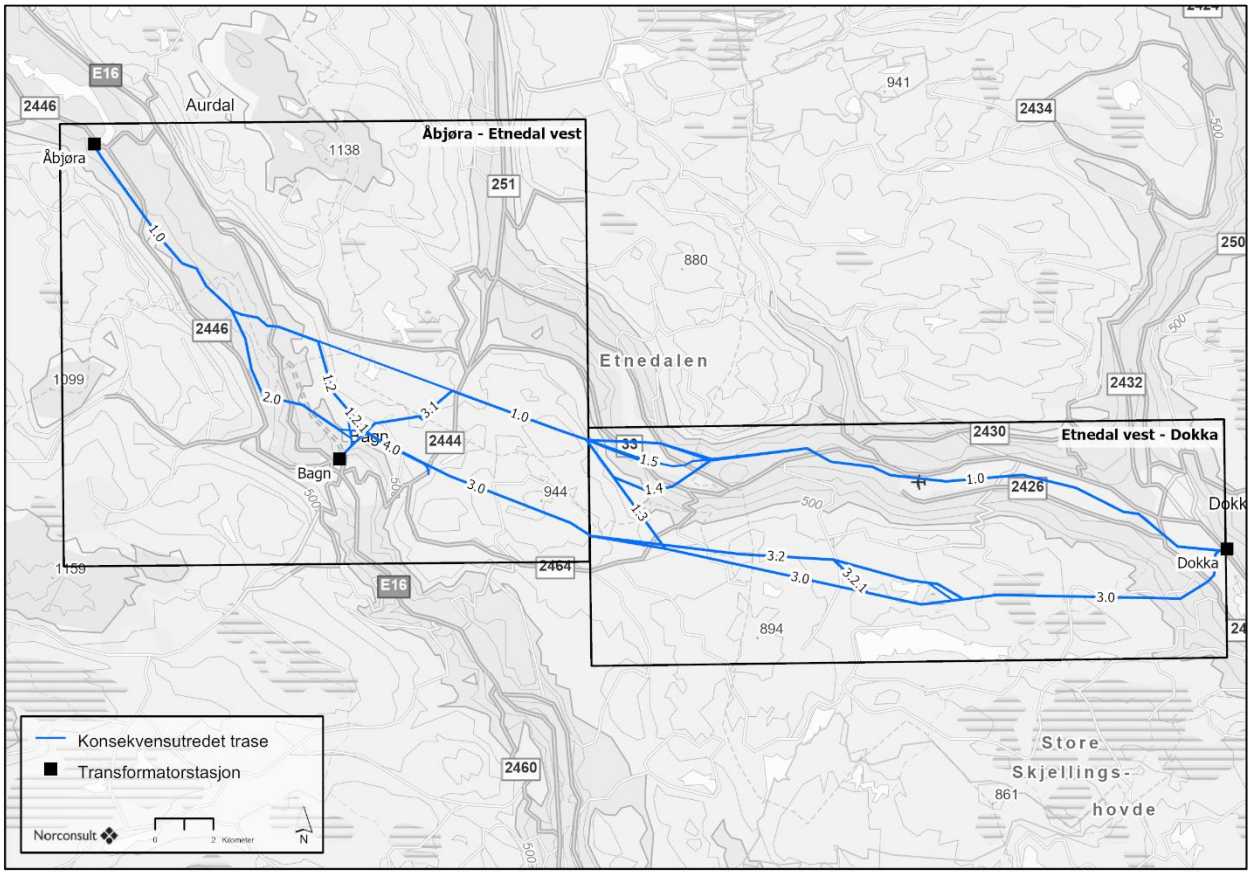

Figur 1-10: Utredete traséalternativer på strekningen Åbjøra-Dokka.

1.3.1 Delstrekning Åbjøra-Etnedal vest

Alternativ A

For alternativet vil ledningene være parallelført ut fra Åbjøra mot Bagn. Etter kryssing av Begna, vil en ledning gå over mot Tonsåsen, mens en ledning går innom Bagn transformatorstasjon.

- Ledning 1 følger 1.0
- Ledning 2 følger 1.0-1.2-3.0-3.1-1.0
- 4.0 går parallelt med ledningen til Tonsåsen (og kobles til eksisterende ledning til Begna, like nord for Mikkelstjernet.

Det vurderes tre ulike mastekonfigurasjoner på strekningen.

- Parallelførte enkeltkursmaster i plan (H-master)
- Parallelførte enkeltkursmaster i plan (H-master) fra Åbjøra-Bagn, og dobbelkursmaster videre østover fra fv. 2444 Tonsåslinna.
- Parallelførte enkeltkursmaster med vertikaloppheng (singelpole) fra Åbjøra-Bagn, og dobbelkursmaster videre østover.

Alternativene er vist i Figur 1-11. Det presiseres at det bygges enten H-master *eller* dobbelkurs *eller* singelpolemaster

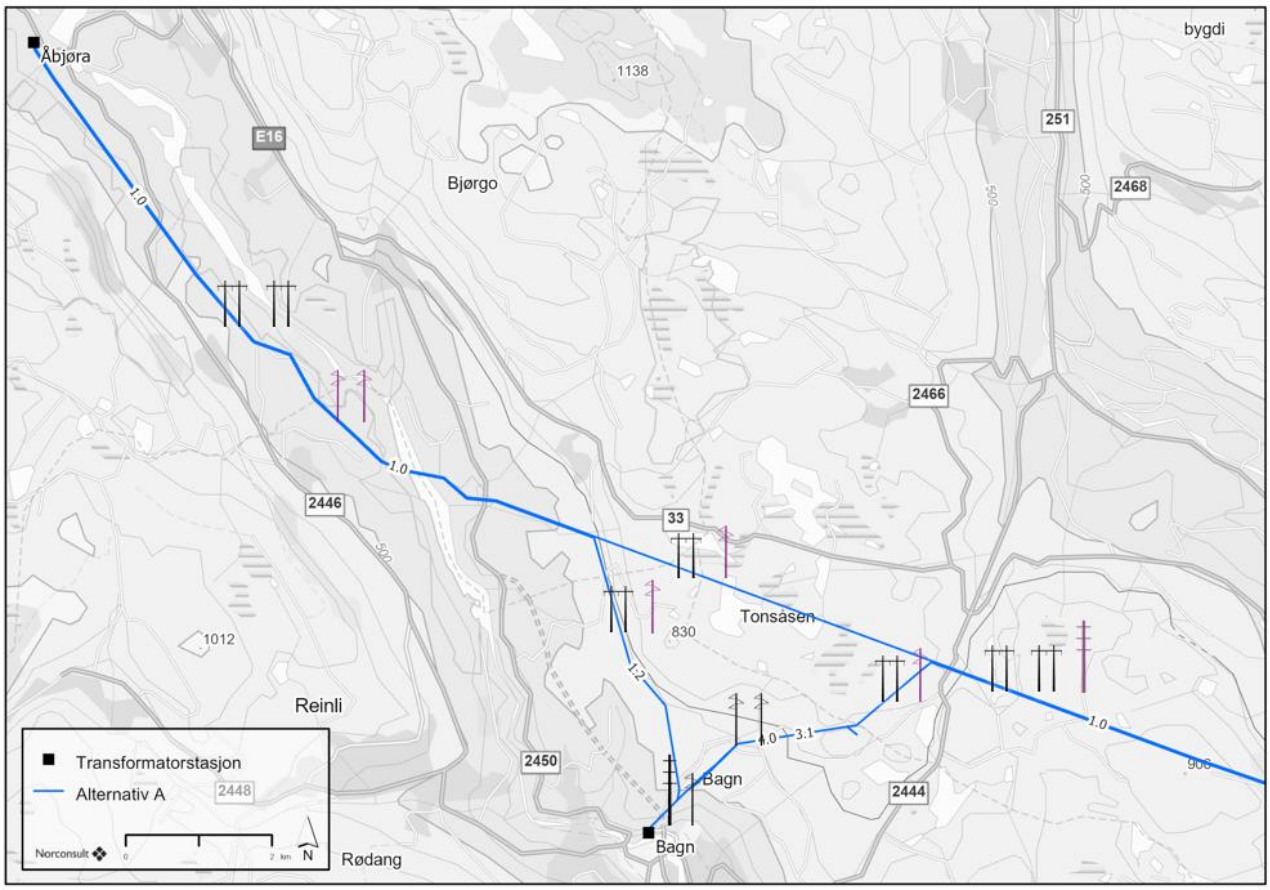

Figur 1-11: Alternativ A. Det bygges enten H-master hele strekningen fra Åbjøra-Etnedal vest. Dette er vist i svart. Et alternativ er å ha H-master frem til Tonsåslinna, og dobbelkursmaster videre østover. Et slikt alternativ med dobbelkursmast er vist med lilla dobbelkursmast. Et siste alternativ er å bygge singelpole fra Åbjøra til Bagn. Dette alternativet er også vist i lilla.

Alternativ B

Traseen fra Åbjøra er uendret i forhold til alternativ A helt til et stykke etter kryssing av Begna. Etter kryssingen vil begge ledningene gå ned mot Bagn transformatorstasjon. Inn og ut fra Bagn transformatorstasjon vil ledning 1 gå på dobbelkursmast med vertikaloppheng, og ledning mot Begna vil gå på en vertikalopphengt enkeltkursmast. Før ledningene knekker østover vil de gå som to vertikalopphengte enkeltkursmaster (mastetype ikke vist i kart grunnet lite plass).

- Ledning 1 følger 1.0-1.2-3.0
- Ledning 2 følger 1.0-1.2-1.2.1-3.0
- 4.1 går fra Bagn og et kort stykke mot nordøst før den tar av sørøstover og kobles til eksisterende ledning til Begna, øst for Bagnsåsen

Det vurderes tre ulike mastekonfigurasjoner på strekningen.

- Parallelførte enkeltkursmaster i plan (H-master)
- Parallelførte enkeltkursmaster i plan (H-master) fra Åbjøra-Bagn, og dobbelkursmaster videre østover fra fv. 2444 Tonsåslinna.
- Parallelførte enkeltkursmaster med vertikaloppheng (singelpole) fra Åbjøra-Bagn, og dobbelkursmaster videre østover.

Alternativene er vist i Figur 1-12. Det presiseres at det bygges enten enkeltkurs *eller* dobbelkurs *eller* singelpole.

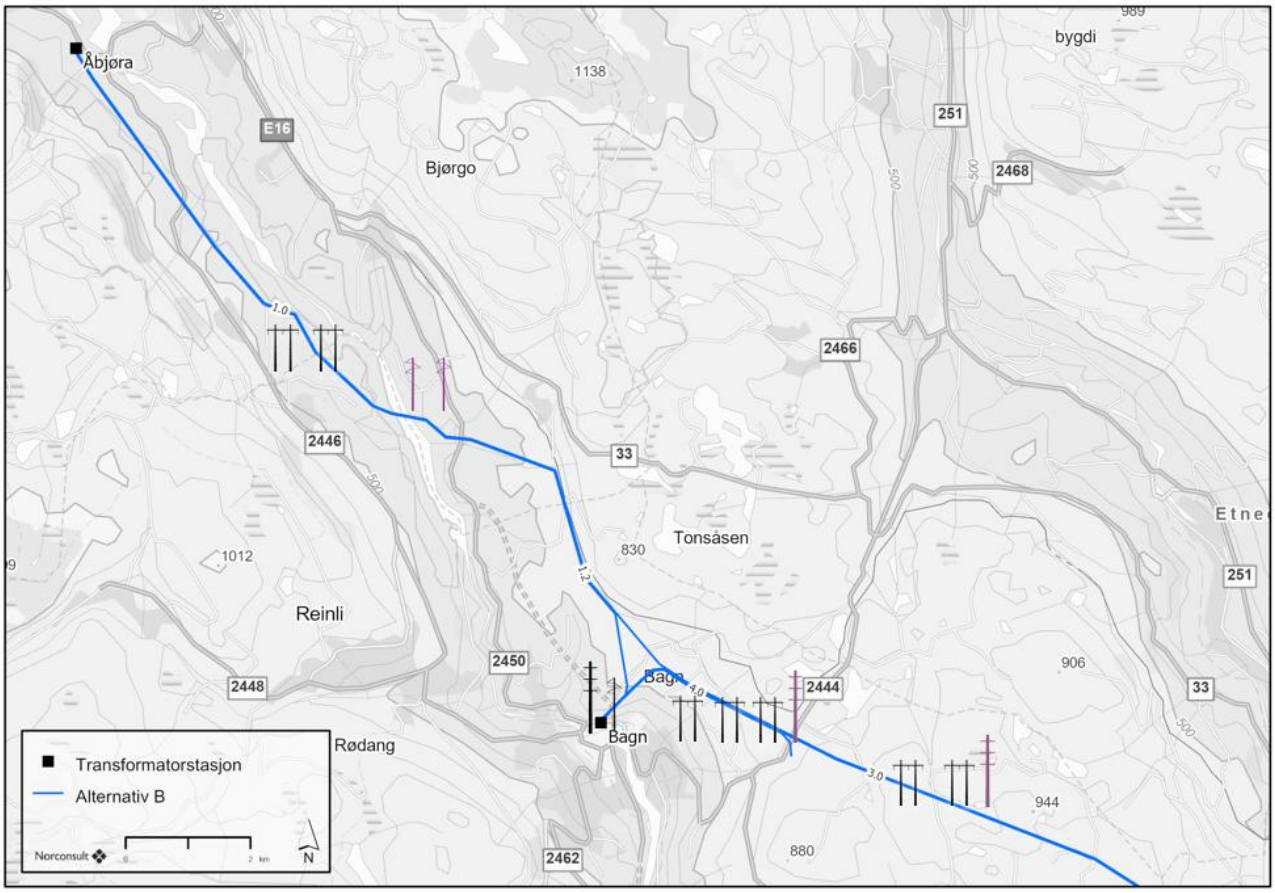

Figur 1-12: Alternativ B. Det bygges enten H-master hele strekningen fra Åbjøra-Etnedal vest. Dette er vist i svart. Et alternativ er å ha H-master frem til Bagn, og dobbelkursmaster videre østover. Et slikt alternativ med dobbelkursmast er vist med lilla dobbelkursmast. Et siste alternativ er å bygge singelpole fra Åbjøra til Bagn. Dette alternativet er også vist i lilla.

Alternativ C

For dette alternativet vil ledningene være parallelført ut fra Åbjøra mot Bagn. Ledningene vil krysse Begna sør for Bagnsdammen, og ikke gjennom Begna naturreservat slik som dagens ledning gjør. Ut fra Bagn transformatorstasjon vil ledning 1 gå på dobbelkursmast med vertikaloppheng, og ledning mot Begna vil gå på en vertikalopphengt enkeltkursmast. På et lite stykke nord for Bagn transformatorstasjon vil de to ledningene gå som to vertikalopphengte enkeltkursmaster.

- Ledning 1 følger 1.0-2.0-2.1-3.1-1.0
- Ledning 2 følger 1.0-1.2-3.0-3.1-1.0
- 4.0 går parallelt med ledningen til Tonsåsen (alt. 3.1 og kobles til eksisterende ledning til Begna, vest for Kyrtjernet

Det vurderes to ulike mastekonfigurasjoner på strekningen.

- Parallelførte enkeltkursmaster i plan (H-master)
- Parallelførte enkeltkursmaster i plan fra Åbjøra-Bagn, og dobbelkursmaster videre østover

Alternativene er vist i Figur 1-13. Det presiseres at det bygges enten enkeltkurs *eller* dobbelkurs, ikke begge deler.

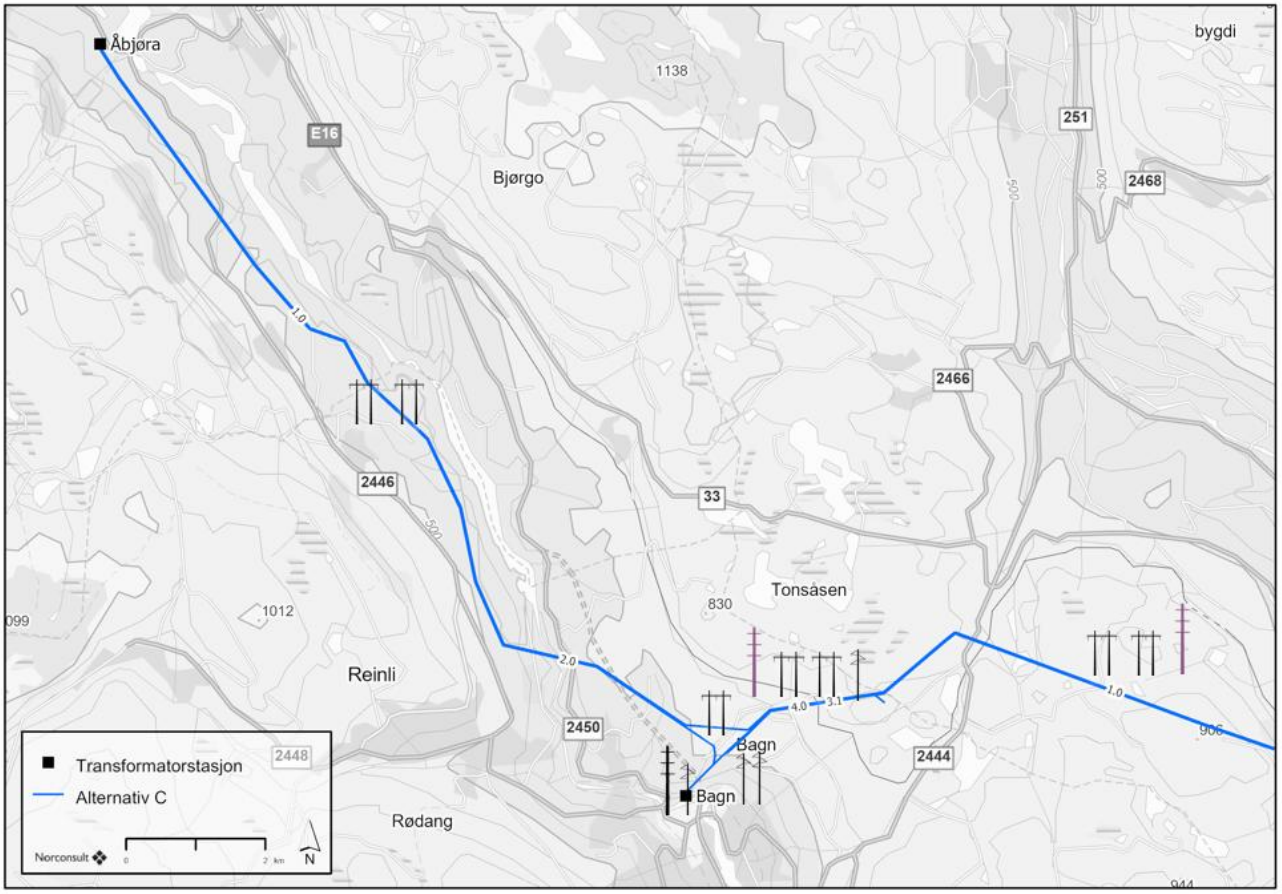

Figur 1-13: Alternativ C. Dersom det bygges dobbelkursmaster fra fv. 2444 vil dobbelkursmaster erstatte to parallelførte enkeltkursmaster (vist i svart på kartet). Et slikt alternativ med dobbelkursmaster, som et alternativ til to enkelkursmaster, er vist med lilla mastetype i kartet.

Alternativ D

For alternativet vil ledningene være parallelført ut fra Åbjøra mot Bagn i samme trase som alternativ C. Ledningene vil krysse Begna sør for Bagnsdammen, og ikke gjennom Begna naturreservat, slik som dagens ledning gjør. Ut fra Bagn transformatorstasjon vil ledning 1 gå på dobbelkursmast med vertikaloppheng, og ledning mot Begna vil gå på en vertikalopphengt enkeltkursmast. På et lite stykke nord for Bagn transformatorstasjon vil de to ledningene gå som to vertikalopphengte enkeltkursmaster.

- Ledning 1 følger 1.0-2.0-1.2-3.0
- Ledning 2 følger 1.0-2.0-2.1-3.0
- 4.1 går fra Bagn og et kort stykke mot nordøst før den tar av sørøstover og kobles til eksisterende ledning til Begna, øst for Bagnsåsen

Det vurderes to ulike mastekonfigurasjoner på strekningen.

- Parallelførte enkeltkursmaster i plan (H-master)
- Parallelførte enkeltkursmaster i plan fra Åbjøra-Bagn, og dobbelkursmaster videre østover

Alternativene er vist i Figur 1-14. Det presiseres at det bygges enten enkeltkurs *eller* dobbelkurs *eller* singelpole.

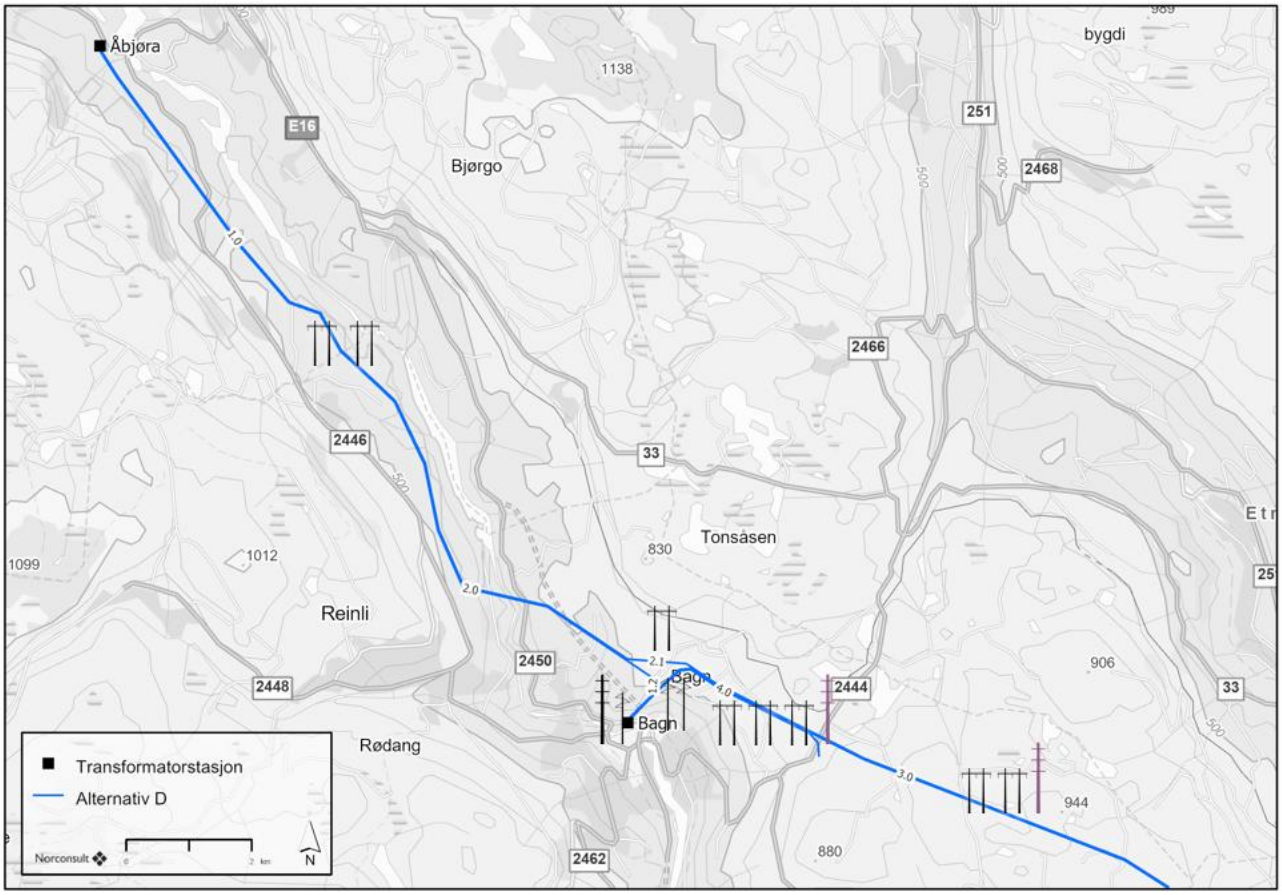

Figur 1-14: Alternativ D. Dersom det bygges dobbelkursmaster fra fv. 2444 vil dobbelkursmaster erstatte to parallelførte enkeltkursmaster (vist i svart på kartet).. Et slikt alternativ med dobbelkursmaster, som et alternativ til to enkelkursmaster, er vist med lilla mastetype i kartet. Den tredje ledningen til Begna vil gå på enkeltkursmaster.

1.3.2 Delstrekning Etnedal vest-Dokka

Alternativ 1.0

Følger i stor grad eksisterende ledning

Alternativ 1.5-1.0

Lik som alternativ 1.0, men med mindre omlegging ved Etnedal. Over elvesletta i dalbunnen er det planlagt dobbelkursmaster med vertikaloppheng, men med parallelførte enkeltkursmaster på resten av strekningen (se svart dobbelkursmast i Figur 1-15.

Alternativ 1.4-1.0

Lik som alternativ 1.0 og 1.5-1.0, men med går noe lengre sør enn ved Etnedal.

Alternativ 1.3-3.2-3.0

Går fra eksisterende ledning sørover til en trasé sør for Etnedalen. Mindre omlegging ved Åslibygda

Alternativ 1.3-3.0

Går fra eksisterende ledning sørover til en trasé sør for Etnedalen.

Alternativ 3.2-3.0

Går fra alternativ 3.0 på delstrekning Åbjøra-Etnedal vest og holder frem i en trasé sør for Etnedalen. Mindre omlegging ved Åslibygda.

Alternativ 3.0

Går fra alternativ 3.0 på delstrekning Åbjøra-Etnedal vest og holder frem i en trasé sør for Etnedalen. Mindre omlegging ved Åslibygda.

Dobbeltkursmaster

Som et alternativ til parallelførte enkeltkursmaster vurderer også Elvia dobbelkursmaster på hele delstrekningen. Et slikt alternativ er vist med røde dobbelkursmaster i Figur 1-14. Det presiseres at det bygges enten enkeltkurs *eller* dobbelkurs, ikke begge deler.

Alternativ 1.5 har dobbelkursmaster over elvesletta i dalbunnen for begge alternativene.

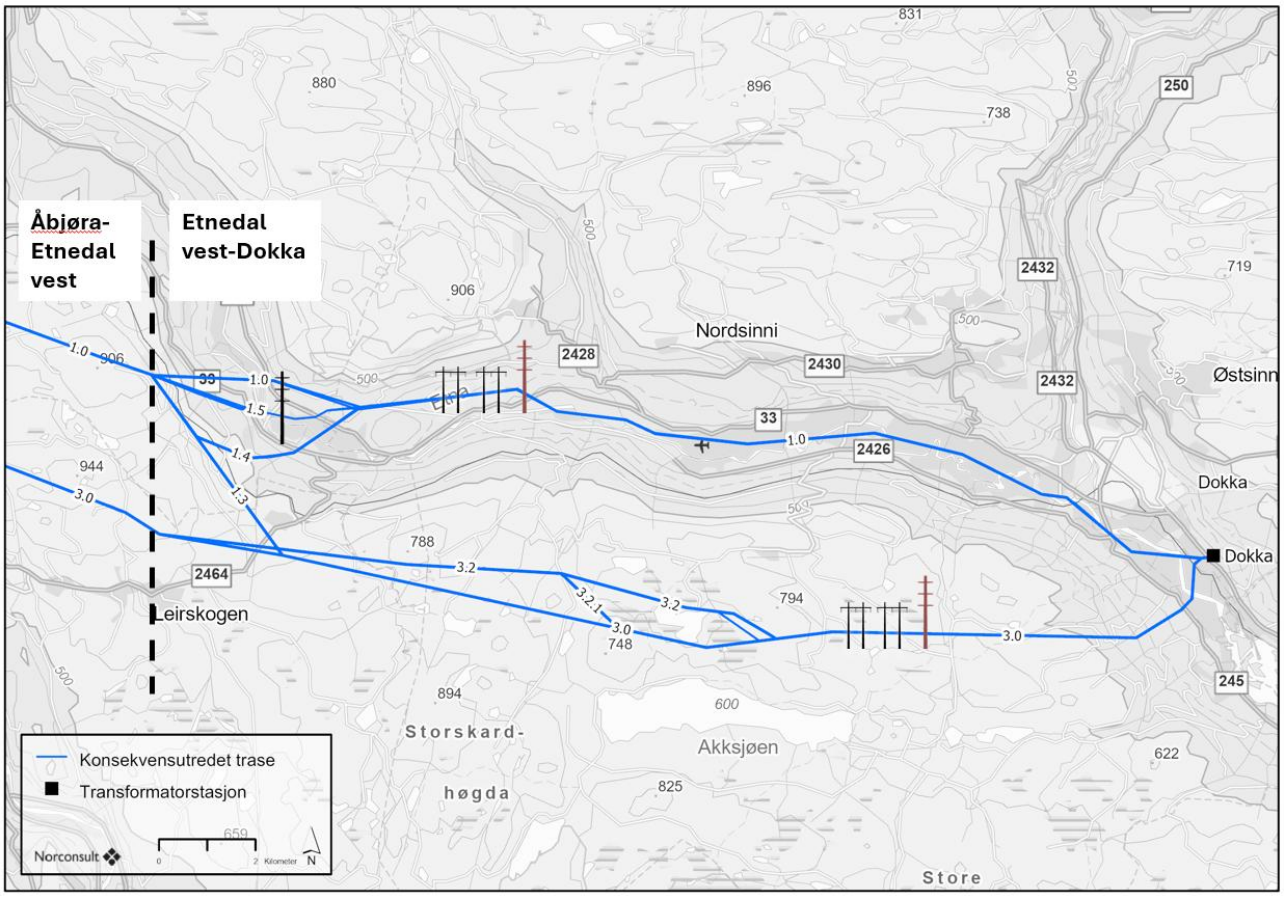

Figur 1-15: Alternativer på delstrekning Etnedal vest-Dokka. Dersom det bygges dobbelkursmaster Tonsåsen vil dobbelkursmaster erstatte to parallelførte enkeltkursmaster (vist i svart på kartet). Traseen for dobbelkursmaster vil tilpasses noe, men går i hovedsak midt mellom de vurderte enkeltkursmastene. Et slikt alternativ med dobbelkursmaster er vist med rød mastetype i kartet.

1.3.3 Eksisterende ledninger som skal rives

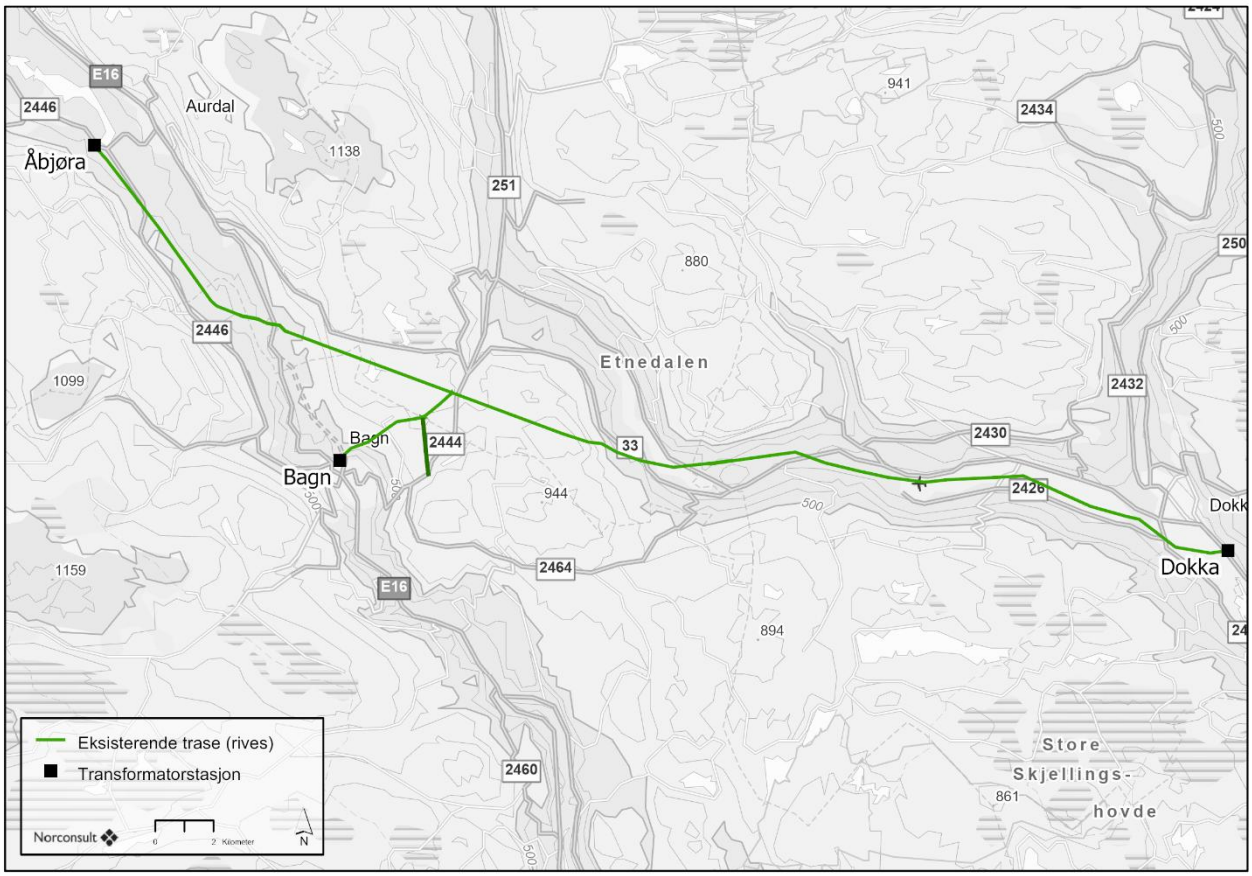

Figur 1-16: Eksisterende ledninger rives. For alternativ B og D vil mørkegrønn linje øst for Bagn rives, og ny ledning vil gå nærmere Begnadalen. For alternativ A og C vil mørkegrønn linje erstattes av ny trasé mot Begna transformatorstasjon.

2 Konsekvensutredning

2.1 Metodikk

2.1.1 Krav til utredning

Bygging av 132 kV-ledningen mellom Åbjøra og Gjøvik er konsekvensutredningspliktig iht. forskrift om konsekvensutredninger § 6, bokstav c). Konsekvensutredningen skal oppfylle kravene i kap. 5 *Virkninger for miljø og samfunn* i KU-forskriften. NVEs veileder for konsesjonssøknad nettanlegg 2/2023 er førende for konsekvensutredningene.

Metodikken i Miljødirektoratet sin veileder for konsekvensutredninger for klima og miljø (M-1941) er lagt til grunn for utredning av de virkningstema hvor dette er spesifisert i NVEs veileder. NVE fastsatte utredningsprogram for Åbjøra-Gjøvik 31.10.2022. I utredningsprogrammet står det om friluftsliv:

- *Beskrive kartlagte og verdisatte friluftsområder i plan- og influensområdet og vise disse på kart.*
- *Beskrive dagens bruk av plan- og influensområdet til friluftsliv, herunder jakt og fiske. Beskrivelsen skal blant annet omfatte Byhaugen i Gjøvikmarka, Maslangrudberget, klatrefeltene Jarberget og Flaggfjell, Skjellungskampen, området rundt Akksjøen og sentrale friluftsområder langs Etna.*
- *Alternative friluftsområder med tilsvarende aktivitetsmuligheter skal omtales kort.*
- *Vurdere hvordan tiltaket kan påvirke dagens bruk av områdene til friluftsaktiviteter. Både direkte virkninger som arealbeslag og indirekte virkninger, som visuell påvirkning og støy, skal vurderes.*

Fremgangsmåte: Miljødirektoratets veileder M-1941/2020 skal benyttes i utredningen. Det kan også tas utgangspunkt i Miljødirektoratets håndbøker nr. 18 «Friluftsliv i konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven» (2001), og veileder M98-2013 «Kartlegging og verdsetting av friluftsliv», tilgjengelige kommunale temakart over registrerte og viktige friluftsområder, samt turkart og digitale appløsninger. Informasjon om dagens bruk av områdene skal innhentes fra regionale- og lokale kilder, aktuelle interesseorganisasjoner og øvrige lokalkjente. Utredningen skal sees i sammenheng med vurderingene for «arealbruk», «landskap og visualisering» og «kulturminner og kulturmiljø».

2.1.2 Metode for utredning av klima- og miljøtemaer

Konsekvensutredningen for fagtema friluftsliv gjennomføres i henhold til metoden beskrevet i Miljødirektoratets veileder *«Konsekvensutredninger for klima og miljø M-1941»* (Miljødirektoratet, 2023) med tilpasninger til prosjektets størrelse og omfang.

Metoden for vurdering av fagtema friluftsliv er delt inn i følgende steg:

- Utredningsområde deles inn i delområder
- Vurdering av verdi i hvert delområde
- Vurdere påvirkning for hvert delområde
- Vurdere konsekvensgrad for hvert delområde og samlet konsekvens for hvert alternativ

Med **verdi** menes en vurdering av hvor stor betydning et område har for friluftsliv. Med **påvirkning** menes en vurdering av hvordan det samme området påvirkes som følge av et definert tiltak. Påvirkningen av alternativet for utbygging av ny 132 kV kraftledning mellom Åbjøra og Gjøvik vurderes opp mot referansealternativet, eller nullalternativet. **Konsekvensgrad** kommer fram ved sammenstilling av verdi og påvirkning i henhold til matrisen i Figur 2-3. Konsekvensen er en vurdering av om et definert tiltak vil medføre bedring eller forringelse i et område. Til slutt gis en samlet konsekvens for fagtemaet.

I tillegg til vurdering av verdi, påvirkning og konsekvens, skal det også vurderes hvilke skadereduserende tiltak man kan gjøre for å dempe negative virkninger av tiltaket. Det gjøres også en vurdering av samlet belastning.

2.1.3 Metode for utredning av fagtema friluftsliv

Inndeling i delområder

Utredningsområdet deles inn i mindre, enhetlige delområder, basert på områdetypene listet i Tabell 2-1. Delområder/områdetyper skal verdsettes i sin helhet og hele delområdet/områdetypen skal ha samme verdi. Bruk av områdetyper som delområder gir store delområder. Dette gjøres for at friluftsområder skal vurderes helhetlig. Områdetyper som nærturområder og bymarker er stadig utsatt for bit for bit nedbygging av randsoner, som igjen legger press på gjenværende areal. Mange delområder har sin kvaliteter, bruksverdi og funksjon i det at områdene er så store. De viktigste ferdselsårene avgrenses som delområder/korridorer i utredningen. Hvert enkelt delområde er gjenstand for å vurdere verdi, påvirkning og konsekvens.

Registreringskategoriene for fagtema friluftsliv går fram av Miljødirektoratets veileder M-1941, se Tabell 2-1.

Tabell 2-1: Registreringskategorier for tema friluftsliv.

Områdetype	Beskrivelse
Blå-/grønnstruktur	En del av det "myke" transportsystemet og viktige forbindelseslinjer som knytter sammen boligområder og de mest brukte og egnede friluftslivsområdene. Korridorene skal ha et blå/grønt hovedpreg.
Leke- og rekreasjonsområde	Lekeplasser, ballplasser, nærmiljøanlegg, hundremeterskogen, badestrender, offentlig sikrede områder, parker og lignende som er mindre enn 200 daa.
Nærturterreng	Vegetasjonskledde områder på mer enn 200 daa. Områdene skal være tilknyttet byggeområder som f.eks. boligområder, skoler og barnehager, og ligge i gangavstand fra disse. De er vanligvis naturlig avgrenset av bebyggelse eller dyrket mark.
Marka	Omfatter noen av de viktigste områdene for friluftsliv i kommunen og/eller regionen. Grenser som regel direkte opp mot byer/ tettsteder og har direkte adkomst herfra.
Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag	Områder langs kyst, innsjøer og vassdrag med muligheter for allment friluftsliv.
Friluftsliv i jordbrukslandskap	Områder der man etter friluftslovens bestemmelser kan ferdes i den tid marken er frosset eller snølagt (ikke i tidsrommet fra 30. april til 14. oktober). Jf. friluftsloven. Kategorien rommer også stier, driftsveger, skiløyper i jordbruksområder.
Utfartsområde	Store og små dagsturområder som ligger utenfor den umiddelbare nærhet til byer/tettsteder. Ofte egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det lokalt ikke finnes alternative områder til.
Store turområder med tilrettelegging	Dekker de nasjonalt viktigste fjell-, skog- og heiområdene med tilrettelegging i form av merket sti- og løypenett med tilhørende overnattingssteder
Store turområder uten tilrettelegging	Store områder eller systemer av delområder som er "inngrepsfrie".
Særlige kvalitetsområder	Landskap, natur- eller kulturmiljø som har helt spesielle opplevelseskvaliteter eller som har spesielt stor symbolverdi.
Andre friluftslivsområder	Områder av betydning for friluftslivet, men som ikke lar seg plassere i noen av de øvrige områdetypene.

Vurdering av verdi

Hvert delområde gis en verdi som vurderes etter verdikriterier gitt i Miljødirektoratets håndbok, se tabell 2-2. I verdivurderingen benyttes en skyvelinjal fra ubetydelig til svært stor verdi. Delområdets plassering innenfor verdikategorien, herunder om den ligger i øvre eller nedre del av verdikategorien synliggjøres ved bruk av en skyvelinjal, se figur 2-1

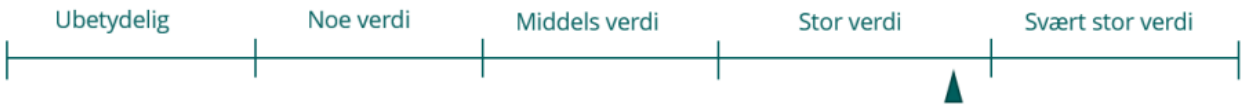

Figur 2-1. Skyvelinjalen viser verdsetting innenfor en verdikategori.

Verditabbellen har tre verdikriterier som brukes for å sette verdi:

- **Brukerfrekvens**
- **Kvalitet** (opplevelseskvalitet, funksjon, egnethet, tilrettelegging, lydmiljø, utstrekning, inngrepsfrihet, tilgjengelighet)
- **Betydning** (symbolverdi og kunnskapsverdier)

Kriteriene skal utdype og forsterke hverandre. Dersom et verdikriterium får stor eller svært stor verdi skal det være utslagsgivende for den samla verdien på delområdet. Den potensielle bruken til friluftsområdet skal også vurderes, ved at enkel tilrettelegging kan øke bruksfrekvensen til området.

Tabell 2-2. Verditabell for friluftsliv.

Verdikriterier	Ubetydelig	Noe	Middels	Stor	Svært stor
Bruker-frekvens	Ikke nevneverdig bruk	Brukes av noen	Brukes av flere, ofte med innslag av regionale brukere	Brukes av mange Flere regionale brukere	Brukes av svært mange Nasjonale brukere
Kvalitet	Få eller ingen **opplevelses-kvaliteter** Har i liten grad en **funksjon som** adkomst-sone eller sammenheng	Noen natur- eller kultur-historiske **opplevelses-kvaliteter** Har begrenset **funksjon** som adkomstsone/ sammenheng Begrenset størrelse/ **utstrekning**	Flere natur- eller kultur-historiske **opplevelses-kvaliteter** Har i noen grad en **funksjon som** adkomst-sone eller sammenheng **Noe tilrettelagt** for spesielle aktiviteter eller grupper Godt **lydmiljø** Tilstrekkelig **utstrekning** for å utøve de ønskede aktivitetene	Mange natur- eller kultur-historiske **opplevelses-kvaliteter** Har en viktig **funksjon** (sammenheng/ad-komst/parkering) **Godt egnet** for en eller flere enkelt-aktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til **Godt tilrettelagt** for spesielle aktiviteter eller grupper Godt **lydmiljø** Stor nok **utstrekning** for å utøve de ønskede aktivitetene	Svært mange natur- eller kulturhistoriske **opplevelses-kvaliteter** Har en svært viktig **funksjon** (sammenheng/ad-komst/parkering) **Spesielt godt egnet** for en eller flere enkelt-aktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til **Svært godt tilrettelagt** for spesielle aktiviteter eller grupper Godt **lydmiljø** Svært stor **utstrekning**
Betydning	Har ikke **symbolverdi** Ikke brukt/egnet i **undervisnings-sammenheng**	Har noe **symbolverdi** i lokal sammenheng I liten grad brukt/egnet i **undervisnings-sammenheng** Brukes av personer i nærområdet/-bydelen	Har en spesiell **symbolverdi** i regional sammenheng Egnet/noe brukt i **undervisnings-sammenheng** Brukes av personer fra hele kommunen	Har en spesiell **symbolverdi** i regional/nasjonal sammenheng Godt egnet/mye brukt i **undervisnings-sammenheng** Brukes av personer fra regionen	Har en spesiell **symbolverdi** i nasjonal sammenheng Svært godt egnet/svært mye brukt i **undervisnings-sammenheng** Brukes av personer fra hele Norge
Bymarker					Alltid svært stor verdi

Vurdering av påvirkning

Påvirkning er et uttrykk for endringer det aktuelle tiltaket vil medføre i et delområde. Vurdering av påvirkning er foretatt for alle de verdivurderte delområdene. Skalaen for påvirkning er glidende og går fra sterkt forringet til forbedret, se figur 2-2.

Figur 2-2. Skyvelinjalen brukes for å vurdere påvirkningsgrad innenfor påvirkningskategoriene.

Veileder for vurdering av påvirkningen av delområder for fagtema friluftsliv går fram av tabell 2-3. Det er tilstrekkelig at et kulepunkt fylles for hver påvirkningsgrad. Vurderingene gjelder det ferdige tiltaket. Inngrep i anleggsfasen inngår kun dersom påvirkningen gir varige endringer.

Tabell 2-3. Påvirkningstabell for friluftsliv.

	Forbedret	**Ubetydelig endring**	**Noe forringet**	**Forringet**	**Sterkt forringet**
Endring i attraktivitet	Området blir utvidet og/eller får positive fysiske/visuelle endringer	Ingen eller liten reduksjon i attraktivitet	Redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Svært redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Områder mister sin attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning
Arealbeslag	Ingen reduksjon i areal	Ingen eller liten reduksjon i areal	Arealbeslag eller fysiske endringer som reduserer området	Arealbeslag eller en fysisk endring som i stor grad reduserer området	Friluftsområdet bygges ned og forsvinner
Tilgjengelighet	Bedre tilgjengelighet: bedre adkomst og/eller eksisterende barrierer/stengsler blir fjernet	Ingen eller lite redusert tilgjengelighet	Noe redusert tilgjengelighet: vanskeligere adkomst til området, stengsler og/eller barrierer	Svært redusert tilgjengelighet: flere adkomst-muligheter til området blir fjernet. Flere barrierer og/eller stengsler etableres i eller ved området	Området blir utilgjengelig. Barrierer, stengsler i eller ved området gjør området utilgjengelig for bruk. Adkomst-muligheter fjernes
Forurensning	Redusert forurensning (støy, støv, avrenning)	Ingen eller liten økning i forurensning (støy, støv, avrenning)	Noe økt forurensning (støy, støv, avrenning)	Økt forurensning (støy, støv, avrenning)	Vesentlig økt forurensning (støy, støv, avrenning)
Funksjon	Funksjon opprettholdes og underbygges	Funksjon uendret	Funksjon endres stor	Redusert funksjon	Dagens funksjon forsvinner

I kraftledningssaker er ofte endringer i attraktivitet noen av de viktigste virkningene. Visuelle virkninger er noe som kan påvirke friluftslivopplevelsen. Dette må sees opp mot vurderinger gjort i utredning av landskapsvirkninger.

Tabell 2-4: Vektlegging av visuelle virkninger

Vektlegging av visuelle virkninger i ulike områder	
Større vekt ⟵	⟶ **Mindre vekt**
Inngrepsfritt område	Område med mange inngrep i omgivelsene
Åpent område	Skogkledd eller bebygd
Område hvor naturopplevelse har stor betydning	Område rettet mot utøvelse av lek/aktivitet
Stor symbolverdi	Liten/ingen symbolverdi

Vurdering av konsekvens

Konsekvensgrad for hvert delområde

Konsekvensgrad vurderes ved å sammenholde det enkelte delområdets verdi med tiltakets påvirkning på dette delområdet. Til vurderingen benyttes en konsekvensvifte. Konsekvensgraden for delområdene vurderes på en skala fra 4 minus til 4 pluss, se matrisen i figur 2-3. I denne matrisen utgjør verdiskalaen x-aksen, og påvirkningsskalaen y-aksen. Veiledning for konsekvensvurdering av delområder fremgår av tabell 2-5.

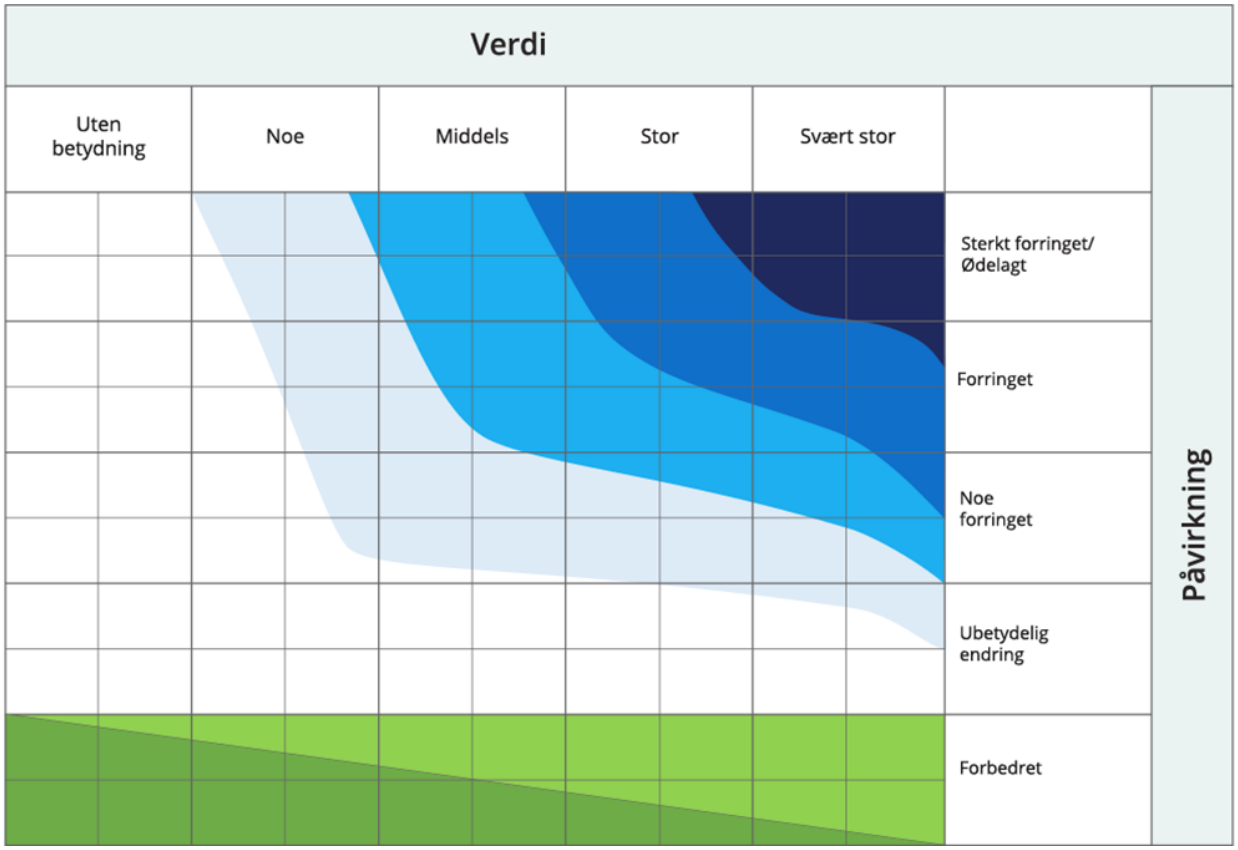

Figur 2-3. Konsekvensvifte. Plassering i konsekvensvifta kan ikke endres basert på faglig skjønn.

Tabell 2-5. Forklaring på fargene i konsekvensvifta for delområder.

Skala	Forklaring
Svært alvorlig konsekvens **----**	Den mest alvorlige konsekvensgraden som kan oppnås for delområdet. Brukes kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
Alvorlig konsekvens **---**	Alvorlig konsekvensgrad for delområdet.
Middels konsekvens **--**	Betydelig konsekvensgrad for delområdet.
Noe konsekvens **-**	Noe konsekvensgrad for delområdet.
Ubetydelig konsekvens **0**	Ingen eller ubetydelig konsekvensgrad for delområdet.
Noe/betydelig positiv konsekvens **+/++**	Forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)
Stor/svært stor positiv konsekvens **+++/++++**	Stor forbedring (+++) eller svært stor forbedring (++++). Brukes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.

Vurdering av konsekvens for hvert alternativ

Resultatene fra konsekvensvurderingene for hvert delområde, brukes til en samlet vurdering av konsekvensgrad for hvert alternativ innenfor en delstrekning. Delområdenes konsekvensgrader oppsummeres i tabell, og samlet konsekvensgrad for alternativet angis. Den samlede konsekvensgraden er begrunnet tekstlig, slik at det kommer tydelig frem hva som ligger til grunn for vurderingen. Vurdering av samlet belastning skal inkluderes i den samlede vurderingen.

Tabell 2-6 gir kriterier for fastsetting av konsekvensgrad for hvert alternativ.

Tabell 2-6: Kriterier for vurdering av samlet konsekvens for friluftsliv.

Konsekvensgrad	Kriterier for samlet vurdering
Kritisk negativ konsekvens	Tiltaket medfører kritisk skade på friluftslivet innenfor influensområdet. Brukes kun for områder som er gitt stor eller svært stor verdi. • Overvekt av delområder med konsekvensgrad svært alvorlig konsekvens (4 minus)
Svært stor negativ konsekvens	Tiltaket medfører forringelse eller ødeleggelse av nasjonalt viktig friluftsliv. Brukes kun for områder med registreringskategorier som er gitt stor eller svært stor verdi. • Overvekt av delområder med konsekvensgrad alvorlig konsekvens (3 minus). • Flere delområder har konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus)
Stor negativ konsekvens	Tiltaket medfører stor konsekvens for friluftslivet innenfor influensområdet. • Overvekt av delområder med konsekvensgrad middels (2 minus) • Flere delområder med konsekvensgrad alvorlig (3 minus) • Ett delområde kan ha konsekvensgrad svært alvorlig
Middels negativ konsekvens	Tiltaket medfører middels konsekvens for friluftslivet innenfor influensområdet • Overvekt av delområder har konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus). • Flere delområder har konsekvensgrad middels (2 minus) • Ett delområde kan ha konsekvensgrad alvorlig (3 minus) • Ingen delområder er gitt svært alvorlig konsekvensgrad
Noe negativ konsekvens	Tiltaket medfører noe konsekvens for friluftslivet innenfor influensområdet. Lite konflikt med friluftsliv innenfor influensområdet. • Delområder har lave konsekvensgrader • Overvekt av konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus) og ubetydelig konsekvens (0). • Maks ett delområde kan ha konsekvensgrad middels (2 minus) • Ingen delområder er gitt konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus) eller alvorlig (3 minus)
Ubetydelig konsekvens	Tiltaket vil ikke medføre vesentlige endringer for friluftslivet i nullalternativet. • Overvekt av ubetydelig konsekvens (0) • Ett delområder kan inneholde konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus) • Ingen delområder er gitt svært alvorlig (4 minus), alvorlig (3 minus) eller middels (2 minus) konsekvensgrad.
Positiv konsekvens	Benyttes i områder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får noe eller middels verdiøkning som følge av tiltaket. Tiltaket/alternativet er en forbedring for friluftslivet i forhold til nullalternativet. • Overvekt av delområder med positiv konsekvensgrad (1 eller 2 pluss) • Kan kun inneholde delområder med noe negativ konsekvensgrad • Delområder med noe negativ konsekvensgrad (1 minus) oppveies klart av områdene med positiv konsekvensgrad
Stor positiv konsekvens	Benyttes i områder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket. Stor forbedring for friluftslivet i forhold til nullalternativet. • Overvekt av delområde med svært stor miljøforbedring (4 pluss) • Overvekt av delområder med svært positiv konsekvensgrad. • Kan kun inneholde delområder med lav negativ konsekvensgrad, delområder med negative konsekvensgrad oppveies klart av områdene med positiv konsekvensgrad.

2.2 Nullalternativet (referansealternativet)

Tiltakets virkninger skal vurderes opp mot nullalternativet, eller referansealternativet, og brukes som sammenlikningsgrunnlag når det vurderes hvilken påvirkning en plan eller et tiltak vil ha. Nullalternativet er likt for alle fagtema, men hvert fagtema vurderer hva dette betyr for sitt fag.

I tråd med føringene i veileder M-1941, er det lagt til grunn at referansealternativet tilsvarer forventet situasjon i influensområdet dersom planen eller tiltaket ikke blir gjennomført. Referansealternativet tar utgangspunkt i dagens situasjon og beskriver den mest realistiske utviklingen i utredningsområdet.

Nullalternativet tilsvarer dagens situasjon, med eksisterende 132 kV gjennom området.

2.3 Utredningsområdet og influensområdet

Konsekvensutredningen omfatter alle områder som blir direkte berørt av den planlagte utbyggingen, (**tiltaksområdet**), samt en sone rundt, hvor man kan forvente at utbyggingen vil påvirke fagtema friluftsliv i anleggs- og driftsfasen (**influensområdet)**. Influensområdet kan strekke seg fra noen tiltalls meter unna kraftledningen i tett skog, til flere kilometer i åpnere landskap. I skog vil en ryddegate synes tydelig fra høyereliggende områder, mens brukere tett på vil ikke påvirkes av ledningen før de er helt inntil ryddegata. Tiltaksområdet og influensområdet utgjør til sammen **utredningsområdet** (Figur 3-1).

2.4 Føringer og planer

Deler av tiltaksområdet ligger innenfor Valdres Natur- og Kulturpark. Parken består av seks kommuner som samarbeider om en lokal forvaltningsmodell som skal ivareta regionen i tråd med de unike natur- og kulturverdier som finnes i regionen. Sammen samarbeider kommunene i Valdres om ulike prosjekter, som bygging og utsetting av gapahuker/varmebuer, friluftsskoler og kulturminnerplaner, for å nevne noen (Valdres, 2024).

2.5 Kunnskapsgrunnlag

2.5.1 Definisjoner og avgrensning mot andre fagtema

Friluftsliv er i denne håndboka definert som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelse. Friluftsliv er også en viktig økosystemtjeneste som bidrar til kunnskap og opplevelse. Fagtemaet friluftsliv omfatter:

- alle områder som har betydning for allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv
- områder for ferdsel og opphold i grøntområder inne i byer og tettsteder, som for eksempel parker og andre grønnstrukturer
- områder i byen som gatealleèr og grønne havnepromenader

Fra denne definisjonen regnes områder der det kan drives uorganisert aktivitet som nærmiljøanlegg, mens større stadionanlegg med faste treningstider ikke regnes som friluftsliv. Reiseliv skiller seg fra friluftslivbegrepet ved at reiseliv er knyttet til næringer som er avhengig av reisendes konsum. Dette gjør at i vurderingen av en elv kan muligheter som fiske som naturopplevelse og elvepadling falle inn under friluftslivbegrepet, mens vurderingen av salg av fiskekort, overnatting, guiding og rafting faller inn under reiselivsbegrepet.

2.5.2 Kunnskapsinnhenting

2.5.3 Eksisterende kunnskap

I influensområdet er friluftslivet kartlagt etter M98 i Etnedal og Nord-Aurdal kommuner.

I tillegg finnes det omfattende kunnskap på åpne tilgjengelige databaser, som alle gir informasjon om friluftslivet i området. Strava, trailguide, UT.no, rettikartet.no, Nasjonalbiblioteket, Skisporet, skiforeningen, peakbook, lokale tursider og innlegg på facebook og Instagram gir gode tilskudd til å vurdere verdier i delområdene som er tatt ut.

2.5.4 Kontakt med lokale ressurspersoner

Det har i forkant av utredningen blitt sendt ut epost til en rekke organisasjoner slik at de skal få mulighet til å supplere verdibeskrivelsen av delområder som er tatt ut. Blant annet DNT Gjøvik og Omegn, Helselaget i Nordre Land, Gjøvik og Vardal Jagtforening, Kistefos skog og Nordsinni sameige har gitt innspill i denne fasen. I tillegg har foreninger fått muliget til å gi innspill i høringsfasen, og disse innspillene er fanget opp

2.5.5 Supplerende feltarbeid

Feltarbeid ble gjennomført i juni 2023 av to naturforvaltere (M.sc.) fra Norconsult. Utrederene befarte alle friluftsområdene beskrevet i utredningsprogrammet og var innom andre vurderte friluftsområder langs strekningen. Stier, parkeringsplasser, turmål og liknende ble fotografert, og brukes som grunnlag for verdivurdering satt i kapittel 3.

2.5.6 Vurdering av kunnskapsgrunnlag og usikkerhet

I en friluftslivutredning kan det være vanskelig å fange opp alle verdier i et område. Ikke alle verdier er kartfestet, og det kan være krevende å vurdere verdikriterier som bruksfrekvens i et område. Friluftslivet er bare kartlagt etter M98 i Etnedal og Nord-Aurdal kommune, og mangler i de øvrige kommunene. Inndeling og avgrensning av delområder i områder som ikke er kartlagt er derfor gjort basert på topografi og en vurdering av områdetyper, jamfør metodebeskrivelse.

3 Verdier

3.1 Områdebeskrivelse

Kraftledningene vil ligge i Tiltaket vil berøre de to vestligste dalførene i Innlandet fylke, regionene «Valdres» og «Gjøvik». Det foregår noe friluftsliv i tilknytning til de to elvene som renner i de dypt nedskårne dalførene, Begna og Etna. Mellom dalførene ligger det større skogsområder med flere fiskevann og et omfattende nettverk av traktorveier og stier. Skogsområdene mellom dalførene er lett tilgjengelig fra flere veier som binder sammen Begnadalen og Etnedalen. Skogsområdene sør for Etnedalen er tilgjengelig fra vei opp til Åslibygda. Ledningene vil ikke gå over tregrensa, men vil på det høyeste være rundt 900 moh. Influensområdet som vurderes er vist i Figur 3-1.

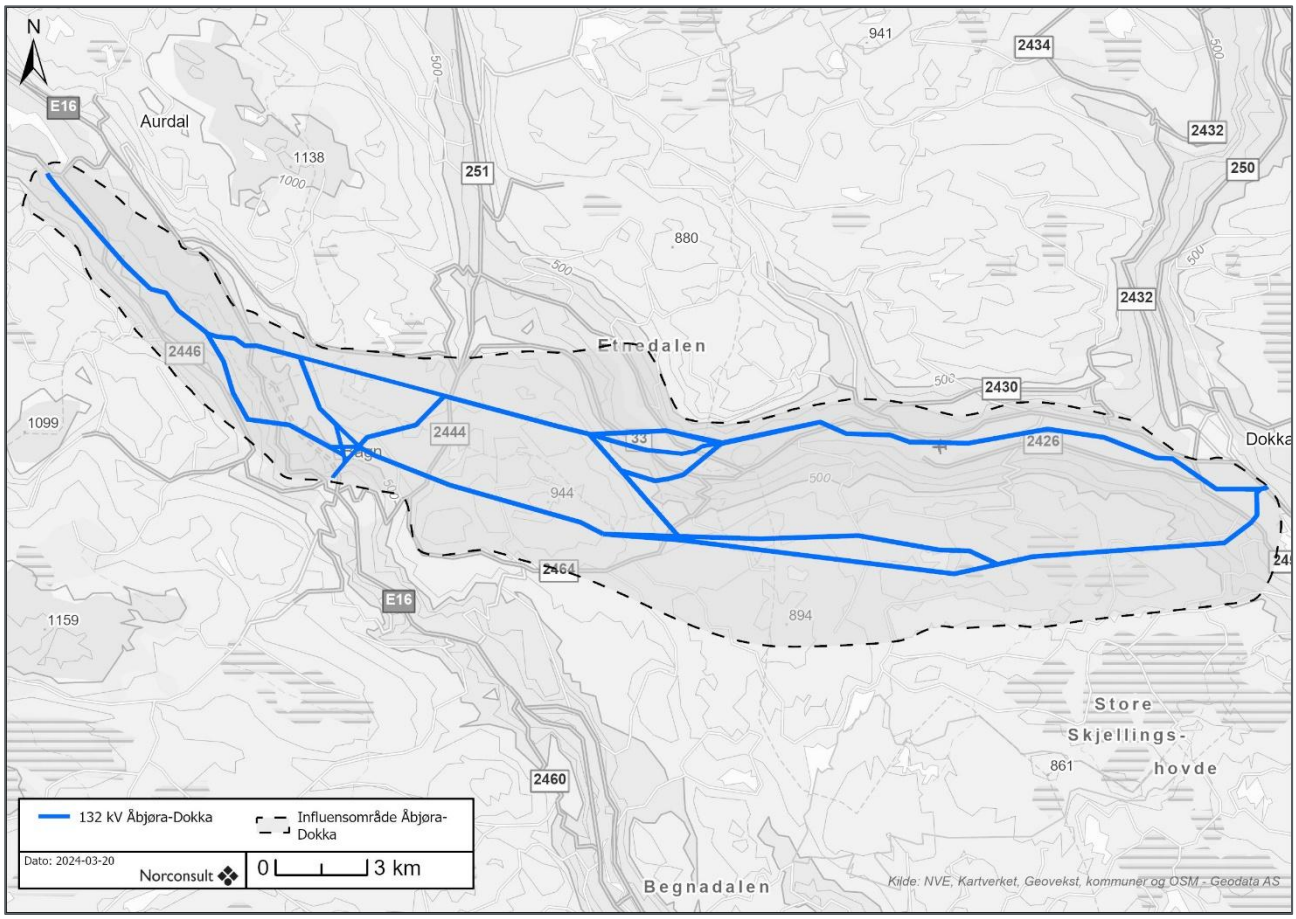

Figur 3-1: Vurdert influensområde for strekningen Åbjøra-Dokka. Ny kraftlinje vist i blått.

Strekningen Åbjøra-Dokka vurderes gjennom to delstrekninger, Åbjøra-Etnedal vest og Etnedal vest-Dokka.

3.2 Delstrekning Åbjøra- Etnedal vest

For delstrekning Åbjøra-Etnedal vest vurderes seks delområder (Figur 3-2).

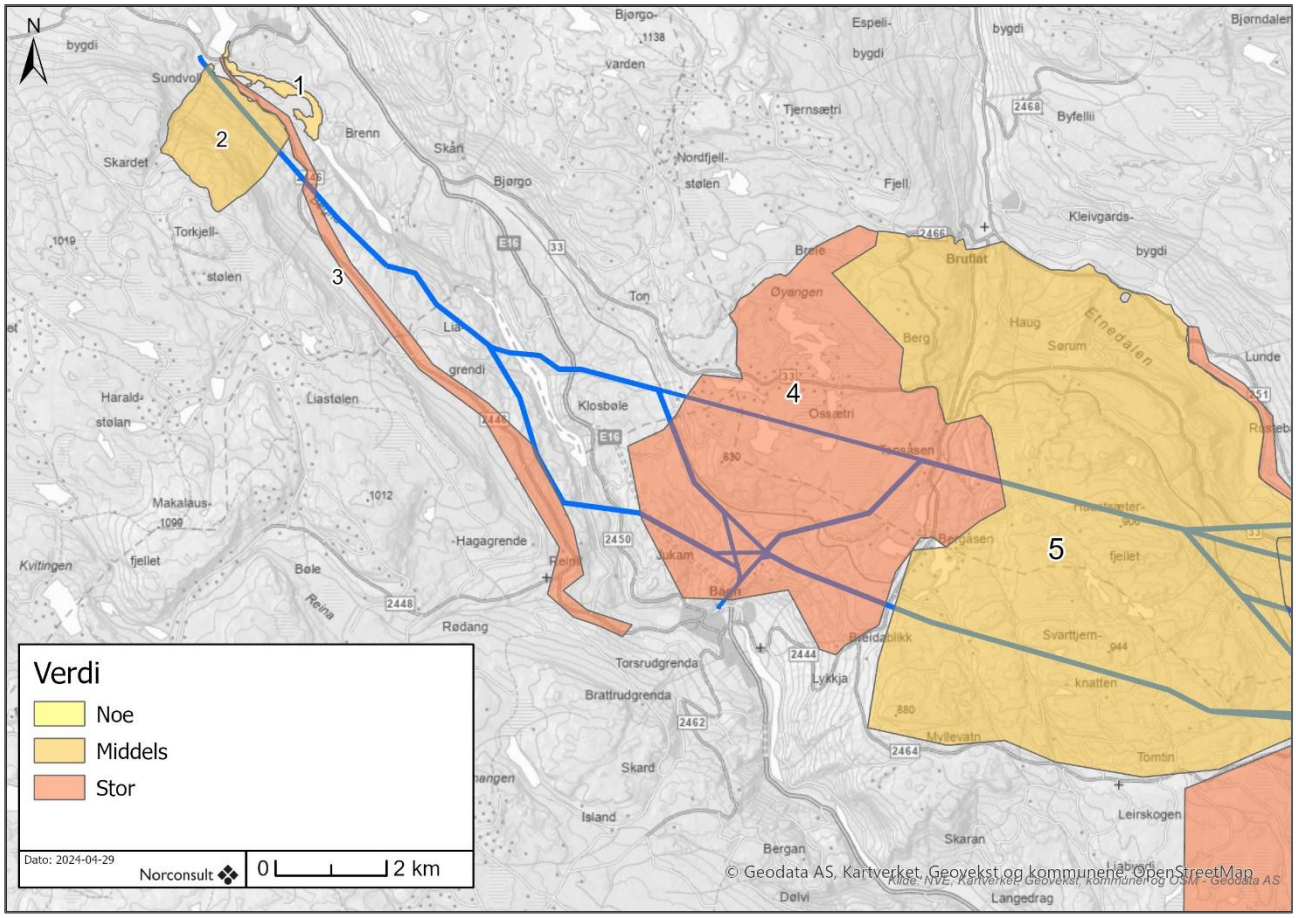

Figur 3-2: Vurderte delområder på strekningen Åbjøra – Etnedal vest.

I Nord-Aurdal kommune er friluftslivsområder registrert etter M98. Delområder i Nord-Aurdal er derfor tatt ut med grunnlag i den kommunale kartleggingen, og i de øvrige kommunene er delområder tegnet opp basert på enhetlige områdetyper. Innenfor influensområdet vil det være flere mindre skogsområder som ikke er tilrettelagt for friluftsliv og bare har veldig lokal verdi. All skog og utmark har en viss friluftslivverdi, men områdene nevnt over mangler flere kvaliteter for å kunne vippes opp til «noe verdi» etter anvendt metodikk. Derfor er ikke all utmark og skog inkludert i utredningen, bare områder med kjente friluftsaktiviteter.

3.2.1 Delområde 1: Aurdalsfjorden

Delområdet er en sammenslåing av de to registrerte friluftslivsområdene «Turmo» og «Bergna».

Turrmo er en viktig lokal bade- og båtplass. Området har adskilt badeplass og fiskeplasser, samt nærhet til Aurdal fjordcamping, der det finnes kiosk og matservering. Det finnes både sandstrand og båtutsettingsrampe i området (Figur 3-3).

Figur 3-3: Sundvoll bro badeplass. Sandstrand og båtutsett ligger til venstre for midten av bildet.

Delområdet vurderes å havne innenfor områdetype «strandsone med tilhørende sjø og vassdrag». Innenfor delområdet ligger også det viktige friluftslivsområdet «Begna», registrert etter M98. Rundt 500 m sør for Sundvoll bro, på vestsiden av Begna, ligger Turrmo, en langgrunn vik (ikke det samme stedet som det registrerte friluftslivsområdet «Turrmo»). Langs Aurdalsfjorden ligger flere båtutsettingsplasser, og flere båter ligger ved Aurdal fjordcamping. Fra campingen er det mulig å låne tråbåter og leie båt, og der finnes blant annet vanntrampoline og stupetårn. Det selges fiskekort for Aurdalsfjorden, og både ørret, abbor og sik kan fanges. Fiskekort fås kjøpt på bla. Kiwi Aurdal og campingen. Elvestrekningen oppstrøms Bagnsdammen er bare tilgjengelig med båt, da bratte fjellsider gjør det vanskelig å ta seg fram.

Figur 3-4: Aurdalsfjorden sett nedover fra Sundvoll bro, med campingen til venstre. Eksisterende ryddegate og linjer sees midt i bildet.

Delområdet vurderes å bli brukt av flere, og har tilstrekkelig utstrekning for å utøve fiske eller vannsport. Området brukes av personer fra hele kommunen, med innslag av regionale brukere i tilknytning til campingplassen. Området vurderes med grunnlag i dette å ha «middels verdi».

3.2.2 Delområde 2: Bjødnastigen og Skardsbakkadn.

Delområdet følger grensene til det registrerte friluftslivsområdet «Skardsbakkadn».

Delområdet vurderes å havne innenfor områdetype «utfartsområde». I delområdet går det en sti «Bjødnastigen», omtalt blant annet på Peakbook. Sør for Sundsvoll er den en parkeringsplass med plass til noen biler. Her er det informasjonstavle om Bjødnastigen og en benk. Stien er opparbeidet gjennom en ur og snor seg oppover i fjellet. Der det er brattest går stien på en luftig berghylle, som nok kan virke skummel for enkelte. Det er mulig å gå nordover og ned mot Skardsbakkadn. Ved Bjøraholtjernet står det en benk og

postkasse. Stien ned mot Skardsbakkadn er også fin, men ikke like spektakulær som Bjødnastigen. Hele turen tar ca. 3 timer og er ganske bratt, og merket med røde malingsflekker på trærne i selve Bjødnastigen.

Delområdet ligger også inne i Liaberget naturreservat, som er et relativt stort skogsområde med stor variasjon i skog- og naturtyper og med forholdsvis, store sammenhengende arealer med gammel naturskog. Naturreservatet ligger i en stor nordøstvendt fjellside. Utfor kanten går tre fosser, Saujukulen, Kyrjukulen og Bjørnjukulen. Disse tre fossene kan brukes til isklatring. Fossene er på noen taulengder, og er gradert mellom WI3 og WI 5 (Isklatring.no, 2017). Kyrjukulen var også en av isklatringsmulighetene listet opp under Fagernes Isklatrefestival i 2023.

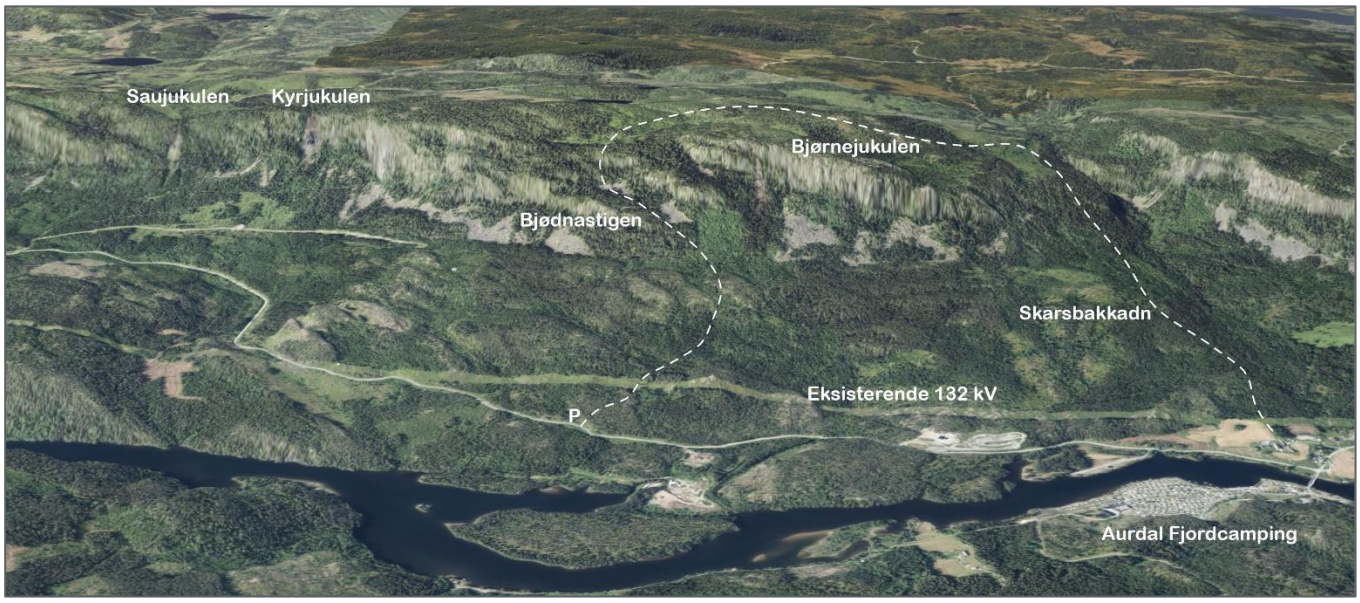

Figur 3-5: Oversikt over Bjødnastigen og verdier beskrevet for delområdet. Bilde hentet fra kommunekart3D og viser utsikten vestover.

Delområdet har flere naturopplevelseskvaliteter knyttet til gammelskog, Bjødnastigen og isklatring. Området brukes av flere, og er noe tilrettelagt med skilting og parkering. Området vurderes med grunnlag i dette å ha «middels verdi».

3.2.3 Delområde 3: Pilegrimsvegen i Valdres

Delområdet er tatt ut som eget delområde, og er ikke tidligere registrert som kartlagt friluftslivsområde.

Pilegrimsvegen i Valdres er en 157 km lang turrute registrert på UT.no. Beskrivelsen fra UT.no beskriver at fotturen starter ved Hedalen stavkirke og ender opp ved St. Thomaskirken på Filefjell. Kirken var et av de viktigste pilegrimsmålene i middelalderen, som Selje kloster og Røldal stavkirke. Valdrisenes konkrete oppfatning av «paradiset» er stølen og fjellet. Stavkirken på Filefjell ble revet i 1808, men ny kirke ble oppført i 1971. I 2004 startet arbeidet med nyåpningen av pilegrimsvegen. Fra 2005 har det blitt arrangert en åtte dagers lang fellesvandring til kirken på Filefjell. Veien går innom flere nyere kirker, stavkirker, relikvieskrin,

steinkirker, runestein og olavsminner. Pilegrimsveien går stort sett nede i dalføret, da pilegrimene unngikk skogen og fjellet. Vegen er merket med skilting, og går store deler av strekket på asfalt. Mellom Bagn og Aurdal følger turruta fv. 2446 på asfalt.

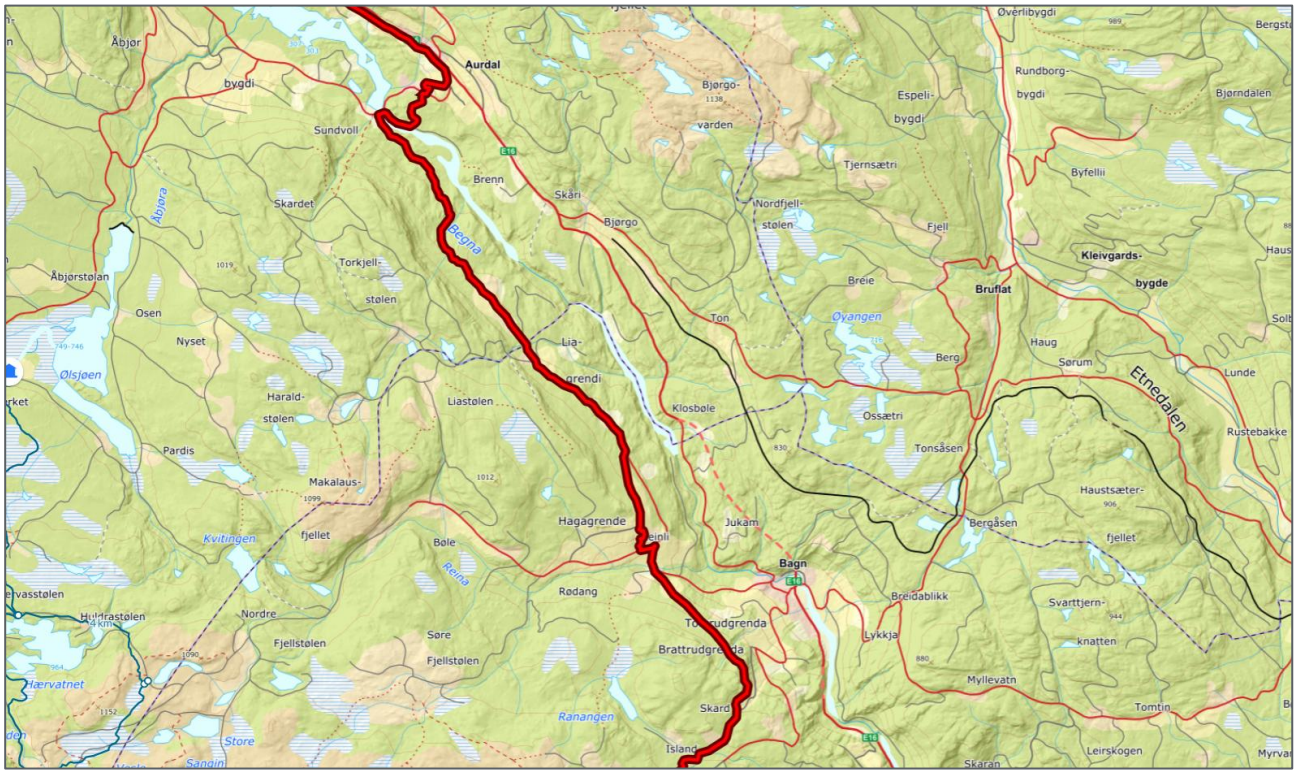

Figur 3-6: Utklipp av ruta «Pilegrimsvegen i Valdres» fra UT.no

Turruta har flere kulturhistoriske opplevelseskvaliteter. Turruta har en spesiell symbolverdi i regional sammenheng, og har trolig noen regionale brukere. Delområdet vurderes med grunnlag i dette å ha «stor verdi».

3.2.4 Delområde 4: Tonsåsen

Delområdet er basert på det registrerte friluftslivsområdet «Tonsåsen», registrert i Etnedal kommune. Da Sør-Aurdal ikke har registrerte friluftslivområder er grensene til delområdet utvidet sørover mot Bagn sentrum, da disse områdene vurderes å ha lignende kvaliteter som områdene på andre siden av kommunegrensa.

Fra Bagn sentrum går det flere stier opp til delområdet. Et startpunkt er ved Haugakollen gapahuk, der det er hoppbakke, bålpanne og bord. Stien stiger bratt nordover mot Renneskaret og Søre Gubberud. Et annet alternativ er å gå en brattere og mindre sti vestover opp lia mot Bagnsbergatn gård. Øst i delområdet ligger

Londonberget, en høyde med utsikt over Bagn og Reinli. Her er det fint å fyre bål eller ta en rast og nyte utsikten.

Flere tjern ligger i området, som Svartetjernet, Tonsvatnet, Jukamsøyangen og Vestle Øyangen. Sør for Tonsvatnet ligger Tonsåsen hytteforening sin gapahuk, en sjarmerende gapahuk satt opp av hytteforeningen, løypelaget og grunneiere (se Figur 3-7). Gapahuken er satt opp i umiddelbar nærhet av blåmerka turstier og skiløyper (Valdres.no, 2019). Sør for Fv. 33 er det rundt 5 km med langrennsløyper, i hovedsak konsentrert rundt området sør for Tonsvatnet. Fra oppslagstavla ved fv. 33 er det blåmerka sti til Jukamsknatten (se Figur 3-8 for stedsnavn). Toppen byr på god utsikt sørover, men også nordover mot Jotunheimen. Turen er ca. 5 km t/r. Ferdselen er størst rundt vannene nord i delområdet, samt langs skogsbilveiene i sør, som Tøgbanevegen og Bergatnvegen. Midt i delområdet ligger Tøgbanin, den nedlagte togstasjonen. Her gikk det taubane fra Bagn sentrum med cellulose og ble omlastet til togene. I dag går jernbanestrekningen gjennom området og de gamle jernbanesvillene ligger igjen som et testament på en svunnen tid. Mellom Juvkamsknatten og Tøgbanin er det lite stier og tilrettelegging. Bagn sportsskytterklubb har en utendørsbane i delområdet, like sør for Tøgbanin.

Figur 3-7: Området mellom Tonsvatnet og Kyrkjebjørgtjernet. Merk at skiløyper bare er skissert inn nærmest kamera

En av de største opplevelseskvalitetene i delområdet er Bagnsbergatn gård. Gården er et nasjonalt krigsminne, med gammel, velholdt bygningsmasse omkranset av skigårder. Historikken rundt gården er grundig omtalt i fagrapport kulturmiljø. Gården kan enten nås via veier fra øst i delområdet, eller på merka sti fram gamle E16 like vest for Bagn sentrum. Stien er delvis merket og passerer Gråbeinshølet, og informasjonstavler underveis forteller om hendelsene ved gården. På gården er det benker og flere illustrasjoner som viser kampene på gården (se Figur 3-8 for stedsnavn).

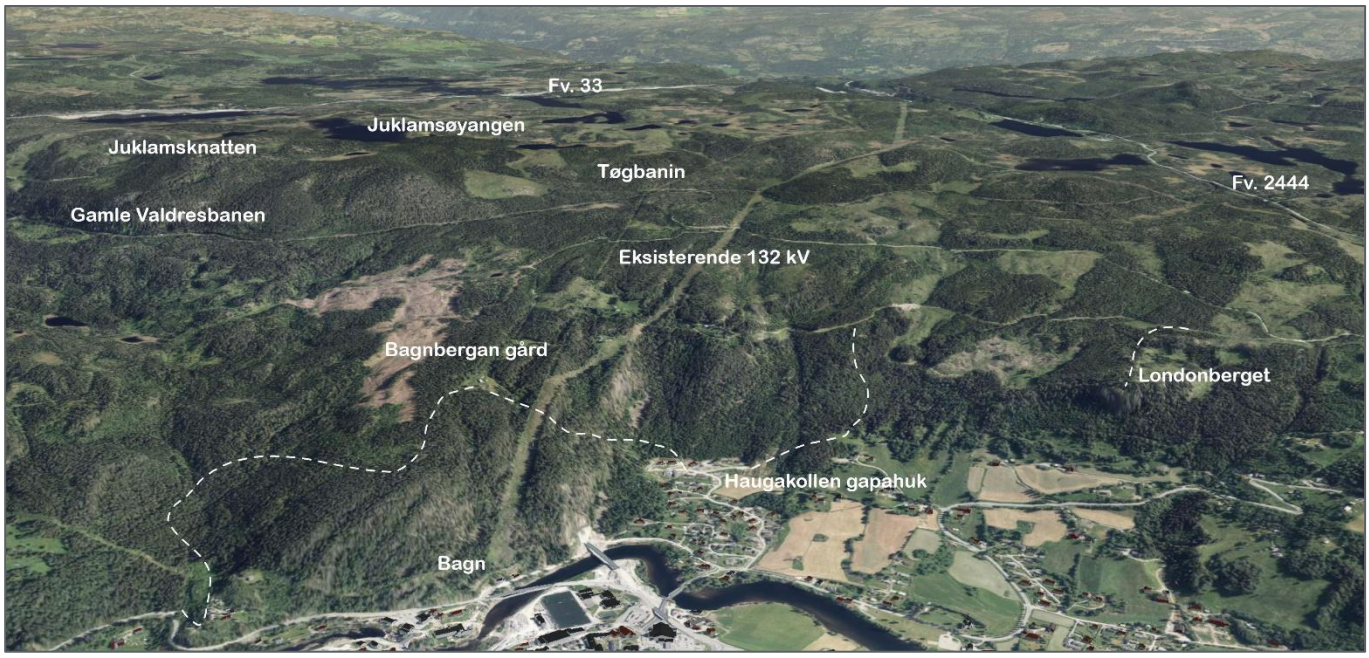

Figur 3-8: Stedsnavn i delområdet. Bilde hentet fra kommunekart3D og viser utsikten nordøstover.

Himalaya er en haug på 826 m som hever seg rundt 100 høydemeter fra det omkringliggende landskapet, noe som trolig også er inspirasjonen for navnet. I vest er haugen svært bratt, mens det går en sti på nordsiden. Fra en avstikker fra Midtsætervegen er det skiltet opp til toppen. Fra parkering ved fv. 2444 er det ca. 2 km å gå en vei. Den delen av turen som går på sti er ca. 600 m. Underveis er det benk og et «Basecamp», som spiller videre på navnet «Himalaya». På toppen er det tilrettelagt med benk og postkasse, og toppen byr på en formidabel utsikt i retning Nøkletjernet og Etnedalen (se stedsnavn i Figur 3-9).

Nøkletjernet er et idyllisk skogsvann lett tilgjengelig fra fv. 2444. Naturlig innfartspunkt er fra tidligere Tonsåsen rehabiliteringssenter. Ved sørenden av Nøkletjernet er det satt ut en benk og et naturlig sted for å ta en rast. Det er sti og traktorvei rundt hele vannet. Stien ned fra Nøkletjernbrenne er noe bratt. Turen rundt Nøkletjernet kan enkelt kombineres med en tur til Himalaya. I Nøkletjern finnes det abbor, røye, ørret og sik. Fiske i vannet forvaltes av Tonsåsen – Ølslykkja fiskeforening.

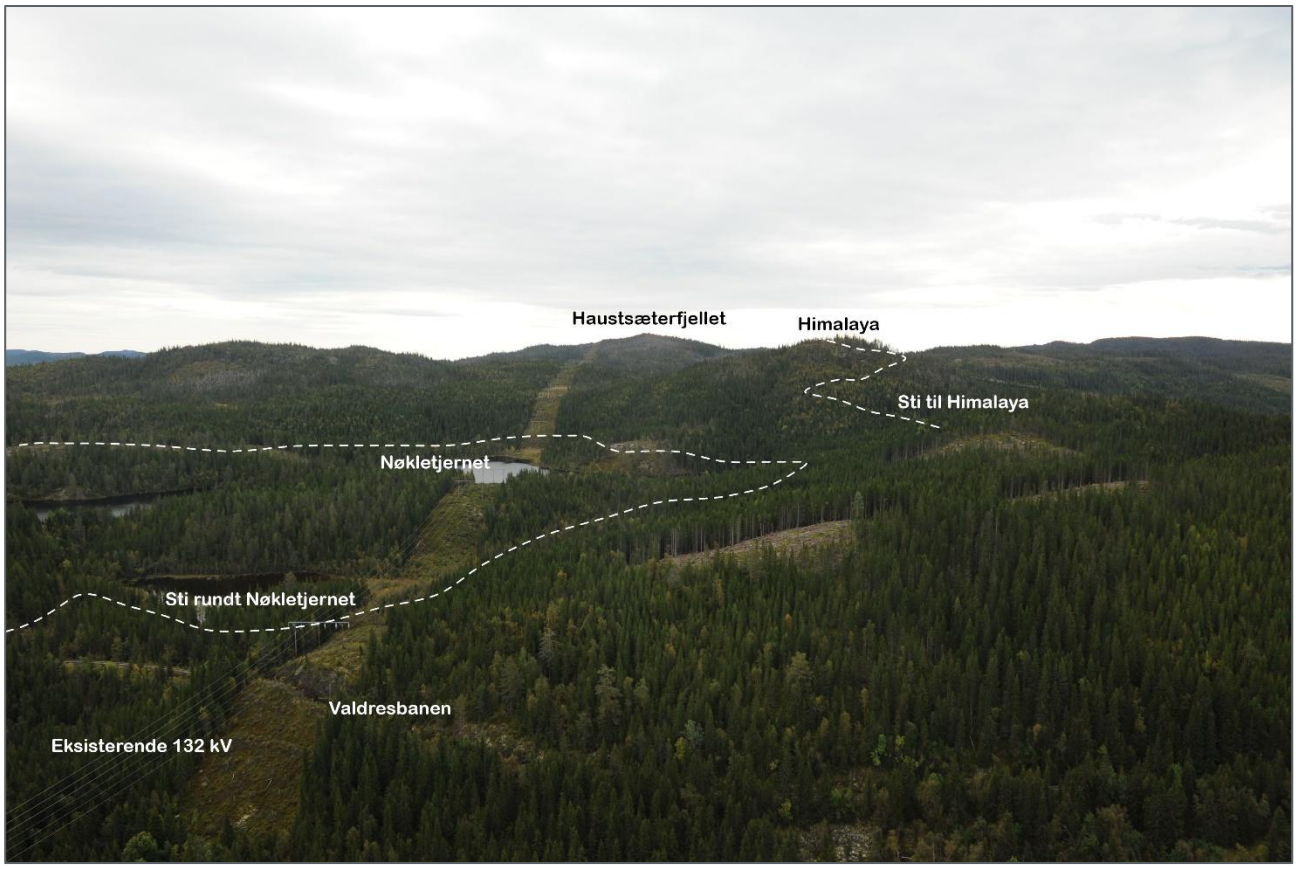

Figur 3-9: Nøkletjernet og Himalaya.

Delområdet er et stort skogsområde, lett tilgjengelig både fra fv. 33 og Bagn. Området har flere natur- og kulturhistoriske opplevelseskvaliteter knyttet til vannene i nord, flere utsiktspunkter og Bagnsbergatn gård. Bruksfrekvensen vurderes å være relativt stor, og flere regionale brukere i området rundt Bagnsbergatn. Delområdet vurderes med grunnlag i dette å ha «stor verdi».

3.2.5 Delområde 5: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten

Delområdet følger grensene til det store friluftslivsområdet «Øvrig areal vest 1». Dette friluftslivsområdet er svært stort og følger kommunegrensa til Etnedal, slik at det også inkluderer Tintoen helt i øst. Tintoen-området er ikke inkludert i dette delområdet, men er inkludert i delområdet «Veståsen». I tillegg er delområdet utvidet sørover, slik at det også inkluderer areal på sørsiden av kommunegrensa mot Sør-Aurdal. Det opprinnelige registrerte friluftslivsområdet fremstår veldig stort og som et «samleareal» for øvrig utmark i kommunen. De nordligste delene av friluftsområdet er fjernet for utredningen, og delområdet er utvidet sør for kommunegrensa for å skape et enhetlig friluftsområde, avgrenset av topografi og øvrig infrastruktur. Dette nye delområdet kalles derfor «Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten».

Flere vann ligger i området, som Lierdemma, Øyvatnet, Bagnsdemma, Svartevatnet og Stølstjernet. I vannene finnes det blant annet abbor, ørret, røye og ørekyte. Fiske forvaltes av Tonsåsen – Ølslykkja fiskeforening. Det er flere andre turmål i området. Haustsæterfjellet rager 906 moh. og byr på utsikt mot Synnfjell og Etnedalen. I området finnes det bær og sopp, og de store skogsområdene innbyr til sanking. I området er det flere støler og setre.

Den mest markante toppen i delområdet er Kjeldeknatten, 885 moh. Kjeldeknatten er en topp med en bratt sørside og har en nærmere 140 m høy sendermast på toppen. Kjeldeknatten har i mange år vært hovedsender for TV og radio i Valdres. Til toppen går det både grusvei fra fv. 2444 og mindre stier via Olavskilden i vest. Ved Olavskilden skal Olav den hellige ha passert forbi på sine reiser og satt sverdet i bakken og vann strømmet opp. Det er i dag en plankett og benker ved kilden (Figur 3-10).

Figur 3-10: Kjeldeknatten og Mørkedalen

Området har stor nok størrelse, og variert natur, med vann, myrer og mindre topper. Området brukes av flere, er lite tilrettelagt, men er godt egnet for jakt og sanking. Delområdet vurderes med grunnlag i dette å ha «middels verdi».

3.2.6 Oppsummering verdi på delstrekningen

Tabell 3-1: Verdi på delområder innenfor delstrekning Åbjøra-Etnedal vest.

Delområde	Konekvensgrad
1: Aurdalsfjorden	Middels verdi
2: Bjødnastigen og Skardsbakkadn	Middels verdi
3: Pilegrimsvegen i Valdres	Stor verdi
4: Tonsåsen	Stor verdi
5: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten	Middels verdi

3.3 Delstrekning Etnedal vest – Dokka

For delstrekningen Etnedal vest-Dokka vurderes fem delområder (Figur 3-11).

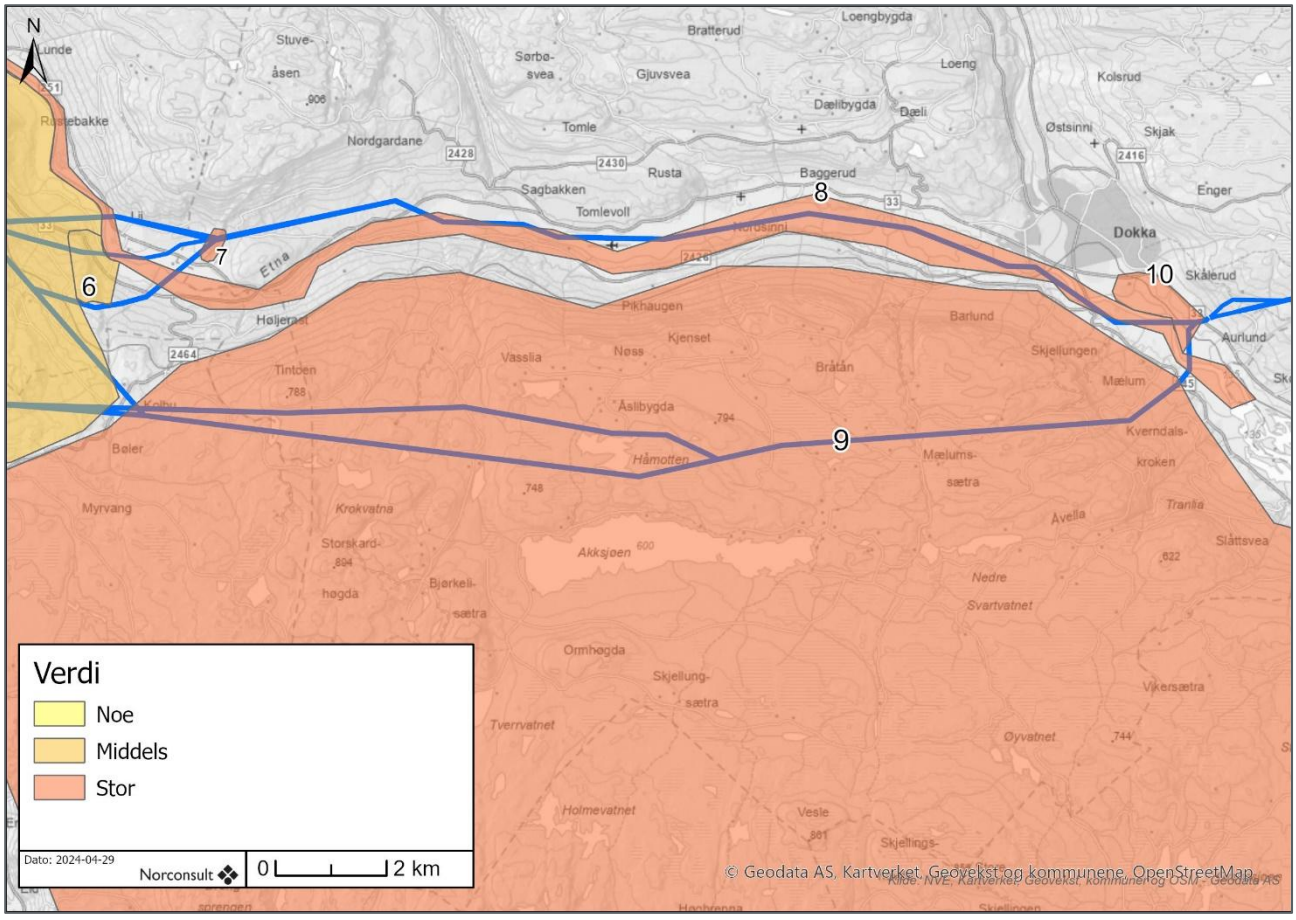

Figur 3-11: Delområder på delstrekning Etnedal vest-Dokka. Hele delområde 9 er vist under beskrivelsen av delområdet.

I Etnedal kommune er friluftslivet registrert etter M98. Delområder i Etnedal er derfor tatt ut med grunnlag i den kommunale kartleggingen, og i de øvrige kommunene er delområder tegnet opp basert på enhetlige områdetyper. Innenfor influensområdet vil det være flere mindre skogsområder som ikke er tilrettelagt for friluftsliv og bare har veldig lokal verdi, men som kan ha en lokal verdi for småturer, luftetur med hund eller lignende. All utmark har en viss friluftslivverdi, men områdene nevnt over mangler flere kvaliteter for å kunne vippes opp til «noe verdi» etter anvendt metodikk. Derfor er ikke all utmark og skog inkludert i utredningen, bare områder med kjente friluftsaktiviteter.

3.3.1 Delområde 6: Madslangrudberget

Delområdet overlapper med det svært viktige friluftsområdet Madslangrudberget, registrert i kommunal kartlegging etter M98 i 2020. Området defineres som et særlig kvalitetsområde. Avgrensingen til delområdet og områdetype fra M98 legges til grunn for vurdering etter M1941.

Madslangrudberget er kjent som Flaggfjell. Navnet har det fra bergflagget som ble malt i fjellsiden på slutten av 1800-tallet. Dette er landets eldste bergflagg, og er et av flere bergflagg i Valdres (Etnedal kommune, u.d.). Flagget er best synlig fra veien, men fra toppunktet over flagget er det flott utsikt over Etnedalen (Figur 3-13). Turen opp til Madslangrudberget er en av Etnedal turlag sine syv toppturer. Det er merket sti fra Etnedal Camping, og det er mulig å parkere der eller ved gamle Flaggfjell kro. Rundturen er på rundt 6 km, og det er tidvis enkelte bratte partier. Turen er både beskrevet på telltur.no og UT.no. På toppen er det postkasse og huske (Figur 3-12).

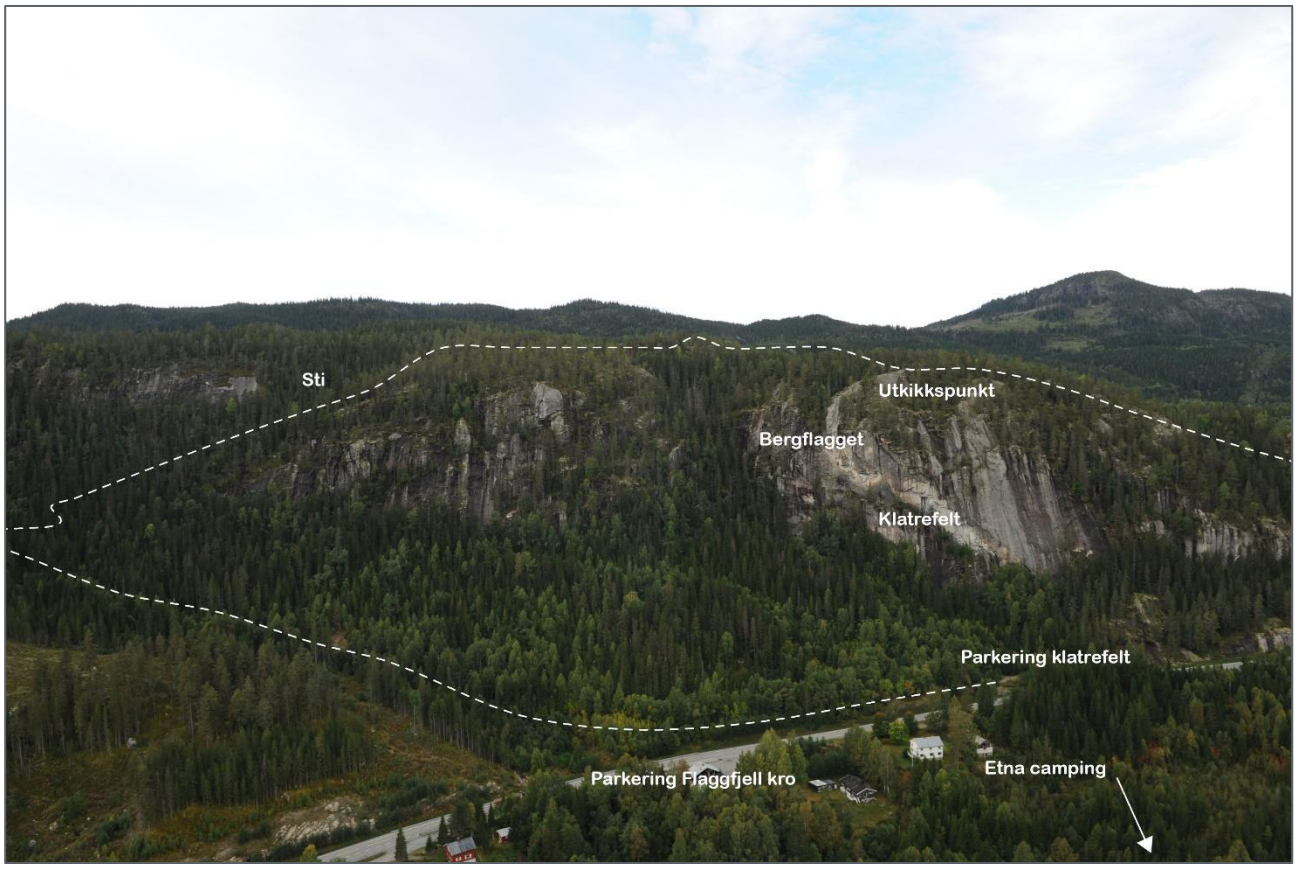

Figur 3-12: Madslangrudberget med klatrefeltet, parkeringsmuligheter og sti rundt fjellet.

Under bergflagget ligger Madslangrudberget klatrefelt. De første rutene i området ble boltet på 80-tallet. Det er lagt ned utallige timer for å utvikle klatrefeltet de siste årene. Blant annet er det bygd en bratt trapp med 73 trinn, som letter adkomsten til innsteget til rutene (Valdresmagasinet, 2015). I tillegg er flere vegger boltet, og det er laget flere mindre benker, rekkverk og trapper. Området har rundt 6 ruter på sva, og 12-14 ruter i overhenget i selve veggen. Lengre mot nord ligger det en mindre vegg med et titalls ruter. Det er få brukere av veggen, mest lokale, da det er vanskelige ruter der, og Jarberget, som har lettere ruter, ligger nær. Den tsjekkiske toppklatreren Adam Ondra var innom Flaggfjell i 2013 og gikk ruta «Free to fly» (Oppland Arbeiderblad, 2013). Klatrefeltet brukes av lokale brann- og redningtenester til trening to ganger i året. Klatrefeltet har en liten parkeringsplass, er tilrettelagt og tilgjengelig, men vanskelighetsgraden gjør at få bruker området. Området har likevel stort potensiale.

Figur 3-13: Utsikt fra Flaggfjell sørover i Etnedalen.

Delområdet er godt egnet for flere enkeltaktiviteter, både klatring og turgåing. Området brukes av flere. Området har en viss symbolverdi i regional sammenheng. Området vurderes med grunnlag i dette å ha «middels verdi».

3.3.2 Delområde 7: Jarberget

Delområdet knytter seg til klatrefeltet på Jarberget (tidligere kalla Tinton-feltet). Området defineres som et «leke- og rekreasjonsområde», gitt bruken og størrelsen på området. Delområdet er ikke registrert etter M98.

Jarberget er et svært populært klatrefelt i Valdres. Klatrefeltet er lett tilgjengelig fra en stor parkeringsplass. Hovedveggen er 50 m høy. Klatringen er dominert av lister og sidetak, med innslag av overheng og vertikale utfordringer. Enkelte av rutene er regntette. Det er boltet mange ruter i berget, med ruter fra grad 4 til 8, med mange ruter på 5,6 og 7. Klatrefeltet har noen av de lengste og flotteste sportsrutene på Østlandet. I tillegg er det mulig med klatring på naturlige sikringer, slik at totalt antall ruter er vel over 50. Ved klatrefeltet er det anlagt utedo, bygget platting og benker, samt etablert en bålplass (Figur 3-15). Klatrefeltet ble på 80-tallet regnet som et av de beste i Norge. Valdres Klatreklubb og ildsjeler fra Etnedal har godt samarbeid med Etnedal Familiecamping, et naturlig overnattingssted for klatrere i området (Oppland Arbeiderblad, 2013). På stedet har det også vært arrangert Etnedal pusse- og klatrefestival, der Gjøvik klatreklubb har invitert til pussing, musikk og klatring (Norsk-klatring, 2019).

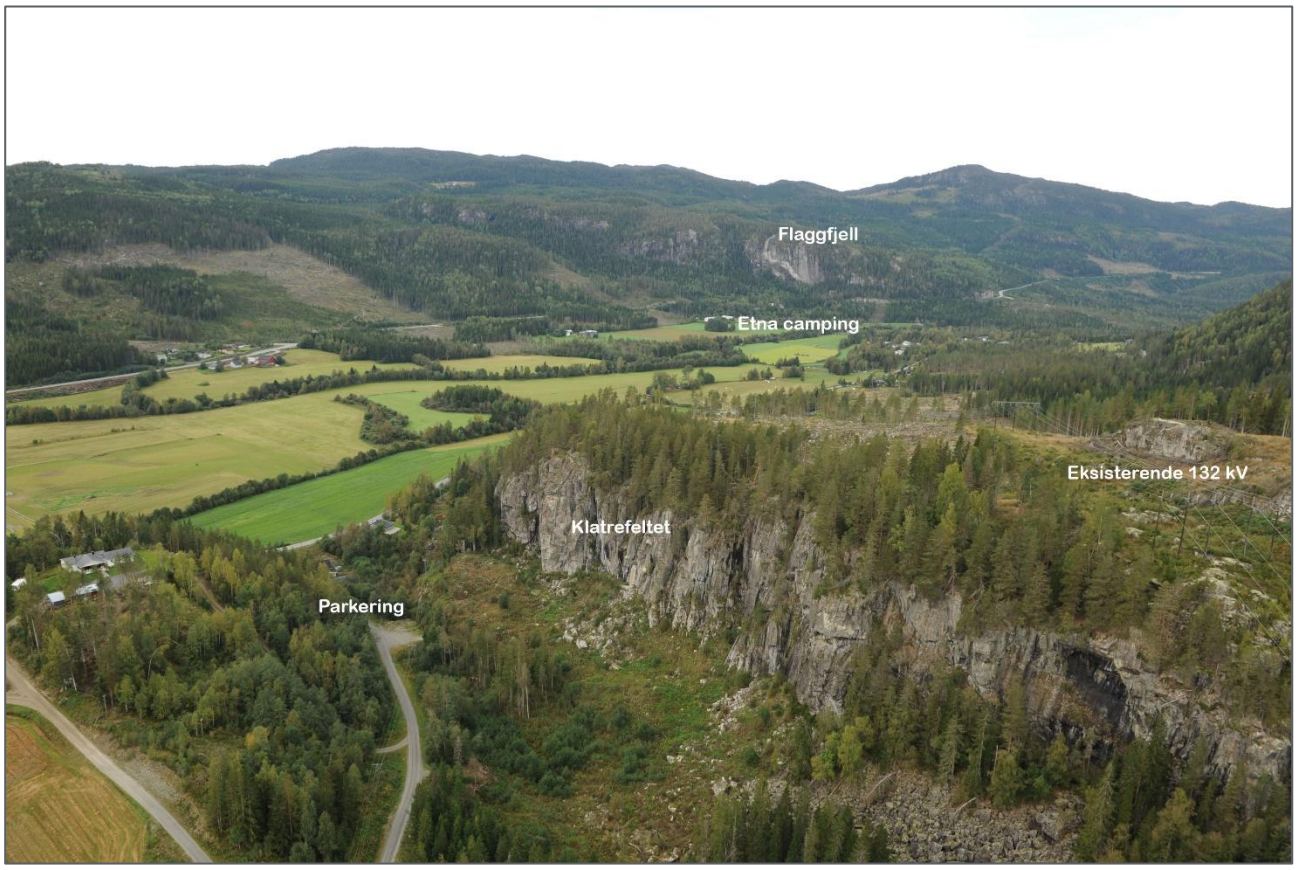

Figur 3-14: Jarberget og omegn.

Figur 3-15: Tilrettelegging med benk og platting i Jarberget.

Delområdet er svært godt egnet for en enkeltaktivtet og er godt tilrettelagt. Området har flere regionale og trolig noen nasjonale brukere. Området er lett tilgjengelig og er godt egnet for opplæring i klatring. Området vurderes med grunnlag i disse kriteriene å ha «stor verdi».

3.3.3 Delområde 8: Etna

Delområdet knytter seg til elva Etna, både strandsonen, men også selve elva. Delområdet defineres som «strandsone med tilhørende sjø og vassdrag». Elva er uregulert ned til utløp i Randsfjorden, og er en av de siste store uregulerte elvene på Østlandet. Etna ble vernet i verneplan for vassdrag IV i 1991. Etna er livsnerven i Etnedal, og har gitt navn til både kommunen og dalføret, og kryssing av elva med steinbro har sådan også satt sitt spor på kommunevåpenet.

Etna er populær både til fisking og padling. De høyereliggende delene av Etna er en av de beste padleevlene i landet (elvekajakk), noe som gjør at elva tiltrekker seg padlere fra inn og utland hvert år. Dette knytter seg i hovedak til strekningen ovenfor Lunde bro. På Etna familiecamping er det utleie av kanoer, og på strekningen ovenfor campingen er elva relativt stilleflytende og padlbar i kano.

Figur 3-16: Lengre sørover har elva mer fall, der den fosser frem mellom steiner og svaberg.

Elva er også en fin fiskeelv. På 90-tallet ble det sprengt ut fisketrapp i Høljrastfossen for å gi Randsfjordørreten tilgang til elvestrekningen helt opp til Bruflat. Storørret en i Randsfjorden kan bli 8-10 kg. Det beste fisket foregår i nedre del av Dokka/Etna og ved Høljerast. Samløpet mellom Dokka og Etna er også populære fluefiskeplasser (Fiskeguiden, u.d.). Strekningen Hølafossen – Høljarast forvaltes av Etna Grunneierlag SA. Etna elvelag er en organisert dugnadsjeng som ønsker å gjøre Etna til en attraktiv fiskeelv, og tilrettelegger gjennom oppsett av gapahuker og samarbeider med grunneierlaget. De nedre delene av elva, fra samløpet Dokka/Etna til samløp Åvella forvaltes av Dokka-Etna Grunneierlag.

Ved Etnedal camping går det en turvei nordover. Rundt 1 km nord for campingen er det bygd bro over en sidebekk og satt opp gapahuk (Figur 3-17). Det er mulig å gå sammenhengende langs Etna helt fra campingen opp til Lunde bru, som er Norges eldste og største tørrmurte steinhvelvsbru som fremdeles er i bruk. Strekningen er godt merket og opparbeidet (Dokkadeltaet våtmarkssenter, 2022).

Figur 3-17: Gapahuk og tursti langs Etna. Denne gapahuken ligger rundt en kilometer nord for Etnedal camping.

Videre nedover Etna er det flere rasteplasser langs fv. 33 og flere steder der det er tilkomst til elva (Figur 3-18). Ved Etna familiecamping er det en liten badestrand. Ved Støytfossbrua er det tilgang til elva, og ved sideelva Leppa er det skogsbilvei ned til elva med noen stubber for å nyte den brusende elva. Ved Nordsinne ligger Møllerstufossen, der det er et felt med helleristninger. Området er tilrettelagt med parkering og gangvei ned til feltet.

Figur 3-18: Etna og steder langs elva.

Delområdet har en symbolverdi for kommunene langs elva, og det knytter seg lang historie til bruk av elva, variert bruk med padling og fisking, samt bading og turer langs elva. Elva er verna på bakgrunn av store verdier knyttet til ornitologi, fisk, botanikk, geologisk variasjon og landskapsformer, som er alle elementer som bidrar til stor opplevelseskvalitet. At elva er uregulert, bidrar økt kvalitet på området. Elva er lett tilgjengelig flere steder, og det drives aktiv forvaltning for å gjøre elva attraktiv å bruke. Etna brukes av mange og er viktig for enkeltaktiviteter som fisking, som det ikke finnes gode alternative områder til. Delområdet vurderes med grunnlag i disse kriteriene å ha «stor verdi».

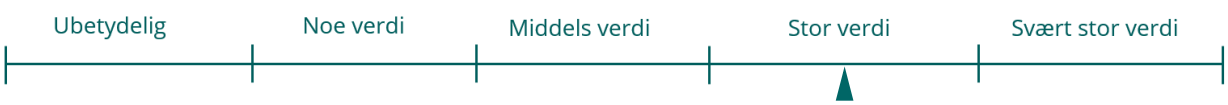

3.3.4 Delområde 9: Veståsen

Delområdet er en del av et større skogsområde uten andre inngrep enn hytter og skogsbilveier som strekker seg fra fv. 2320 ved Nes/Bjoneroa i sør og til Etnedalen i nord. Det er likevel et tyngre inngrep i området, med eksisterende 132 kV som går mellom Begna og Fall transformatorstasjoner (bygget på 70-80-tallet). Området avgrenses av Begnadalen i vest og Randsfjorden i øst. Veståsen vurderes å være delområdetype «stort turområde uten tilrettelegging».

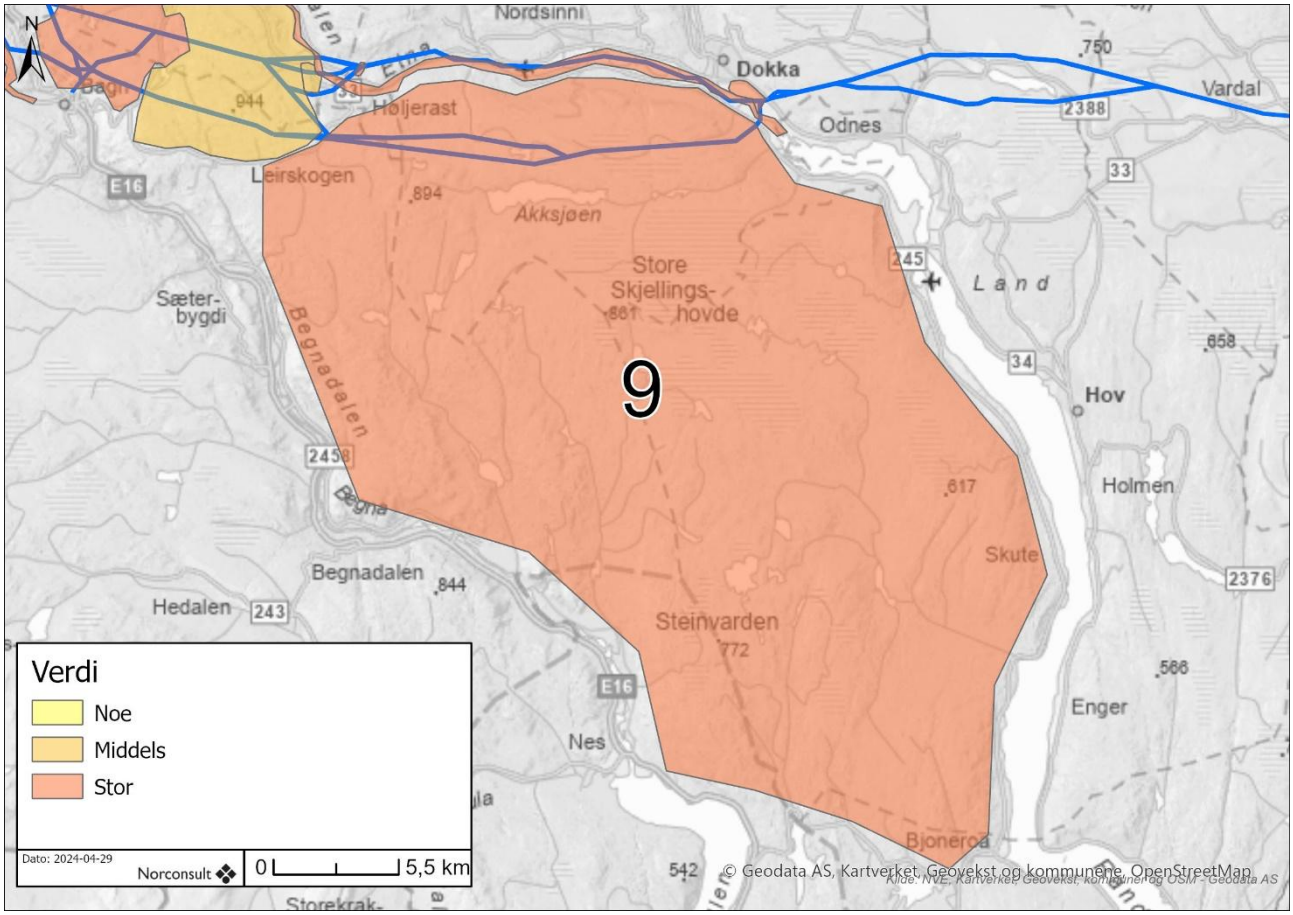

Figur 3-19: Avgrensing av delområde 9.

Da tiltaket vil gå nord i delområdet beskrives bare kvalitetene nord for Akksjøen, da disse verdiene har størst relevans for utredningen. Felles for hele Veståsen er at det er nærmeste «villmark» for mange, i sin kraft at området er et høyereliggende skogsområde med små vann, gamle setre og gammel skog. Dette er et stort delområde der det ikke har vært planlagt eller lagt til rette for store inngrep siden 1980-tallet, da dam ved Akksjøen ble bygd. I området finnes det også noen INON-sone 2 områder som ligger over 1 km fra nærmeste tekniske inngrep. I området finnes det flere tiurleiker som kan by på spenning for de som oppsøker de på vårparten. På Veståsen har Rotary merket flere stier og informasjonsskilt er satt opp ved Mæhlumslivegen. Flere turruter og turmål er beskrevet for området.

Fra Åslibygda går grusvei inn mot Håmotten. Her ligger Håmothytta naturskjønt til. Like øst for Håmotten ligger Båhatten. Her er det satt opp ei «solbu», en mindre gapahuk plassert på ei stor dreieskive, slik at den kan vendes etter sola og utsikten (Figur 3-21). En slik solbu står også nord for Åslibygda, med utsikt mot Etnedalen. På Båhatten er det flott utsikt over landskapet, som domineres av mindre vann, store myrer og

skogkledte koller. Like nord for Båhatten ligger Snøåsen (Figur 3-20). Tidligere sto det et utkikkstårn på toppen, men det er i dag tett vegetasjon her.

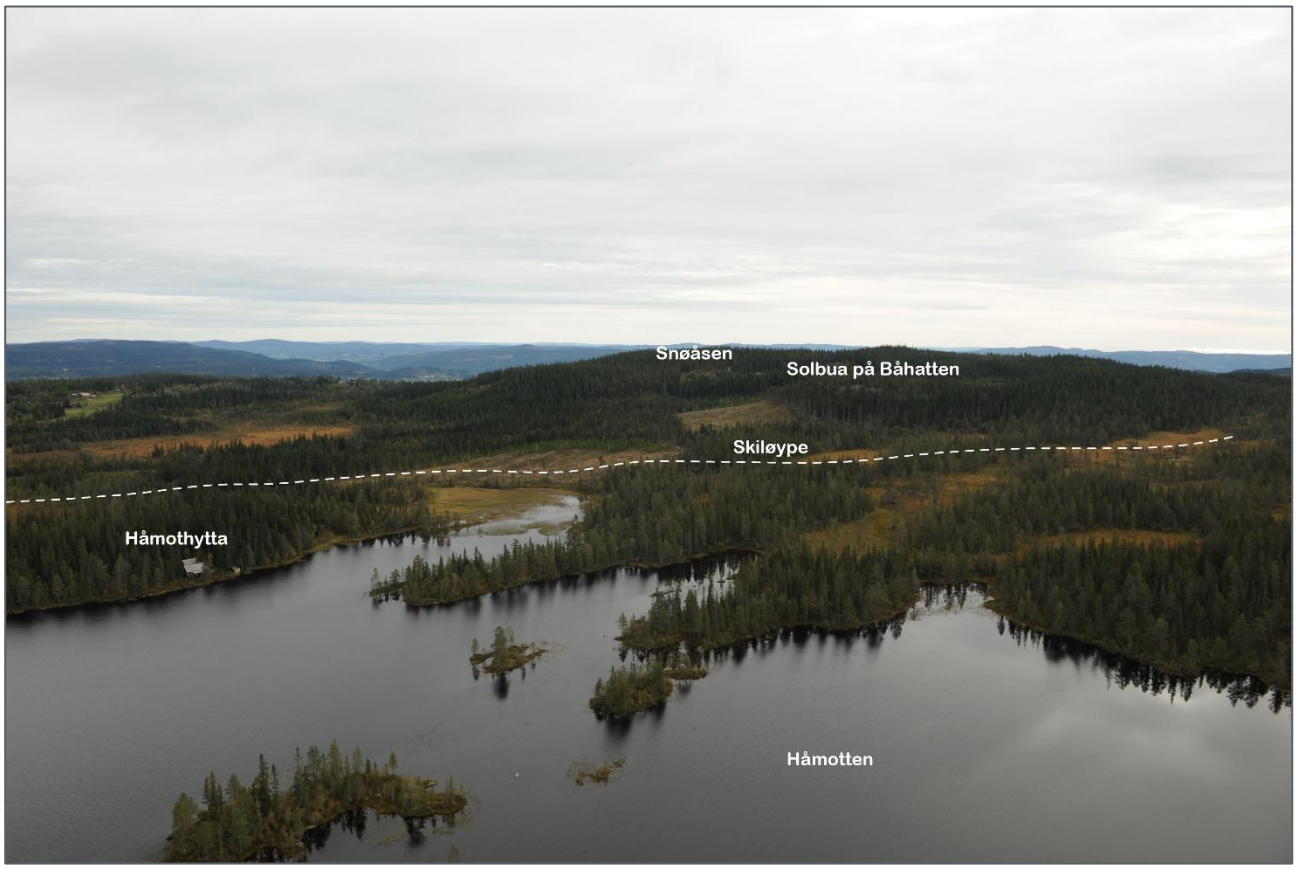

Figur 3-20: Håmotten og omegn. Sett fra sør mot nord.

Figur 3-21: Håmotthytta (øverst) og solbua på Båhatten (nederst).

Det finnes flere fiskemuligheter i området, både i Akksjøen og Håmotten og i mindre vann. Her finnes det både abbor, ørret og sik. Fiske i området forvaltes av Akksjøområdets Utmarkslag. Utmarkslaget administrerer også småviltjakt i området, med to soner i området mellom Akksjøen og Etna. Det jaktes på rådyr, skogsfugl, hare, og skuddpremie på rev og mår. Akksjøområdets Utmarkslag samler grunneiere for å på samvirkemessig grunnlag utnytte jakt, fiske og bygdeturisme som næring. Området utmarkslaget administrerer omfatter 50 km^2.

Lengst vest i delområdet ligger Tinton. Dette er en topp som hever seg rundt 100 høydemeter over det omkringliggende terrenget. Det er flere toppunkt på Tinton, men mest besøkt er nedre Tinton. Ved utkikkspunktet på nedre Tinton er det utsikt over Sør-Etnedal. Fra den høyeste toppen på Tinton er det utsikt sørover det skogkledte landskapet. Til toppen knytter det seg flere legender, og toppen skulle ha store forekomster av sølv. Det er gjort flere prøveboringer og opprettet gruveselskap, men ingen sølvfunn. Rester etter skjerp ligger tett på stien. I kulturminneplan for Etnedal omtales Tintonberget som et turmål, og at området i enda større grad kan bli tilrettelagt som et turområde. Det er potensiale knyttet til området, da

historiene om Tinton er sterkt befestet hos etnedøler, og området er svært naturskjønt.

Mellom Håmotten og Tintoen ligger Ekornlivatnet og Kroksjøen, som er mye bruk til fiske. Fra Vasslivatnet blir det kjørt løyper sørover og østover. Løypa vestover går like nord for Håmothytta, og slynger seg under Båhatten på vei østover.

Figur 3-22: Veståsen med de store skogkledte områdene. Bilde hentet fra kommunekart3D og viser utsikten nordover.

Øst i delområdet ligger Mæhlumsetra. Fra setra går det en flat sti innover til Langmyra, som ligger på seterveien til Akksjøen. Ved Langmyra ble det høsten 2018 bygget en gapahuk. Seterveien til Vestersætrene er på rundt 13 km, og strekker seg fra Dokka, via Skjellungskampen, over Mæhlumsetra og videre mot Akksjølia mot sætrene. Helt i øst ligger turmål som Høgfossen, som er en av de høyeste fossene i Nordre Land på nesten 60 m. Her er det også en tømmerrenne som viser spor av tidligere tiders fløtningsaktivitet.

Øst i skogsområdet Veståsen ligger Skjellungskampen. Skjellungskampen er en markant topp som rager over Dokka sentrum. På toppen er det turbok å skrive seg inn i, og god utsikt over Dokka sentrum (Figur 3-23). En vei opp er fra Ringen stradion via Kolbørnhusrenna. Stien går bratt oppover. En annen mulighet er å gå fra Mæhlumsveien. Ved kryssing av Skjellungselva går det merka løype innover til utkikkspunktet ved telemasten.

På vei fra Mæhlumsveien passeres Huldreputten. Her har Dokkadeltaet Våtmarkssenter satt opp en erfaringsstol. Stolen står vendt mot myrtjernet og innbyr til en rast (Figur 3-23). Erfaringsstolene som finnes rundt i Land og Etnedal skal invitere til å oppleve den varierte våtmarks- og vassdragsnaturen i regionen.

I den første krappe hårnållsvingen i Mæhlumsveien (Minasvingen) går det en liten sti innover i skogen. Stien går bratt oppover et stykke, før man må smyge seg under noen steiner før Bjønnfossen åpenbarer seg. Bjønnfossen er en flott foss, som har sin opprinnelse fra Skjellungstjernet og Skjellungselva.

Figur 3-23: Erfaringsstol ved Huldreputten (øverst) og utsikt fra Skjellungskampen mot Dokka (nederst).

Delområdet vurderes å ha flere naturopplevelseskvaliteter som blant annet Bjønnfossen og flere av vannene innover i området. Små vann, store myrer og urørt skog bidrar til å øke opplevelsesverdiene. Området er godt egnet til fiske og jakt. Området har stor nok utstrekning til å drive disse aktivitetene, samt stort nok til at landskapet ikke er brutt opp av tekniske installasjoner. Tinton har en viss symbolverdi lokalt, og Skjellungskampen er et turmål med stor bruksfrekvens. Delområdet vurderes med grunnlag i disse verdiene å ha «stor verdi».

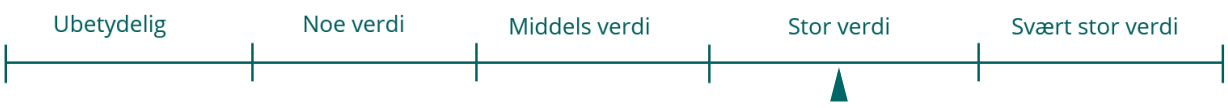

3.3.5 Delområde 10: Folkestien på Dokka

Delområdet er en turvei som går langs Etna, og vurderes å være et nærturterreng. Turveien er fremkommelig med både sykkel og barnevogn og er godt tilrettelagt. Folkestien er på vel 5 km, og går delvis langs Etna, og delvis langs det gamle jernbanesporet. Flere steiner er malt langs stien, og motiverende ord, sitat og figurer viser vei. Der stien krysser Tonvollveita er det bygget en hengebro, og langs turveien er det satt opp plakater som forteller om dyrelivet og kulturhistorien langs elva. Flere benker er plassert ut og innbyr til en rast. Der turveien krysser eksisterende 132 kV (Granngardshølen) er det laget en fiskeplass tilrettelagt for bevegelseshemmede, og satt opp gapahuk med mulighet for bålfyring (Figur 3-25). Turveien er laget i samarbeid med Nasjonalforeningen Nordre Land helselag og Nordre land kommune. Skiltinga underveis er utformet av Dokkadeltaet Våtmarkssenter. Under befaring ble det møtt på mange folk langs turveien, og bruksfrekvensen vurderes å være stor. Turen på folkestien kan utvides på natur- og kulturstien som går videre langs jernbanen mot Odnes og Dokkadeltaet Våtmarkssenter, en strekning på 14 km t/r. På strekningen er det også mulig å leie dresin, for å oppleve den nedlagte Valdresbanen og Randsfjorden.

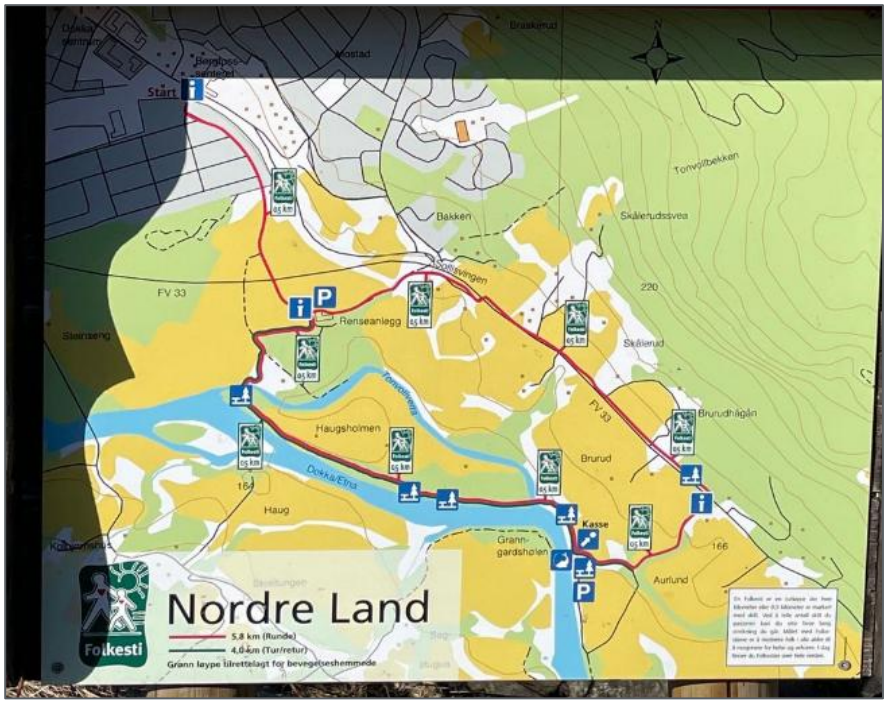

Figur 3-24: Folkestien på Dokka

Figur 3-25. Tilrettelagt fiskerampe ved Etna. Eksisterende 132 kV går rett over fiskeplassen.

Delområdet er godt egnet for bruk i undervisningssammenheng og er svært godt tilrettelagt. Området har stor bruk, og er et viktig område for befolkningen i Dokka. Disse verdiene gjør at delområdet får «stor verdi».

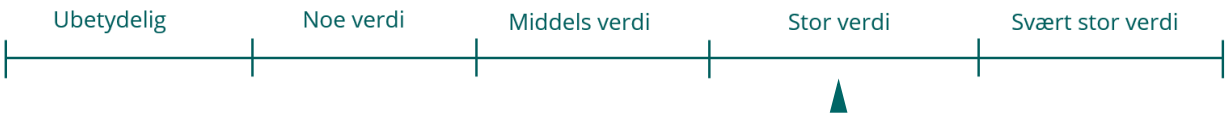

3.3.6 Oppsummering av verdi på delstrekningen

Tabell 3-2: Verdi på delområder innenfor delstrekning Etnedal vest-Dokka.

Delområde	Verdi
7: Madslangrudberget	Middels verdi
8: Jarberget	Stor verdi
9: Etna	Stor verdi
10: Veståsen	Stor verdi
11: Folkestien på Dokka	Stor verdi

4 Vurdering av påvirkning og konsekvens

4.1 Delstrekning Åbjøra – Etnedal vest

På delstrekningen vurderes fire alternativer, med tre ledninger i hvert alternativ. For detaljert beskrivelse av alternativene vises det til tiltaksbeskrivelsen i kapittel 1.

- **Alternativ A**
  Linje 1 følger 1.0
  Linje 2 følger 1.0-1.2-3.0-3.1-1.0
  4.0 går fra Bagn sørover mot Begna transformatorstasjon

- **Alternativ B**
  Linje 1 følger 1.0-1.2-3.0
  Linje 2 følger 1.0-1.2-1.2.1-3.0
  4.1 går fra Bagn sørover mot Begna transformatorstasjon

- **Alternativ C**
  Linje 1 følger 1.0
  Linje 2 følger 1.0-1.2-3.0-3.1-1.0
  4.0 går fra Bagn sørover mot Begna transformatorstasjon

- **Alternativ D**
  Linje 1 følger 1.0-2.0-30-1.2-3.1-1.0
  Linje 2 følger 1.0-2.0-2.1-3.1-1.0
  4.1 går fra Bagn sørover mot Begna transformatorstasjon

Figur 4-1: Vurderte alternativer på delstrekningen.

Fra Åbjøra transformatorstasjon parallelføres linjene med H-kompositttmaster med ryddebelte på 50 m og høyde på 20-25 m. Der alternativene bygges parallelt med eksisterende ledning (som skal rives) er den en liten sideforskyving av ny linje for å kunne ha spenning på en ledning underveis i anleggsperioden (Figur 4-11).

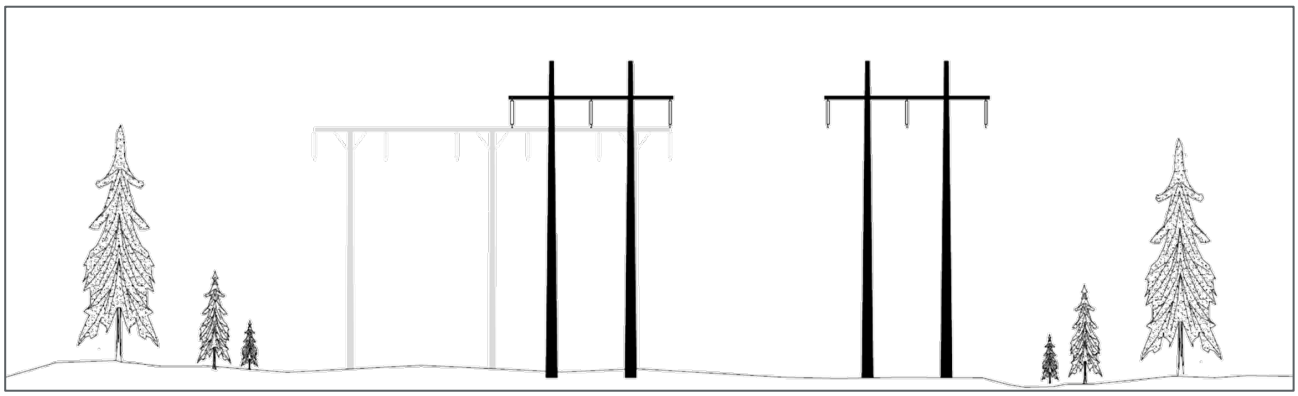

Figur 4-2: Liten sideforskyving der linja bygges parallelt med eksisterende linje som skal rives.

Det er ulikt hvordan turgåere opplever kraftledninger og hvor inngripende enkelte opplever en kraftledning i utmark. I åpent landskap vil ledninger være synlige på lang avstand. Store deler av strekningen Dokka-

Gjøvik går ledningen i tett skog, slik at reduksjon i attraktivitet for friluftslivet knytter seg til områdene der stier og skiløyper krysser under kraftledningen eller der gapahuker og rasteplasser ligger tett på. Nye H-master vil være høyere og ha et noe bredere ryddebelte enn gamle master. I områder der nye H-master vil erstatte gamle master og traséen går parallelt, vil endringen være mindre enn i områder uten tidligere inngrep. Eksisterende master er enkle i designet, med en felles travers og tre felles mastebein. Nye master har toppline, som medfører fire ekstra linjer, samt at mastene blir noe høyere. Mastebena fremstår også noe bredere og skiller seg markant fra de eksisterende kreosotimpregnerte mastebeina i tre. Dette kan gjøre at nye master kan fremstå noe mer dominerende tett på. Ryddegater og linjer lager også ofte lange, rette linjer, som kommer tydelig frem når betrakteren står et stykke unna eller er høyere i terrenget. Slike rette linjer fremstår fremmed i landskapet og bryter opp opplevelsen av et urørt landskap, noe som på vil påvirke friluftsopplevelsen. Disse betraktningene ligger til grunn for vurderingene som er gjort for hvert delområde i etterfølgende kapitler.

4.1.1 Alternativ A

Delområde 1: Aurdalsfjorden

Delområdet vil ligge lavere i terrenget enn ny 132 kV ledning. I dag er det lite skjerming mellom eksisterende ledning og badeplassen på Sundvoll, da ledningen går tett på jordbruksland. Ny ledning vil flyttes lengre mot vest (40-50 m), og granskogen vil vokse opp i eksisterende ryddegate. Badeplassen vil ligge rundt 400 m unna ny ledning. Dette vil gjøre at de visuelle virkningene på av kraftledningen blir mindre. Lengre sør i delområdet vil ny linje ligge rundt 150 m lengre mot vest enn dagens kraftlinje. Sør i delområdet vil alternativet krysse over Begna i eksisterende trasé, slik at visuelle endringer blir små.

Figur 4-3: Eksisterende linje sees bak bebyggelse og jordbruksland. Ny 132 kV vil flyttes lengre bak i bildet, og vegetasjon vil skjerme bedre enn slik dagens situasjon er. Bilde hentet fra Google streetview (2023).

Det er bare mindre visuelle virkninger på delområdet, og påvirkning settes til «ubetydelig».

Et delområde med middels verdi som blir «ubetydelig påvirket» får «ubetydelig konsekvens».

Delområde 2: Bjødnastigen og Skardsbakkadn

Ny 132 kV vil ligge mellom 100-150 m lengre mot vest enn dagens trasé og med det et par titalls høydemeter høyere oppe i lia. Linja vil krysse rundturen til Bjødnastigen og Skardsbakkadn både ved turens start og slutt, slik eksisterende linje gjør i dag. Bredde på ryddebeltet blir om lag som ved dagens linje, og mastetypen endres. Endringen i delområdet knytter seg til mastetyper og flytting av trasé. Samlet sett vurderes dette ikke å påvirke attraktiviteten til området eller øke arealbeslaget i området. Påvirkning vurderes derfor å være «ubetydelig» for alternativet.

Et delområde med middels verdi som blir «ubetydelig påvirket» får «ubetydelig konsekvens».

Delområde 3: Pilegrimsvegen

Ny linje vil krysse Pilegrimsvegen rundt 150 m lengre mot vest enn eksisterende linje. Der linja ligger vest for Pilegrimsvegen vil ny linje ligge lengre unna veien enn eksisterende linje. Der linja ligger øst for Pilegrimsveien vil ny linje ligge nærmere veien enn eksisterende linje. Samlet vurderes det at Pilegrimsvegen blir ubetydelig påvirket.

Et delområde med stor verdi som blir «ubetydelig påvirket» får «ubetydelig konsekvens».

Delområde 4: Tonsåsen

Ny linje kommer inn i delområdet like øst for Klosbøle og Bagnskleivtunellen. Frem til kryssing av gamle Valdresbanen ved Klosbølbakken går ny 132 kV parallelt med eksisterende ledning. En ledning må via Bagn transformatorstasjon, mens en ledning går vidrere rett østover mot Tonsåsen.

Ledning 1 vil gå videre rett østover like nord for dagens trasé. Ledningen vil legges noe lengre unna gapahuken sør for Tonsvatnet (20-30 m, se Figur 3-7 i verdibeskrivelsen av området). Ledningen krysser videre over Juklamsøyangen og Øyvatnet før ledningen fortsetter mot Nøkletjernet og Himalaya. Endringen på denne strekningen blir at mastetype endres, mens ryddebeltet blir om lag som før og linja vil ligge noen titalls meter lengre mot nord. Friluftslivet er ikke ventet å bli påvirket i særlig grad som følge av denne justeringen.

Ledning 2 vil gå gjennom et område der det i dag ikke er eksisterende kraftledning i dag. Mellom Klosbølbakken og Bagnsbergan gård er det en strekning på ca. 3 km der de eneste inngrepene er skogsbilveier og gamle Valdesbanen. Ledningen føres parallelt med Valdresbanen sørover før den knekker

rundt Bagnsbergan gård og går ned til Bagn transformatorstasjon. I dette området vil derfor tiltaket medføre en ryddegate på 30 m for en ledning, samt ledning og H-master på 20-25 m. I dette området er det få stier og lite bruk, slik at påvirkning på friluftslivet er eventuell jakt eller sankeaktivitet i området. Ned til Bagn transformatorstasjon og ut fra Bagn transformatorstasjon vil ledningen gå fra å henge på H-master til å gå over på dobbelkurs vertikaloppheng. Utvidelsen av Bagn transformatorstasjon med et bryterfelt vil ikke ha virkninger for friluftslivet.

Ledningen vil krysse traktorvei 200 m nord for Bagnsbergan gård, samt sti som kommer opp fra Bagn sentrum (fra Haugakollen gapahuk, vist med stipla linje i Figur 3-8). Videre nordøstover vil ledningen først gå parallelt med 22 kV norøstover til nord for Nordre Gubberud. Påvirkning i dette området er en bredere ryddegate, samt at det i tillegg til eksisterende 22 kV master kommer 132 kV master. H-mastene som skal brukes på strekningen er vesentlig større og mer dominerende enn 22 kV. Dagens ledningstrasé som går noe lengre mot sørøst (tettere på Søndre Gubberud) vil rives, slik at i sum blir ledningene og med det inngrepene i delområdet noe mer samlet ved dette alternativet. Videre føres ledningen i traséen til eksisterende ledning i området mellom Valdresbanen og fv. 2444. I dette området vil det bli lik ryddegate som før, men nye master vil bli noe høyere enn eksisterende master på strekningen.

Ledning 4.0 vil føres ut fra Bagn transformatorstasjon parallelt med ledning 2 til nord for Mikkelstjernet, der ledningen kobles på eksisterende ledning mot Begna (Figur 4-4).

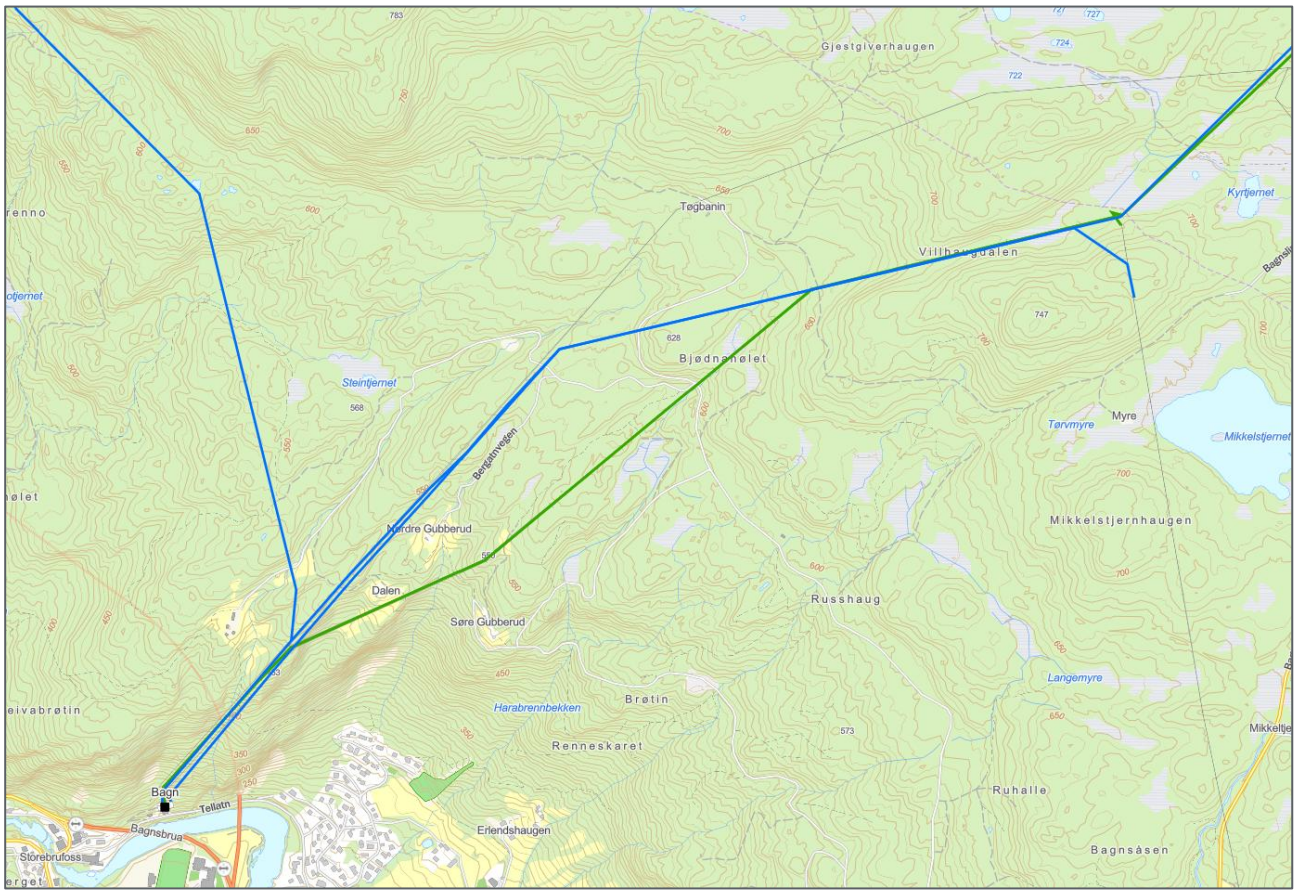

Figur 4-4: Inngrep sør i delområdet Bagnsbergan og marka. Blått viser ny ledning, grønt viser eksisterende ledning som rives.

Øst for fv. 2444 vil alternativet gå parallelt med eksisterende linje gjennom delområdet. Ny linje vil ligge noen meter (10-20 m) nord for dagens trasé. Eksisterende linje rives. Ny linje vil krysse over Nøkletjernet på samme sted som eksisterende linje. Fra Himalaya vil utsikten bli om lag den samme nordover, med forskjell i at det blir endring i mastetyper. Fra utkikkspunktet på Himalaya vil dette fremstå som en ubetydelig endring, gitt avstanden og høydeforskjell mellom kraftledningen og utkikkspunktet.

Figur 4-5: Utsikt fra Himalaya nordvestover. Eksisternde 132 kV går diagonalt gjennom bildet, og krysser Nøkletjernet. Ny kraftledning vil i stor grad følge eksisterende trasé, men bli noen meter forskyvd mot nord (mot bakkant av bildet).

Påvirkning i delområdet knytter seg i hovedsak i til ledning 2 som fører til et arealbeslag i utmark der det ikke er kraftledning i dag (på strekningen Klosbølbakken – Bagnsbergan gård). Kraftledningen vil også gå over to tilkomstveier (en traktorvei og en sti) til det populære turmålet Bagnsbergan gård. Påvirkningen i delområdet fører til en liten reduksjon i attraktivitet ved bygging av ledning i et område uten slike inngrep fra før, samt et arealbeslag i form av ryddebelte og nye master på deler av strekningen. Samling av inngrep ut fra Bagn transformatorstasjon er positivt. Samlet vurderes delområdet å bli «noe forringet» av tiltaket.

Et delområde med «stor verdi» som blir «noe forringet» får konsekvensgrad «noe konsekvens».

Delområde 5: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten

Alternativet vil gå parallelt med eksisterende linje gjennom delområdet. Eksisterende linje rives og ny linje vil bygges 10-20 m lengre mot nord. Endring i delområdet blir at mastetype endres fra dagens master med tre mastebein til to parallelførte ledninger på H-master. Ny linje vil ligge noe lengre unna Åbjørahytta, og noe lavere i terrenget. Ny linje vil flyttes noe lengre unna vannene Flåtjern og Ringstølputten.

Samlet sett vurderes endringer å bli små i delområdet. Endring i mastetype blir en endring som gjør at påvirkningsvurderingen ligger noe høyt på skalaen. Påvirkning vurderes til «ubetydelig».

Et delområde med «middels verdi» som blir «ubetydelig endret» får «ubetydelig konsekvens».

Samlet vurdering av alternativ A

Alternativet har ubetydelige konsekvensgrad for de fleste av delområdene. Delområde 4: Tonsåsen får noe konsekvens (-). Det er overvekt av ubetydelige konsekvensgrader, og bare ett delområde har noe konsekvens. Samlet vurderes alternativet å ha «ubetydelig konsekvens» for friluftslivet på delstrekningen.

Tabell 4-1: Sammenstilling av konsekvensgrader på strekningen Åbjøra-Etnedal vest for alternativ A.

Delområde	Konekvensgrad
1: Aurdalsfjorden	Ubetydelig konsekvens
2: Bjødnastigen og Skardsbakkadn	Ubetydelig konsekvens
3: Pilegrimsvegen i Valdres	Ubetydelig konsekvens
4: Tonsåsen	Noe konsekvens
5: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten	Ubetydelig konsekvens
Sammenstilling av konsekvensgrader	Ubetydelig konsekvens

4.1.2 Alternativ B

Delområde 1: Aurdalsfjorden

Alternativet følger samme trasé som alternativ A gjennom delområdet. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 2: Bjødnastigen og Skardsbakkadn

Alternativet følger samme trasé som alternativ A gjennom delområdet. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 3: Pilegrimsvegen i Valdres

Alternativet følger samme trasé som alternativ A gjennom delområdet. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 4: Tonsåsen

Alternativet kommer inn i delområdet like øst for Klosbøle og Bagnskleivtunellen. Begge de to ledningene vil gå gjennom et område der det i dag ikke er eksisterende inngrep inn mot Bagn transformatorstasjon. Mellom Klosbølbakken og Bagnsbergan gård er en strekning på ca. 3 km der de eneste inngrepene er skogsbilveier og gamle Valdesbanen. Ledningene føres parallelt med Valdresbanen sørover før ledning 1 knekker rundt Bagnsbergan gård og går ned til Bagn transformatorstasjon. Ledning 2 fortsetter rett østover, krysser eksisterende ledning som rives og går videre mot fv. 2444. Ledning 1 vil gå ut fra Bagn transformatorstasjon på dobbeltkurs med vertikaloppheng, før den går over på H-master like ved Bagnsbergan gård. I området mellom Nordre Gubberud og fv. 2444 er det i dag ingen eksisterende ledninger, og noen skogsbilveier deler

opp området. I dette området vil det bli H-master og et ryddebelte på 50 m. Flere av disse skogsbilveiene brukes både av turgåere og syklister. Videre østover mot fv. 2444 vil det gå tre parallellførte linjer på H-master. Inngrepene samles, men medfører en ryddegate på ca. 70 m i et område der det ikke er kraftledninger i dag (østligste linjer i Figur 4-6).

Alternativet medfører også riving av eksisterende ledning nord i delområdet. Riving av ledningen vil medføre at eksisterende inngrep nord i delområdet forsvinner. Ved Jukamsøyangen og Øyvatnet vil spennet over vannspeilene forsvinne, noe som vil være en positiv visuell endring. Påvirkning på stier, skiløyper og gapahuk nord i delområdet vil forsvinne. Endringen medfører både at ryddegata gror igjen, at master blir demontert og at den negative visuelle opplevelsen en mast medfører vil forsvinne. Riving av ledning i dette området medfører et betydelig løft for området rundt Juklamsøyangen. Området som da ligger mellom gamle Valdresbanen og fv. 33 Tonsåslinna vil da fremstå uten andre inngrep enn hytter og en skogsbilvei i vest (Kyrkjebjørgovegen). Lengre sørøst i delområdet vil dagens ledning mot Begna transformatorstasjon rives, som beskrevet i alternativ A (se endringer i Figur 4-6).

Øst for fv. 2444 vil eksisterende ledning rives. Det gjør at utsikten fra Himalaya endres for det bedre (se Figur 4-5), og fjerner kryssing over vannspeilet ved Nøkletjernet. Dette øker attraktiviteten til området noe.

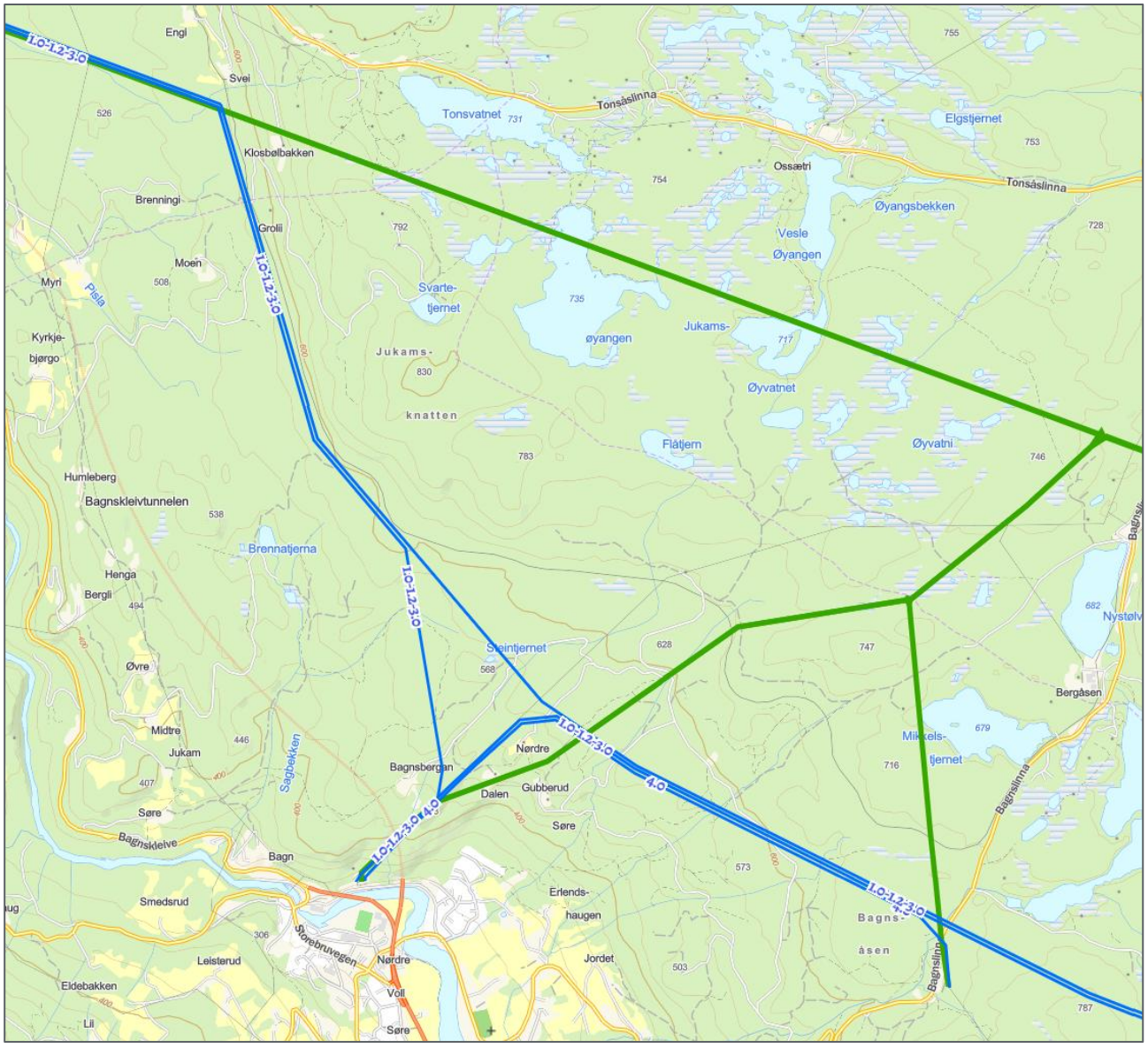

Figur 4-6: Alternativ B i blått vist gjennom delområde Bagnsbergan og marka. Eksisterende linje i grønn rives.

I dette delområdet blir situasjonen slik at et inngrep flyttes fra et sted i delområdet til et annet sted i delområdet. Dersom dette vurderes som en ren matematisk øvelse vil da inngrepene gjøre at inngrep i sum går i «null». I dette delområdet har de nordlige delene av delområdet (der inngrep fjernes) større verdier, i form av flere vann, skiløyper og gapahuk. Likevel må det veies inn at det sør i delområdet er områder der det ikke er inngrep i dag. Det må også tas høyde for en tilvenningseffekt her, der en nord i delområder er tilvendt kraftledningene, mens inngrep sør i delområdet vil fremstå mer fremmed.

Samlet vurderes det at tiltaket vil føre til at et kjerneområde med vann, stier og gapahuk sør for Tonsvatnet i delområdet får økt attraktivitet ved at de negative visuelle virkningene ved eksisterende linje forsvinner. Dette må imidlertid veies opp mot arealbeslag og inngrep i deler av området der det ikke er inngrep i dag, som er deler av området der bruksfrekvensen og opplevelsesverdiene er noe lavere. Samlet vurderes det at

området får noen positive visuelle virkninger og at arealbeslaget blir noe endret innad i delområdet. Påvirkning settes derfor til «ubetydelig endring», opp mot forbedret.

Et delområde med «stor verdi» som blir «ubetydelig endret» får «ubetydelig konsekvens».

Delområde 5: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten

To linjer vil gå parallelt østover fra fv. 2444 gjennom delområde 6. I delområdet går det en kraftledning til tårnet på Kjeldeknatten (22 kV), og noe lengre nord går eksisterende 132 kV mot Begna transformatorstasjon gjennom Kringledalen. Ny ledning vil gå lengre nord enn disse to ledningene, og gjennom et område uten andre inngrep enn mindre hytter og skogsbilveier. Ny linje vil krysse skogsbilveien Kjeldeknattveien, Knaldrevegen som går forbi Liabekksætri og mot Lierdemma. Linja vil også krysse over et vannspeil ved Veitevatnet (Figur 4-7).

Figur 4-7: Flybilde vestover mot Kjeldeknatten. Trasé for ny ledning er omtrentlig skissert på flyfoto.

Linja vil krysse og gå tett på og parallelt med skogsbilvei som ligger nord for stølsområdet Sletten (Figur 4-8). Linja vil ligge på høyden bak Sletten, og vil bryte opp utmarksområdet bak stølen.

Figur 4-8: Stølsområdet ved Sletten og utmarka rundt. Trasé for ny 132 kV er omtrentlig skissert oppå flybildet, tatt mot sørvest.

Nord i delområdet rives eksisterende ledning nær Åbjørahytta og Haustsæterfjellet, som vil være en forbedring for denne delen av delområdet.

Tiltaket medfører et inngrep i et område med få inngrep i dag. Nye ledninger medfører et arealbeslag i form av master og ryddegate i utmark. Områdets attraktivitet endres noe, da master og ryddegate kan ha en negativ påvirkning på friluftslivopplevelsen. Området er dog preget av aktiv skogsdrift, slik at en ryddegate ikke er like fremmed som i et område uten hogst. Tiltaket medfører bit-for-bit nedbygging av et større utmarksområde.

I dette delområdet blir situasjonen slik at et inngrep flyttes fra et sted i delområdet til et annet sted i delområdet. Dersom dette vurderes som en ren matematisk øvelse vil da inngrepene gjøre at inngrep i sum går i «null». De påvirkede delene av delområdet er nokså like når det gjelder friluftslivsverdi, men den sørlige delen av delområdet med Kjeldeknatten, stølene og vannene som finnes der brukes noe mer til friluftsliv. Dette gjør at påvirkning vipper i favør «noe forringet».

Delområdet vurderes derfor å bli «noe forringet», grunnet arealbeslag og reduksjon i attraktivitet.

Et delområde med «middels verdi» som blir «noe forringet» får «noe konsekvens».

Samlet vurdering av alternativ B

Alternativet har ubetydelige konsekvensgrad for de fleste av delområdene. Delområde 6: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten får noe konsekvens. Det er overvekt av ubetydelige konsekvensgrader, og bare ett delområde har noe konsekvens. I delområdet Tonsåsen vil riving av eksisterende linje nord i delområdet være positivt for den nordlige delen av delområdet, mens inngrep sør i delområdet er negativt. Et inngrep i delområdet Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten er negativt for friluftslivet, og bidrar til bit-for-bit nedbygging av et større utmarksområde. Riving av linje over Tonsåsen gjør at delområdet kommer ut positivt. Samlet vurderes alternativet å ha «ubetydelig konsekvens» for friluftslivet på delstrekningen.

Tabell 4-2: Sammenstilling av konsekvensgrader på strekningen Åbjøra-Etnedal vest for alternativ A.

Delområde	Konekvensgrad
1: Aurdalsfjorden	Ubetydelig konsekvens
2: Bjødnastigen og Skardsbakkadn	Ubetydelig konsekvens
3: Pilegrimsvegen i Valdres	Ubetydelig konsekvens
4: Tonsåsen	Ubetydelig konsekvens
5: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten	Noe konsekvens
Sammenstilling av konsekvensgrader	Ubetydelig konsekvens

4.1.3 Alternativ C

Delområde 1: Aurdalsfjorden

Alternativet følger samme trasé som alternativ A gjennom delområdet. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 2: Bjødnastigen og Skardsbakkadn

Alternativet følger samme trasé som alternativ A gjennom delområdet. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 3: Pilegrimsvegen i Valdres

Alternativet følger samme trasé som alternativ A gjennom delområdet, men følger parallelt med Pilegrimsvegen sørover til Bagnsdammen. På det nærmeste vil ny linje her ligge 240 m unna Pilegrimsvegen. I dette området går linja i utmark gjennom områder uten store friluftsinteresser. Påvirkning vurderes å være «ubetydelig».

Et delområde med «stor verdi» som blir «ubetydelig endret» får «ubetydelig konsekvens».

Delområde 4: Tonsåsen

De to parallelførte ledningene kommer inn sør i delområdet. En ledning svinger seg rundt Bagnsbergan gård mens en ledning går videre nordøstover. En ledning går innom Bagn transformatorstasjon. Ledningene går så videre nordover i samme trasé som beskrevet for alternativ A, og ny ledning mot Begna transformatorstasjon bygges som beskrevet for alternativ A. Øst for fv. 2444 følger alternativet samme trasé som alternativ A gjennom delområdet.

Alternativet medfører at eksisterende ledning nord i delområdet rives, som beskrevet for alternativ B.

Samlet vurderes det derfor at alternativet medfører «ubetydelig endring» for delområdet.

Et delområde med «stor verdi» som blir «ubetydelig endret» får «ubetydelig konsekvens».

Delområde 5: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten

Alternativet følger samme trasé som alternativ A gjennom delområdet. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Samlet vurdering av alternativ C

Alternativet har ubetydelige konsekvensgrad for alle delområdene. I delområdet Tonsåsen vil riving av eksisterende linje nord i delområdet være positivt for den nordlige delen av delområdet, mens inngrep sør i delområdet er negativt. Samlet vurderes alternativet å ha «ubetydelig konsekvens» for friluftslivet på delstrekningen.

Tabell 4-3: Sammenstilling av konsekvensgrader på strekningen Åbjøra-Etnedal vest for alternativ A.

Delområde	Konekvensgrad
1: Aurdalsfjorden	Ubetydelig konsekvens
2: Bjødnastigen og Skardsbakkadn	Ubetydelig konsekvens
3: Pilegrimsvegen i Valdres	Ubetydelig konsekvens
4: Tonsåsen	Ubetydelig konsekvens
5: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten	Ubetydelig konsekvens
Sammenstilling av konsekvensgrader	Ubetydelig konsekvens

4.1.4 Alternativ D

Delområde 1: Aurdalsfjorden

Alternativet følger samme trasé som alternativ A gjennom delområdet. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 2: Bjødnastigen og Skardsbakkadn

Alternativet følger samme trasé som alternativ A gjennom delområdet. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 3: Pilegrimsvegen i Valdres

Alternativet følger samme trasé som alternativ C gjennom delområdet. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 4: Tonsåsen

Alternativet følger samme trasé som alternativ C gjennom delområdet. Øst for fv. 2444 følger alternativet samme trasé som alternativ B. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 5: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten

Alternativet følger samme trasé som alternativ B gjennom delområdet. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme for alternativet, som gir «noe konsekvens».

Samlet vurdering av alternativ D

Alternativet har ubetydelige konsekvensgrad for alle delområdene. Riving av linje over Tonsåsen gjør at delområdet kommer ut positivt. Et inngrep i delområdet Haustsæterfjellet er negativt for friluftslivet, og bidrar til bit-for-bit nedbygging av et større utmarksområde. Samlet vurderes alternativet å ha «ubetydelig konsekvens» for friluftslivet på delstrekningen.

Tabell 4-4: Sammenstilling av konsekvensgrader på strekningen Åbjøra-Etnedal vest for alternativ A.

Delområde	Konekvensgrad
1: Aurdalsfjorden	Ubetydelig konsekvens
2: Bjødnastigen og Skardsbakkadn	Ubetydelig konsekvens
3: Pilegrimsvegen i Valdres	Ubetydelig konsekvens
4: Bagnsbergan og marka	Ubetydelig konsekvens
5: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten	Noe konsekvens (-)
Sammenstilling av konsekvensgrader	Ubetydelig konsekvens

4.1.5 Samlet konsekvens på delstrekningen

Konsekvensvurdering av vurderte alternativer ender ut i at alle alternativer har ubetydelig konsekvens. Det er derfor ingen av alternativene som er skiller seg særlig fra de andre alternativene. De fire alternativene er ulike, men felles trasévalg gjennom viktige delområder som gjør at konsekvensvurderingen ikke endrer seg særlig mellom vurderte alternativer.

Alternativ A og B krysser Begnadalen i eksisterende trase gjennom Begna naturreservat, mens alternativene C og D krysser sør for naturreservatet. Dette påvirker friluftslivet i liten grad. Alternativ A har én ledning som følger dagens trase over Tonsåsen, og en ledning som ned til Bagn transformatorstasjon. Det å beholde en ledning over Tonsåsen er negativt for friluftslivet, da dette er et friluftsområde med flere vann, gapahuk og skiløyper. De tre andre alternativene ikke har en ledning i den eksisterende traseen, som gjør at eksisterende kraftledningstrasé over Tonsåsen forsvinner i alternativ B, C og D, noe som drar i positiv retning.

Alternativ A innebærer at eksisterende trasé over Tonsåsen gjenbrukes av en ledning. Alternativet medfører at inngrep blir mer spredd, da en ledning vil gå over Tonsåsen og en vil gå ned til Bagn transformatorstasjon. Dette alternativet fremstår som det dårligste av de fire vurderte.

Alternativ B og D fører til nye inngrep sør i delområdet Tonsåsen, men noe av dette veies opp av at kraftlinje nord i delområdet rives, og frigjør et større område med skiløyper, gapahuk og flere kryssinger av småvann. Disse to alternativene medfører likevel nærmere 6 km kraftlinje i ny trasé i et område øst for fv. 2444. I dette området er det i dag få tyngre tekniske inngrep, og bygging av kraftledning her vil være et vesentlig inngrep.

Alternativ C innebærer at dagens kraftledning over Tonsåsen kan rives og gjenbruker mye av eksisterende trasé videre over Haustsæterfjellet. Dette alternativet unngår nye inngrep sør mot Kjeldeknatten og fremstår derfor som det beste alternativet.

Samtlige alternativer er vurdert å ha ubetydelig konsekvens, men er rangert fra 1 til 4, på bakgrunn av forskjellene beskrevet over.

Tabell 4-5: Rangeringer av alternativer på strekningen Åbjøra-Etnedal vest.

	Åbjøra – Etnedal vest			
Delområde	**Alternativ A**	**Alternativ B**	**Alternativ C**	**Alternativ D**
1:Aurdalsfjorden	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens
2: Bjødnastigen og Skardsbakkadn	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens
3: Pilegrimsvegen i Valdres	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens
4: Tonsåsen	Noe konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens
5: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten	Ubetydelig konsekvens	Noe konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Noe konsekvens
Konsekvens	**Ubetydelig konsekvens**	**Ubetydelig konsekvens**	**Ubetydelig konsekvens**	**Ubetydelig konsekvens**
Rangering	4	3	1	2
Begrunnelse for rangering	De to ledningene går i forskjellige traseer på deler av strekningen, som gjør at inngrepet spres utover et større areal.	Alternativet går tetttere på Juklamsknatten og gamle Valdresbanen	Frigjør Tonsåsen-området og samler ledninger mest.	Påvirker lite friluftsinteresser og frigjør Tonsåsen-området.

4.2 Vurdering av enkeltkursmaster med vertikaloppheng fra Åbjøra-Bagn

Fra Åbjøra transformatorstasjon til Bagn transformatorstasjon vurderes enkeltkursmaster med vertikaloppheng for alternativ A og B.

Påvirkning av parallelførte enkeltkursmaster (H-master) er vurdert for alle de berørte delområdene i foregående kapitler. For å unngå repetisjon av «påvirkning-konsekvens» beskrives derfor forskjellene

mellom H-master og vertikalopphengte enkeltkursmaster (singelpole) generelt, før fagspesifikke forskjeller utredes mer i detalj i dette kapittelet.

To parallelførte H-master har et ryddebelte på 50 m, og er 20-25 m høye. Singelpolemaster vil ha et ryddebelte på 26 m alene, og 40 m som parallelførte. Mastene vil være opptil 25-30 m høye. Singelpolemaster fører altså til et smalere ryddebelte, men mastene blir noe høyere enn H-master (Figur 4-9).

Figur 4-9: Singelpolemast (enkeltkurs). Mast i kompositt til venstre, stål til høyre. Det blir trolig kompositttmaster som bæremaster, og stål i forankring og vinkelmaster.

For friluftslivet er forskjellen mellom vertikaloppheng og planoppheng små, særlig når mastene er parallelførte. Ryddebeltet blir smalere, som er positivt, men mastene blir høyere, noe som trekker i negativ retning. Høyere master vurderes mer negativt i åpnere områder, der de blir synlige fra stor avstand. I skog blir mastene bare synlig tett på, som gjør at bredden på ryddegata har mer å si enn høyden. På strekningen mellom Åbjøra-Bagn går ledningen gjennom skog, og singelpole vil derfor ha noe mindre konsekvens enn H-master. Det bemerkes at forskjellene er små, og dersom andre fagtema ser større forskjeller mellom mastetypene så bør det vektes tyngre inn i samlet vurdering enn virkninger for friluftslivet.

Siden forskjellene mellom singelpolemaster og H-master er små vil konsekvensgradene si derfor være de samme som H-master. Rangeringen i 4.1.5 står seg derfor her også, og alternativ B vurderes å være bedre for friluftslivet enn alternativ A.

4.3 Delstrekning Etnedal vest – Dokka

På delstrekningen vurderes sju alternativer. For detaljert beskrivelse av alternativene vises det til tiltaksbeskrivelsen i kapittel 1.

Tre alternativer går i dalbunnen langs Etna:

- **1.0** følger i stor grad eksisterende ledning.
- **1.5-1.0** er lik som 1.0, men med en mindre omlegging ved Etnedal
- **1.4-1.0** er lik som 1.0, men med en mindre omlegging ved Etnedal

Fire alternativer går på åsen sør for Etnedalen:

- **1.3-3.2-3.0** går fra Haustsæterfjellet og sør til et alternativ over Veståsen
- **1.3-3.0** lik som alternativet over, men med mindre omlegging rundt Håmotten
- **3.2-3.0** går på Veståsen, nord for Håmotten
- **3.0** går på Veståsen, sør for Håmotten

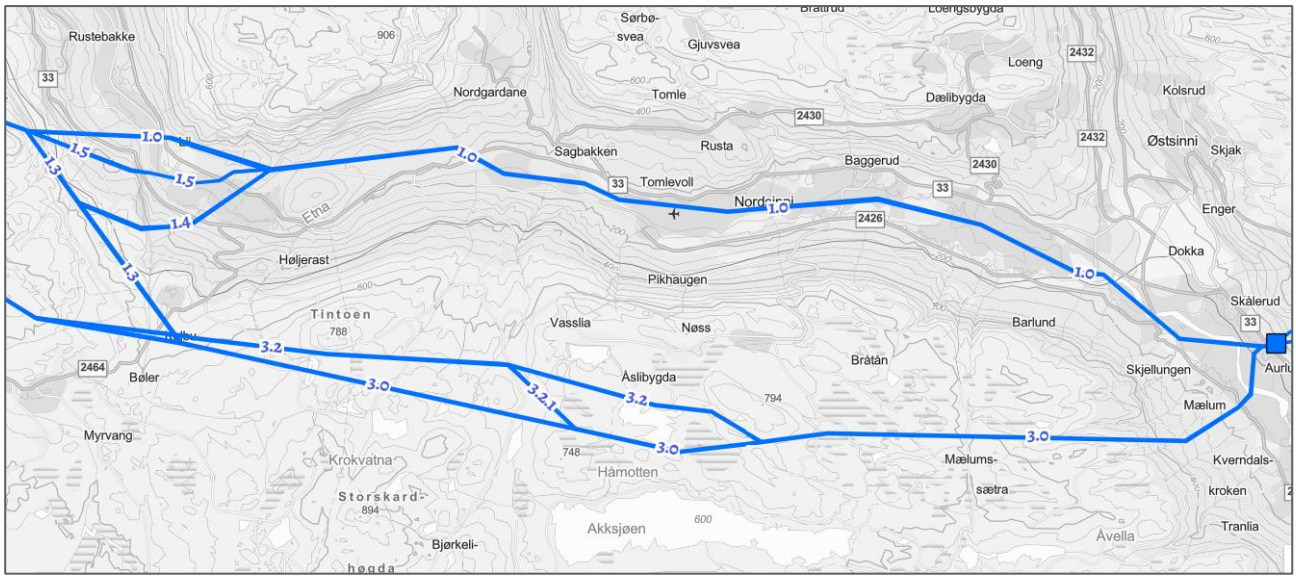

Figur 4-10: Vurderte alternativer på delstrekningen.

På delstrekningen bygges linja med H-kompositttmaster med ryddebelte på 50 m og høyde på 20-25 m. Der alternativene bygges parallelt med eksisterende ledning (som skal rives) er den en liten sideforskyving av ny linje for å kunne ha spenning på en ledning underveis i anleggsperioden (Figur 4-11).

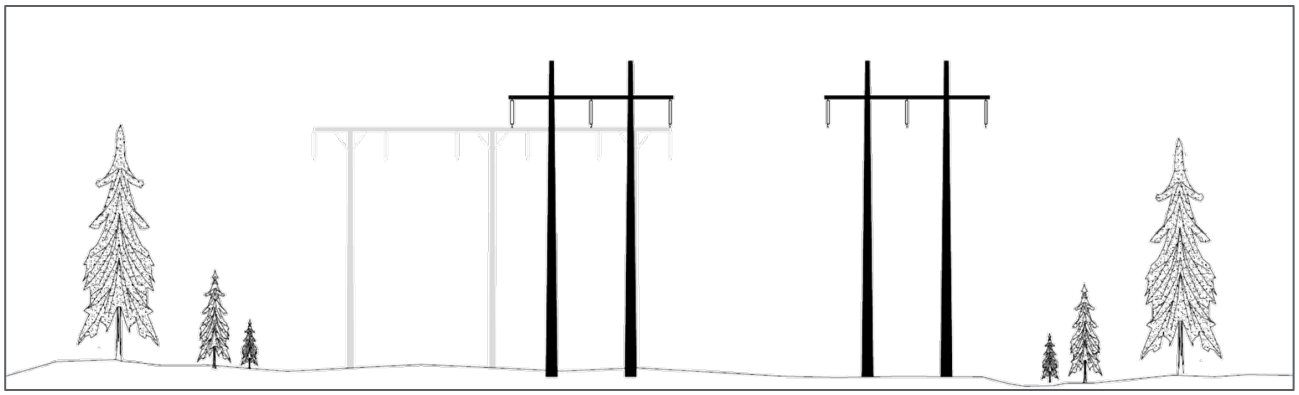

Figur 4-11: Liten sideforskyving der linja bygges parallelt med eksisterende linje som skal rives.

4.3.1 Alternativ 1.0

Delområde 6: Madslangrudberget

Alternativet innebærer at eksisterende ledning nord i Madslangrudberget rives. På tur opp til utkikkspunktet på toppen passerer turgåere under kraftledningen. Fjerning av denne vil være positivt for turgåere som bruker stien (Figur 4-12).

Figur 4-12: Stien passerer like under masta øverst i bildet. På denne strekningen vil ledningen rives for alternativet.

Fjerning av linja gjennom delområdet vil også gjøre at nye master vil stå nærmere siden av dalbunnen, noe som vil bidra til å øke landskapsopplevelsen fra utkikkspunktet på Madslangrudberget (se utsikt mot mastene i Figur 3-13).

Helt nord i delområdet vil ny ledning krysse sti som går fra Etna opp til Madslangrudberget. Denne stien er en del av en sammenhengende rute fra Etnedal camping rundt Madslangrudberget. Master flyttes vekk fra Etnedal camping, noe som øker attraktiviteten til et naturlig startpunkt for turen rundt Madslangrudberget.

Nye master vil ligge i utkanten av friluftsområdet, og samlet sett vurderes det positivt at nye master settes opp lengre nord i delområdet.

Tiltaket medfører positive visuelle og fysiske endringer i delområdet. Arealbeslaget i delområdet reduseres, men det vil bygges nye master lengre nord i delområdet. Samlet vurderes det at delområdet blir «forbedret».

Et delområde med «middels verdi» som blir forbedret får «noe positiv konsekvens».

Delområde 7: Jarberget

Alternativet medfører at eksisterende linje ved Jarberget rives. Ny linje vil komme inn fra vest, og ha et knekkpunkt rundt 40 m lengre nord enn eksisterende linje før den fortsetter videre østover parallelt med eksisterende linje.

Figur 4-13: Foto tatt nordover mellom klatrefeltet til venstre og parkeringsplass til høyre. Eksisterende linjer er knapt synlige mot bakgrunnen (hvit boks). Nye liner vil ligge lengre bak enn eksisterende liner.

Jarberget som klatrefelt er ikke på langt nær ferdig utviklet, og det er noe potensiale lenger mot nord i veggen. Med høydeforskjell og eksisterende vegetasjon mellom klatreveggen og ny kraftledning er det likevel lite trolig at påvirkning endres fra dagens situasjon, selv om det tas høyde for en økt bruk av området. Funksjonen til området er ikke ventet å bli endret, og kvaliteten til området som et klatrefelt endres ikke.

Delområdet vurderes derfor å bli «ubetydelig endret».

Et delområde med «stor verdi» som blir «ubetydelig påvirket» får «ubetydelig konsekvens».

Delområde 8: Etna

Alternativet krysser Etna rundt 11 ganger mellom Etnedal og Dokka transformatorstasjon, og er nærført elva store deler av strekningen.

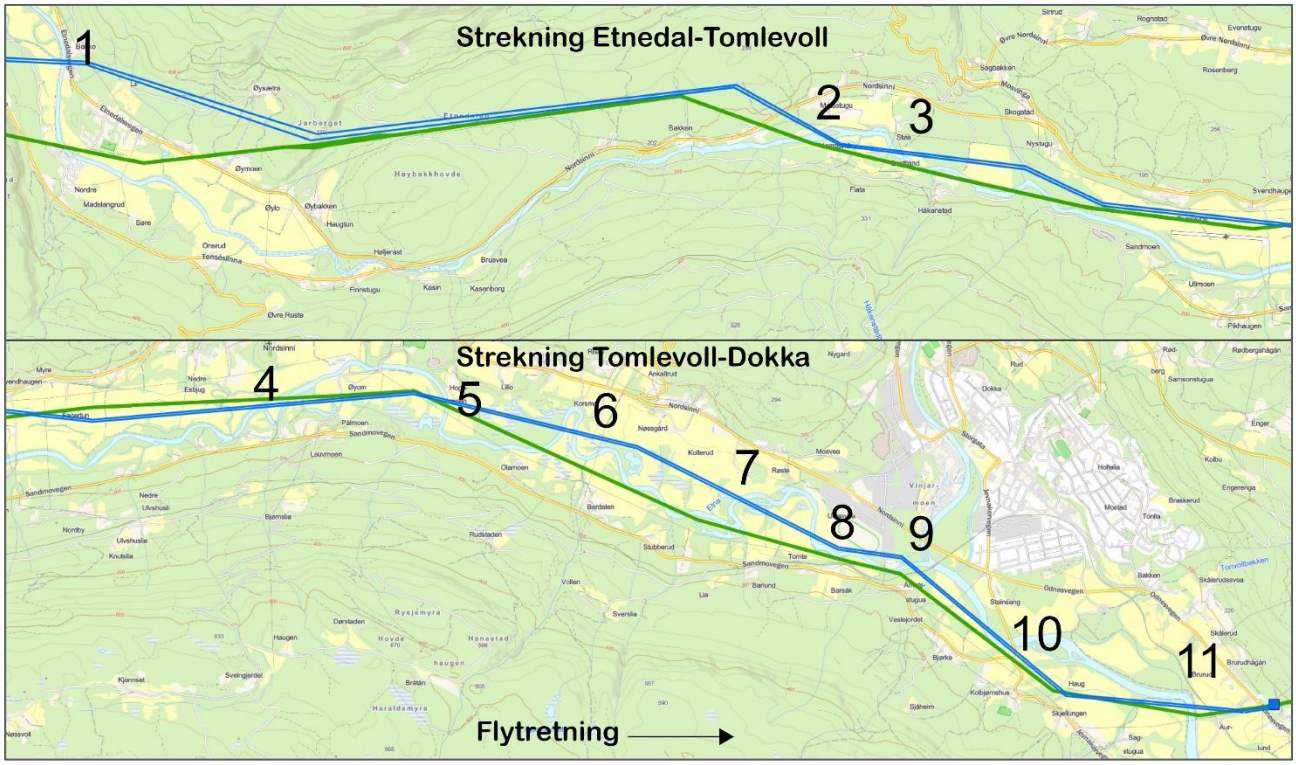

Figur 4-14: Kryssing av Etna på strekningen Etnedal-Dokka. Ny ledning i blått, eksisterende ledning i grønt.

Første kryssing er nord for Etnedal camping (1), like ved bro og gapahuk ved Etna. Broen som krysser en sidebekk vil havne under ryddebeltet for ledningen, og det vil fjernes skog nær elva. Opplevelsen av å gå på turstien langs elva vil endres noe som følge av at det bygges kraftledning her (Figur 4-15).

Figur 4-15: Foto tatt nordover på stien langs Etna. Gapahuk og bro ligger like bak venstre hånd til turgåer. Strekskisse viser en omtrentlig illustrasjon på hvor ny kraftledning vil gå.

Figur 4-16: Bilde tatt nordover i samløpet mellom Leppa og Etna. Ny kraftledning vil gå i skogen ca. 50 m bak personen på bildet.

Totalt vil ny ledning krysse helt over Etna 11 ganger, som er omtrent like mange ganger som eksisterende ledning. Enkelte steder går eksisterende ledningen i kanten og over halve elva, andre steder krysser ledningen elva flere ganger på et relativt kort strekke. Nord for Håkenstad krysser eksisterende ledning elva fire ganger på 1,2 km, og nord for Stubberud går eksisterende ledning tett på elva og krysser flere ganger på en strekning på 1 km. Samlet sett vil ny ledning legges lengre unna elva og kantsoner, men antall spenn over vannspeil blir omtrent som før. Dette betyr at større del av kantsonen bevares, som vil være positivt for fugle- og dyreliv langs elva, noe som bidrar til å opprettholde attraktiviteten til elva.

Populære fiskeplasser langs elva er fra samløpet Dokka-Etna og ned til Kolbjørnhus bru. Like ved Kolbjørnhus bru vil ny kraftledning krysse over elva nærmere nordre bredd enn før, som kan føre til at enkelte fiskere på strekningen blir fiskende «under» kraftledningen, som kan være noe negativt for fiskeopplevelsen (Figur 4-17).

Figur 4-17: Ny ledning ved Kolbjørnhus bru i blått, grønt viser eksisterende ledning.

For delområde Etna blir det små endringer i attraktivitet, og arealbeslag er om lag som før. Samlet vurderes det at delområde 8: Etna, blir «ubetydelig endret».

Et delområde med «stor verdi» som blir «ubetydelig endret» får «ubetydelig konsekvens».

Delområde 10: Folkestien på Dokka

Ellevte elvekryssing er sør for Tonvollveita, et par titalls meter nord for eksisterende kryssing.

Eksisterende kryssing går like over en rasteplass med gapahuk like ved elva, samt en tilrettelagt fiskeplass for bevegelseshemmede. Ny ledning vil unngå disse, og ligge noe lengre mot nord, der det i dag står en benk og er satt opp informasjonsplakat.

Figur 4-18: Ny ledning vil krysse mellom eksisterende ledning i bakgrunnen og benken i forgrunnen av bildet. Gruslagt sti viser parti fra folkestien på Dokka.

Det er sør i delområdet endringer vil være størst, med omlegging av trasé og annen type master. Det er et tilrettelagt område like under eksisterende master ved elvekryssingen, med benker, bord og informasjonsskilt om vanningssystemet i Dokka. I dette området er det eksisterende inngrep i dag med kraftledning, og at ny ledning bygges noe lengre mot nord og eksisterende rives vurderes å medføre liten endring sammenlignet med dagens situasjon. Det blir små endringer i arealbeslag, og attraktiviteten til området blir ikke påvirket i særlig grad. Delområdet vurderes å bli «ubetydelig endret».

Et delområde med «stor verdi» som blir «ubetydelig endret» får «ubetydelig konsekvens».

Samlet vurdering av alternativet

Alternativet medfører en forbedring av delområdet Madslangrundberget. Da alternativet i stor grad følger eksisterende ledning, blir endringer for de andre delområdene heller små. Samlet vurderes alternativet å ha ubetydelig konsekvens for friluftslivet på delstrekningen.

Tabell 4-6: Sammenstilling av konsekvensgrader på strekningen Etnedal vest-Dokka for alternativ 1.0.

Delområde	Konsekvensgrad
6: Madslangrudberget	Noe positiv konsekvens
7: Jarberget	Ubetydelig konsekvens
8: Etna	Ubetydelig konsekvens
10: Folkestien på Dokka	Ubetydelig konsekvens
Sammenstilling av konsekvensgrader	Ubetydelig konsekvens

4.3.2 Alternativ 1.5-1.0

Delområde 6: Madslangrudberget

Gjennom delområdet vil alternativet gå i eksisterende trasé. Ny kraftledning vil gå på nordsiden i knekkpunkt på kanten av Madslangrudberget, der ledningen vil gå over i dobbelkursmast med vertikaloppheng gjennom Etnedal «sentrum».

Figur 4-19: Ny kraftledning (i blått) vil gå parallelt med eksisterende ledning som rives (i grønt).

Da tiltaket vil ligge omtrent samme sted som dagens inngrep, og utsikt i liten grad blir endret, vurderes tiltaket å medføre «ubetydelige endringer».

Et delområde med «middels verdi» som blir «ubetydelig endret» får «ubetydelig konsekvens».

Delområde 7: Jarberget

Alternativet vil ligge like langt unna klatrefeltet som alternativ 1.0. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme som 1.0 for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 8: Etna

Alternativet følger samme trasé som alternativ 1.0 gjennom delområdet, men unngår kryssing av Etna helt vest i delområdet, tett på gapahuk nord for Etnedal camping (se Figur 4-15). Dette gjør likevel ikke at den samlede påvirkningen endres. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme som 1.0 for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 10: Folkestien på Dokka

Alternativet følger samme trasé som alternativ A gjennom delområdet. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Samlet vurdering av alternativet

Alternativet medfører ubetydelig konsekvens i delområdene, da alternativet i stor grad følger eksisterende ledning. Samlet vurderes alternativet å ha ubetydelig konsekvens for friluftslivet på delstrekningen.

Tabell 4-7: Sammenstilling av konsekvensgrader på strekningen Etnedal vest-Dokka for alternativ 1.5-1.0.

Delområde	Konsekvensgrad
6: Madslangrudberget	Ubetydelig konsekvens
7: Jarberget	Ubetydelig konsekvens
8: Etna	Ubetydelig konsekvens
10: Folkestien på Dokka	Ubetydelig konsekvens
Sammenstilling av konsekvensgrader	Ubetydelig konsekvens

4.3.3 Alternativ 1.4-1.0

Delområde 6: Madslangrudberget

Alternativet medfører at eksisterende ledning over Madslangrudberget vil rives. Ny kraftledning bygges rundt 1 km lengre sør, der ledningen vil knekke ned i Etnedalen sør for Etnedal sentrum (Figur 4-20).

Figur 4-20: Alternativ 1.4-1.0 snor seg sør for Madslangrudberget og Etnedal sentrum.

Tiltaket vil forbedre attraktiviteten til delområdet, og ryddegata vil kunne gro igjen. Samlet vurderes det at tiltaket vil føre til en «forbedring».

Et delområde med «middels verdi» som blir «forbedret» får «noe positiv konsekvensgrad».

Delområde 7: Jarberget

Alternativet vil ligge like langt unna klatrefeltet som alternativ 1.0. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme som 1.0 for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 8: Etna

Alternativet følger samme trasé som alternativ 1.5-1.0 gjennom delområdet, men krysser lengre mot sør mot Høljarast bro. Dette gjør likevel ikke at den samlede påvirkningen på delområdet endres. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme som 1.5-1.0 for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 10: Folkestien på Dokka

Alternativet følger samme trasé som alternativ 1.0 gjennom delområdet. Påvirkning og konsekvens vurderes å være det samme som 1.0-1.5 for alternativet, som gir «ubetydelig konsekvens».

Samlet vurdering av alternativet

Alternativet medfører ubetydelig konsekvens i delområdene, da alternativet i stor grad følger eksisterende ledning. Samlet vurderes alternativet å ha ubetydelig konsekvens for friluftslivet på delstrekningen.

Tabell 4-8: Sammenstilling av konsekvensgrader på strekningen Etnedal vest-Dokka for alternativ 1.4-1.0.

Delområde	Konsekvensgrad
6: Madslangrudberget	Noe positiv konsekvens (+)
7: Jarberget	Ubetydelig konsekvens
8: Etna	Ubetydelig konsekvens
10: Folkestien på Dokka	Ubetydelig konsekvens
Sammenstilling av konsekvensgrader	Ubetydelig konsekvens

4.3.4 Alternativ 1.3-3.2-3.0

Delområde 6: Madslangrudberget

Alternativet medfører at eksisterende ledning over Madslangrudberget fjernes (se Figur 4-12 der ledningen knekker over Madslangrudberget ned mot Etnedalen). Tiltaket medfører en «forbedring» av delområdet.

Et delområde med «middels verdi» som blir «forbedret» får konsekvensgrad «noe positiv konsekvens (+)».

Delområde 7: Jarberget

Tiltaket medfører at eksisterende ledning bak Jarberget rives (se Figur 4-13 hvordan det ser ut i dag). Dagens kraftledning påvirker delområdet i liten grad, noe som gjør at påvirkningen blir «ubetydelig».

Et delområde med «stor verdi» som blir «ubetydelig endret» får «ubetydelig konsekvens».

Delområde 8: Etna

Tiltaket medfører at eksisterende ledning som krysser Etna flere ganger vil rives. Eksisterende ledning ligger tett på elva, og elva vil fremstå mer inngrepsfri etter at ledningen er revet. Tiltaket medfører at delområdet blir «forbedret».

Et delområde med «stor verdi» som blir «forbedret» får «noe positiv konsekvens».

Delområde 9: Veståsen

Tiltaket medfører bygging av kraftledning i et område der det ikke er tyngre tekniske inngrep i dag. På Veståsen er det noen INON-områder. Vest i delområdet vil ny ledning gå like sør for Tinton, tett på flere små vann og myrer (Figur 4-21). Tiltaket vil skjære gjennom landskapet og endre «villmarksfølelsen» på heia.

Figur 4-21. Flyfoto mot øst. Trasé omtrentlig skissert forbi Tinton (høyde til venstre i bildet).

Videre østover vil kraftledningene gå gjennom skogsområder mot Håmotten. Ledningen krysser rundt 200 m sør for stølsområdet på Håkenstadsætra.

Ved Håmotten vil kraftlinja passere like bak Håmotthytta (Figur 4-22), og gå rett bak solbua på Båhatten (Figur 4-23).

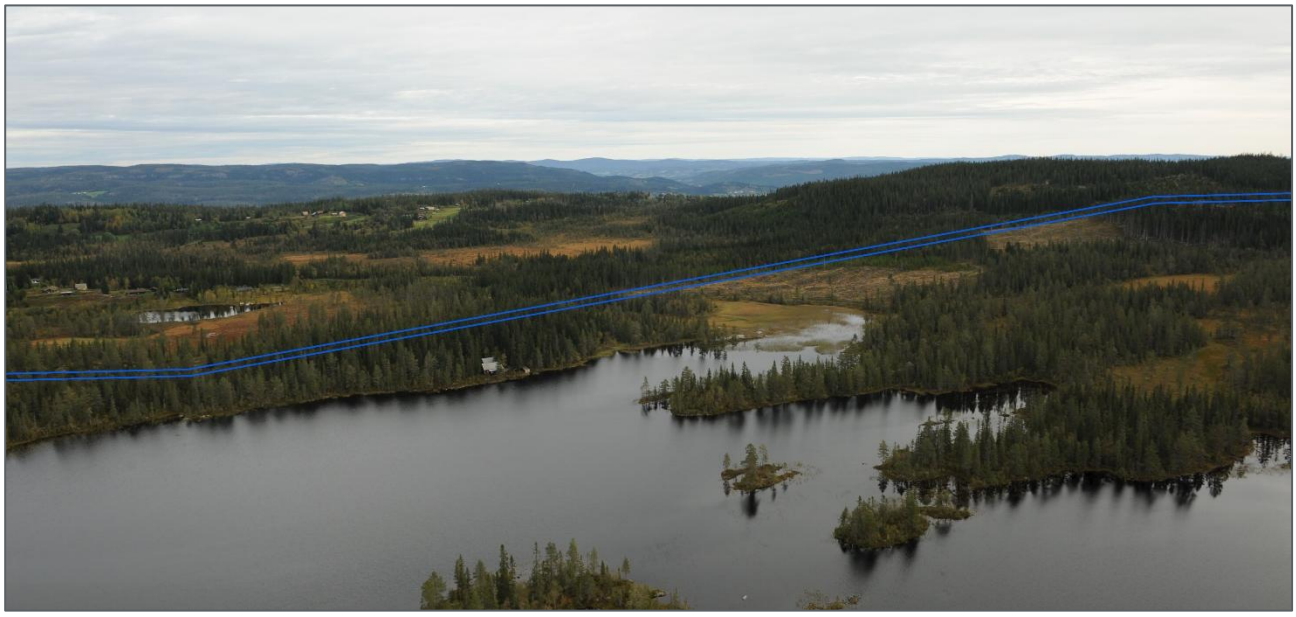

Figur 4-22: Flyfoto mot nord. Trasé omtrentlig skissert forbi Håmotten (vannet i fremkant av bildet). Solbua på Båhatten ligger like ved knekkpunktet til ledningen til høyre i bildet.

Figur 4-23. Ny kraftledning vil gå bak solbua på Båhatten (noen tiltalls meter bak bua på bildet).

Videre østover går kraftledningene gjennom store skogsområder frem til Skjellungskampen. Ledningen går rundt 120 m sør for hytta som ligger ved krysset Mæhlumslivegen og Sverdslitjernsvegen. Ved Skjellungstjernet vil kraftledningen gå mellom Skjellungstjernet og veien, og krysse over starten på Skjellungselva (Figur 4-24). Kraftledningen vil gå rundt 180 m sør for hytta ved Skjellungstjernet.

Kraftledningen vil i liten grad bli synlig fra utkikkspunktet på Skjellungskampen, og vil ikke være synlig fra Huldreputten eller Bjønnfossen.

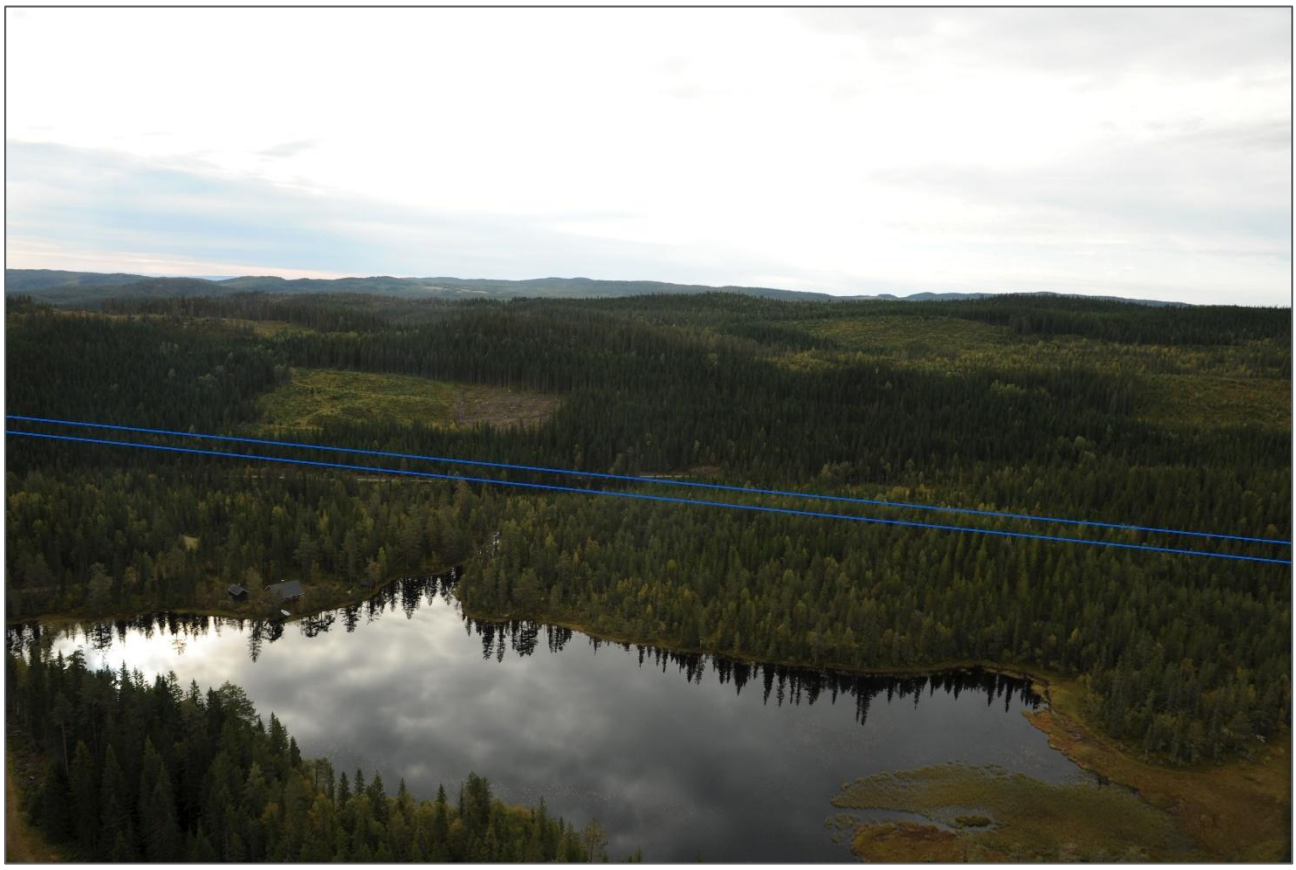

Figur 4-24: Flyfoto mot sør. Trasé er omtrentlig skissert forbi Skjellungstjernet (vannet i fremkant av bildet).

Kraftledningene vil medføre et ryddebelte på ca. 50 m og master som er 20-25 m høye. Tiltaket vil medføre et fysisk arealbeslag i form av ryddegate som i stor grad reduserer og splitter opp det urørte området. Attraktiviteten til området reduseres grunnet visuelle virkninger. De visuelle virkningene vil være størst tett på kraftledningene, og forsvinne når betrakter beveger seg noen titalls meter bort fra ryddebeltet. Det er lite virkninger fra avstand i delområdet, da området er relativt flatt og det er få utkikkspunkter, med unntak av fra Båhatten og Tinton. Kraftledningene vil også bli svært synlige fra Mæhlumslivegen.

Tiltaket medfører at delområdet blir «noe forringet» (høyt på skalaen). Vurderingen grunner i det store arealbeslaget tiltaket vil ha i delområdet og oppsplitting av de tidligere relativt urørte området.

Et delområde med «stor verdi» som blir «noe forringet» kan både settes «noe konsekvens» og «middels konsekvens (--)». Siden påvirkningsvurderingen ligger i øvre del av skalaen settes konsekvensgraden til «middels konsekvens (--) etter konsekvensvifta (se kapittel 2.1.3).

Delområde 10: Folkestien på Dokka

Alternativet vil krysse Etna rundt 700 m sør for dagens krysningspunkt ved folkestien på Dokka. Eksisterende ledning over fiskeplass og benker vil rives. Tiltaket medfører positive visuelle virkninger og frigjøring av areal som tidligere lå under kraftledningen. Samlet vurderes det at delområdet blir noe «forbedret».

Et delområde med «svært stor verdi» som blir «forbedret» får «noe positiv konsekvens».

Samlet vurdering av alternativet

Alternativet medfører forbedring i flere delområder der eksisterende ledning rives. Inngrep på Veståsen fører til middels negativ konsekvens for delområdet. Sammenstillingen er ikke en matematisk oppgave, men en vurdering av hvilken konsekvensgrad som er best representativ for hvert alternativ. Her er det ingen tydelig konsekvensgrad som kommer frem, men i utgangspunktet burde høyest konsekvensgrad gjelde der det er usikkerhet. Etter metodikk i M-1941 for sammenstilling av konsekvensgrader for friluftsliv kan «noe negativ konsekvens» settes når maks et delområde har «middels konsekvens (--)». Det er ikke rom i metodikk for å sette konsekvensgrad lavere når et delområde har middels konsekvens. Selv om tiltaket medfører forbedring for fleire mindre delområder langs Etna, bemerkes det at Veståsen et svært stort delområde, og at en konsekvensgrad på «noe negativ konsekvens» vil representere konsekvensene av tiltaket best.

Tabell 4-9: Sammenstilling av konsekvensgrader på strekningen Etnedal vest-Dokka for alternativ 1.3-3.2-3.0.

Delområde	Konsekvensgrad
6: Madslangrudberget	Noe positiv konsekvens (+)
7: Jarberget	Ubetydelig konsekvens
8: Etna	Noe positiv konsekvens (+)
9: Veståsen	Middels konsekvens (--)
10: Folkestien på Dokka	Noe positiv konsekvens (+)
Sammenstilling av konsekvensgrader	Noe negativ konsekvens

4.3.5 Alternativ 1.3-3.0

Delområde 6: Madslangrudberget

Alternativet vil ha samme påvirkning på delområdet som alternativ 1.3-3.2-3.0. Dette gir «noe positiv konsekvens».

Delområde 7: Jarberget

Alternativet vil ha samme påvirkning på delområdet som alternativ 1.3-3.2-3.0. Dette gir «ubetydelig konsekvens».

Delområde 8: Etna

Alternativet vil ha samme påvirkning på delområdet som alternativ 1.3-3.2-3.0. Dette gir «noe positiv konsekvens».

Delområde 9: Veståsen

Alternativet vil gå noe lengre sør enn det som er beskrevet for alternativ 1.3-3.2-3.0. Det betyr at ledning vil gå noe mer mot høyre enn det som er vist i Figur 4-21. Virkningene vil i stor grad være de samme som beskrevet for 1.3-3.2-3.0, med den forskjellen at dette tiltaket går enda lengre inn i delområdet og bidrar til en ytterligere fragmentering av delområdet. Kraftledningene vil gå sør for Håmotten og unngår med det nærføringen til Håmothytta og solhytta på Båhatten, men følger ellers samme trasé som for 1.3-3.2-3.0 videre østover. Tiltaket går sør for Håkenstadsætra, men vil krysse over vannspeil ved Kroksjøen, som vil redusere attraktiviteten til vannet.

Fra Båhatten og solbua vil det bli utsikt mot kraftledningen.

Figur 4-25: Bilde fra Båhatten mot sørvest. Trasé omtrentlig skissert forbi Håmotten (vannet i bakgrunnen).

Tiltaket vil ellers påvirke delområdet likt som for alternativ 1.3-3.2-3.0. Delområdet vurderes derfor å få «middels konsekvens».

Delområde 10: Folkestien på Dokka

Alternativet vil ha samme påvirkning på delområdet som alternativ 1.3-3.2-3.0. Dette gir «noe positiv konsekvens».

Samlet vurdering av alternativet

Alternativet medfører forbedring i flere delområder der eksisterende ledning rives. Inngrep på Veståsen fører til middels negativ konsekvens for delområdet. Sammenstillingen er ikke en matematisk oppgave, men en

vurdering av hvilken konsekvensgrad som er best representativ for hvert alternativ. Her er det ingen tydelig konsekvensgrad som kommer frem, men i utgangspunktet burde høyest konsekvensgrad gjelde der det er usikkerhet. Etter metodikk i M-1941 for sammenstilling av konsekvensgrader for friluftsliv kan «noe negativ konsekvens» settes når maks et delområde har «middels konsekvens (--)». Det er ikke rom i metodikk for å sette konsekvensgrad lavere når et delområde har middels konsekvens. Selv om tiltaket medfører forbedring for fleire mindre delområder langs Etna, bemerkes det at Veståsen et svært stort delområde, og at en konsekvensgrad på «noe negativ konsekvens» vil representere konsekvensene av tiltaket best.

Tabell 4-10: Sammenstilling av konsekvensgrader på strekningen Etnedal vest-Dokka for alternativ 1.3-3.0.

Delområde	Konsekvensgrad
6: Madslangrudberget	Noe positiv konsekvens (+)
7: Jarberget	Ubetydelig konsekvens
8: Etna	Noe positiv konsekvens (+)
9: Veståsen-Åslibygda-Heia	Middels konsekvens (---)
10: Folkestien på Dokka	Noe positiv konsekvens (+)
Sammenstilling av konsekvensgrader	Noe negativ konsekvens

4.3.6 Alternativ 3.2-3.0

Alternativet vil påvirke friluftslivet i delområdene om lag likt som alternativ 1.3-3.2-3.0, og påvirkning på delområdene gjentas derfor ikke.

Samlet vurdering av alternativet

Alternativet medfører forbedring i flere delområder der eksisterende ledning rives. Inngrep på Veståsen fører til middels negativ konsekvens for delområdet. Sammenstillingen er ikke en matematisk oppgave, men en vurdering av hvilken konsekvensgrad som er best representativ for hvert alternativ. Her er det ingen tydelig konsekvensgrad som kommer frem, men i utgangspunktet burde høyest konsekvensgrad gjelde der det er usikkerhet. Etter metodikk i M-1941 for sammenstilling av konsekvensgrader for friluftsliv kan «noe negativ konsekvens» settes når maks et delområde har «middels konsekvens (--)». Det er ikke rom i metodikk for å sette konsekvensgrad lavere når et delområde har middels konsekvens. Selv om tiltaket medfører forbedring for fleire mindre delområder langs Etna, bemerkes det at Veståsen et svært stort delområde, og at en konsekvensgrad på «noe negativ konsekvens» vil representere konsekvensene av tiltaket best.

Tabell 4-11: Sammenstilling av konsekvensgrader på strekningen Etnedal vest-Dokka for alternativ 3.2-3.0.

Delområde	Konsekvensgrad
6: Madslangrudberget	Noe positiv konsekvens (+)
7: Jarberget	Ubetydelig konsekvens
8: Etna	Noe positiv konsekvens (+)
9: Veståsen-Åslibygda-Heia	Middels konsekvens (--)
10: Folkestien på Dokka	Noe positiv konsekvens (+)
Sammenstilling av konsekvensgrader	Noe negativ konsekvens

4.3.7 Alternativ 3.0

Alternativet vil påvirke alle delområder likt som alternativ 1.3-3.0, og påvirkning delområdevis gjentas derfor ikke.

Samlet vurdering av alternativet

Alternativet medfører forbedring i delområder der eksisterende ledning rives. Inngrep på Veståsen fører til middels negativ konsekvens for delområdet. Sammenstillingen er ikke en matematisk oppgave, men en vurdering av hvilken konsekvensgrad som er best representativ for hvert alternativ. Her er det ingen tydelig konsekvensgrad som kommer frem, men i utgangspunktet burde høyest konsekvensgrad gjelde der det er usikker. Etter metodikk i M-1941 for sammenstilling av friluftsliv kan «noe negativ konsekvens» settes når maks et delområde har «middels konsekvens (--)». Det er ikke rom i metodikk for å sette konsekvensgrad lavere når et delområde har middels konsekvens. Selv om tiltaket medfører forbedring for fleire mindre delområder langs Etna, bemerkes det at Veståsen et svært stort delområde, og en konsekvensgrad på «noe negativ konsekvens» representerer konsekvensene av tiltaket best.

Tabell 4-12: Sammenstilling av konsekvensgrader på strekningen Etnedal vest-Dokka for alternativ 3.0.

Delområde	Konsekvensgrad
6: Madslangrudberget	Betydelig positiv konsekvens (+)
7: Jarberget	Ubetydelig konsekvens
8: Etna	Noe positiv konsekvens (+)
9: Veståsen-Åslibygda-Heia	Middels konsekvens (--)
10: Folkestien på Dokka	Noe positiv konsekvens (+)
Sammenstilling av konsekvensgrader	Noe negativ konsekvens

4.3.8 Samlet konsekvens på delstrekningen

På delstrekningen er det i hovedsak to trasékorridorer mellom Etnedal vest og Dokka. Ledningen må enten gå i dalen (1.0-alternativer) eller på Veståsen (3.0-alternativer). Det er noen forskjeller i konsekvenser mellom disse trasékorridorene, og mindre forskjeller i konsekvenser innad mellom alternativene i dalen eller alternativene på Veståsen.

De tre 1.0-alternativene er noe bedre for friluftslivet, da disse i stor grad følger i traséen til eksisterende kraftledninger, og bidrar til å samle inngrep nær eksisterende vei, bebyggelse og kraftledninger. Visuelle endringer (høyere master og ny mastetype) vektlegges mindre her, da området er preget av infrastruktur som veier, broer og lavspent.

De fire alternativene på Veståsen (3.0-alternativer) vil føre til nedbygging av et stort skogsområde, der det blant annet finnes noen fliker av INON-områder igjen (som ligger mer enn 1 km fra vei eller andre tyngre tekniske inngrep). Området er attraktivt til jakt, fiske, tradisjonelt friluftsliv og er et stort turområde uten tilrettelegging eller andre store inngrep. I områder som er inngrepsfrie eller åpne, eller der naturopplevelsen har stor betydning vil visuelle virkninger vektlegges tungt. Riving av kraftledning i Etnedalen er positivt for disse alternativene, men de veier ikke opp for de store inngrepene kraftledningene vil ha over Veståsen. Dette gjør at konsekvens for 3.0 alternativene er på noe negativ.

Omleggingen 3.2.1 gir ikke grunnlag for å skille 3.0-alternativene fra hverandre.

Det er små forskjeller innad i 1.0-løsningene og 3.0-løsningene. 1.4-1.0 vurderes å være det beste alternativet, da det unngår inngrep langs en tursti langs Etna og unngår Madslangrudberget i stor grad.

Positiv konsekvens for Madslangrudberget i alternativ 1.0 må veies opp mot påvirkningen alternativet har ved Etna. Etna er et stort delområde, og påvirkningen på Etna ved omleggingen 1.0 ved Etnedal er ikke stor nok til å vippe opp konsekvensgraden for delområdet til «noe forringet», men ledningen vil ha en påvirkning på området som ikke fanges opp av den «ubetydelige» konsekvensgraden. Alternativ 1.0 rangeres derfor som nr. 2. Alternativ 1.5 rangeres som dårligst av 1.0-løsningene.

Det skiller lite mellom de fire 3.0-løsningene på Veståsen. Alternativ 3.2-3.0 samler inngrepet nærmest Etnedalen og bebyggelse i Åslibygda, og gjør at det blir noe mindre «bit-for-bit» nedbygging, sammenlignet med 1.3-3.0 og 3.0. De to alternativene som går via 3.2 rangeres derfor som noe bedre enn 3.0-alternativene. Det er lite som skiller 1.3-3.0 og 3.0, men 1.3-3.0 rangeres som bedre for friluftslivet, da den følger eksisterende trasé over Haustsæterfjellet og Kjeldeknatten, noe 3.0-alternativet ikke gjør.

	Etnedal vest – Dokka						
Delområde	**1.0**	**1.5-1.0**	**1.4-1.0**	**1.3-3.2-3.0**	**1.3-3.0**	**3.2-3.0**	**3.0**
6: Madslangrudberget	Noe positiv	Ubetydelig	Ubetydelig	Noe positiv	Noe positiv	Noe positiv	Noe positiv
7: Jarberget	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig
8: Etna	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Noe positiv	Noe positiv	Noe positiv	Noe positiv
9: Veståsen	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Middels	Middels	Middels	Middels
10: Folkestien på Dokka	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Noe positiv	Noe positiv	Noe positiv	Noe positiv
Konsekvens	**Ubetydelig**	**Ubetydelig**	**Ubetydelig**	**Noe negativ**	**Noe negativ**	**Noe negativ**	**Noe negativ**
Rangering	2	3	1	4	6	5	7
Begrunnelse for rangering	Følger eksisterende trasé, men krysser Etna ved tursti.	Følger eksisterende trasé, men går rett over Madslangrudberget.	Følger eksisterende trasé og unngår Madslangrudberget helt.	Samler inngrepet tettere på Åslinbygda.	Ytterligere bit-for-bit nedbygging.	Samler inngrepet tettere på Åslibygda.	Ytterligere bit-for-bit nedbygging.

4.4 Vurdering av dobbelkursmaster Bagn-Dokka

Fra Bagn transformatorstasjon til Dokka vurderes dobbelkursmaster for alle alternativer.

Påvirkning av parallelførte enkeltkursmaster er vurdert for alle de berørte delområdene i foregående kapitler. For å unngå repetisjon av «påvirkning-konsekvens» beskrives derfor forskjellene mellom parallelførte enkeltkursmaster og dobbelkursmaster generelt, før fagspesifikke forskjeller utredes mer i detalj i dette kapittelet.

To parallelførte enkelkursmaster har et ryddebelte på 50 m, og er 20-25 m høye. Dobbelkursmaster vil ha et ryddebelte på 30 m, og være opptil 30-35 m høye. Dobbelkursmaster fører altså til et smalere ryddebelte, men mastene blir høyere (Figur 4-26).

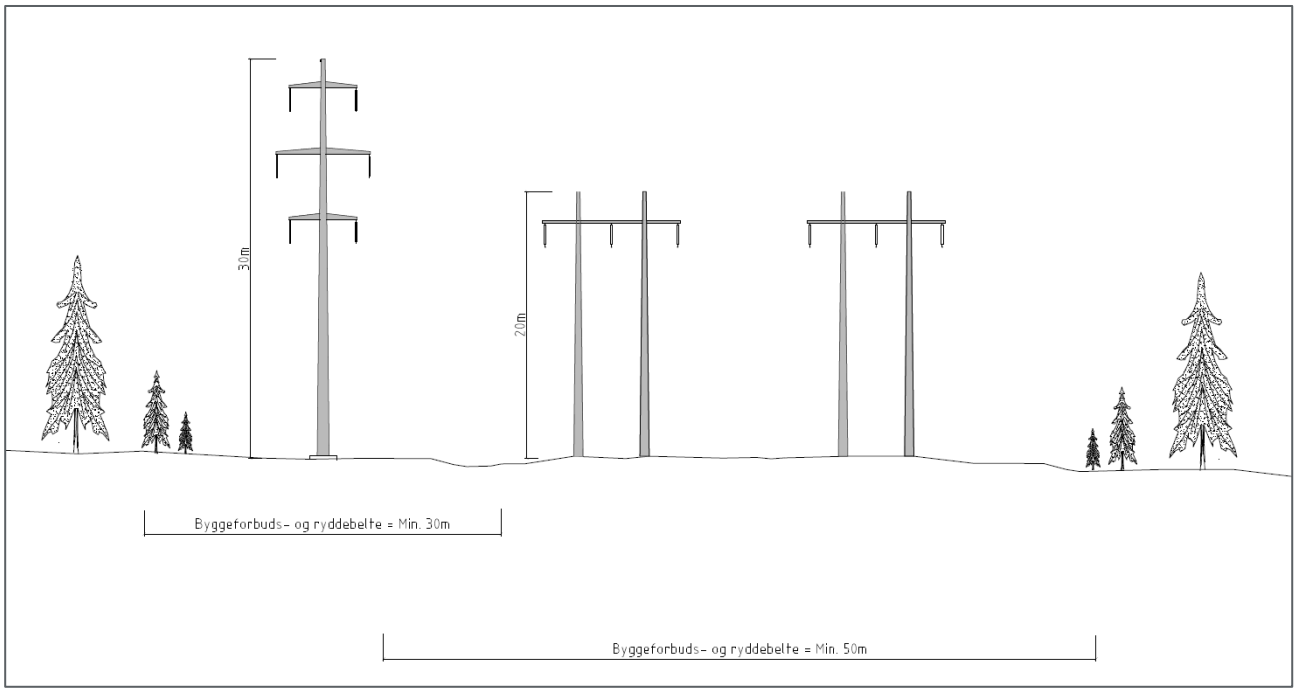

Figur 4-26: Skisse som viser forskjell i utforming og ryddebelte for de to alternative mastekonfigurasjonene som vurderes. Vertikalopphengt dobbelkursmast vises til venstre og parallellførte enkeltkursmaster vises til høyre. To parallelførte enkeltmaster ved siden av hverandre er tidligere i rapporten vurdert på strekningen.

Dobbelkursmaster vil ha ledninger hengende vertikalt i tre plan (pluss en toppline). Dobbelkursmastene vil også ha et mindre fotavtrykk på bakken enn to enkelkursmaster, da dobbelkursmasten kun har ett masteben.

For friluftslivet betyr dette at ryddegatene blir smalere (redusert fra 50 m til 30 m), noe som vil være positivt. Høyden gjør mastene noe mer dominerende, men mastene har en klar vertikal form, med en ryddig plassering av traverser og isolatorer i toppen. Mastene vil også kunne fremstå smalere fordi ledningene er tett samlet om midtaksen til det enkle mastebeinet. Som følge av høyden vil mastene likevel bli mer synlige fra større avstander, avhengig av terrenget. Fjernvirkningene vil være størst i åpne jordbrukslandskap. På strekningen Åbjøra-Dokka er de vurderte friluftslivsområdene omkranset av mye tett skog og i Etnedalen ligger flere av friluftsområdene i dalbunnen, som gjør at påvirkningen vil være størst når man beveger seg under eller tett på kraftledningene. I løsningen med dobbeltkurs vil ledningene bli samlet innenfor en horisontal avstand på ca. 7 m, som gjør at følelsen av å ha ledninger hengende «over hodet» er mindre enn i en situasjon med to parallelførte ledninger (som gir en avstand mellom de to ytterste ledningene på 30 m). Dette, i kombinasjon med et smalere ryddebelte og slankere mastekonstruksjon gjør at løsningen med dobbeltkurs vurderes som bedre enn en løsning med to parallelle ledninger gjennom de vurderte friluftslivsområdene.

Figur 4-27: Eksempler på vertikalopphengte dobbelkursmaster (høyre bilde viser en noe lavere og kraftigere vinkelmast).

Åbjøra-Etnedal vest

På delstrekning Åbjøra-Etnedal vest er dobbelkursmaster vurdert gjennom delområde Tonsåsen og Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten. På strekningen vil dobbelkursmastene gå parallelt og i trasé for vurdert enkeltkursledning. Påvirkningen vurderes som noe mindre enn ved parallelførte enkeltkursledninger som følge av smalere ryddebelte og mer samlet inngrep, men konsekvensen for friluftsliv på delstrekningen vil ikke endres. Samlet konsekvens vurderes som «ubetydelig» både i løsningen med parallelførte enkeltkursledninger og dobbeltkursledning.

Tabell 4-13: Samlet konsekvensgrad for dobbelkursmaster (fra Bagn-Etnedal vest) på delstrekningen Åbjøra-Etnedal vest.

	Åbjøra – Etnedal vest			
Delområde	**Alternativ A**	**Alternativ B**	**Alternativ C**	**Alternativ D**
1:Aurdalsfjorden	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens
2: Bjødnastigen og Skardsbakkadn	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens
3: Pilegrimsvegen i Valdres	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens

4: Tonsåsen	Noe konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Ubetydelig konsekvens
5: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten	Ubetydelig konsekvens	Noe konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Noe konsekvens
Konsekvens	**Ubetydelig konsekvens**	**Ubetydelig konsekvens**	**Ubetydelig konsekvens**	**Ubetydelig konsekvens**
Rangering	4	3	1	2
Begrunnelse for rangering	De to ledningene går i forskjellige traseer på deler av strekningen, som gjør at inngrepet spres utover et større areal.	Alternativet går tetttere på Juklamsknatten og gamle Valdresbanen	Frigjør Tonsåsen-området og samler ledninger mest.	Påvirker lite friluftsinteresser og frigjør Tonsåsen-området.

Etnedal vest – Dokka

På delstrekningen vil dobbelkursledningen gå i om lag den samme traséen som de vurderte enkelkursledningene, både for dal-alternativer (1.0,1.5-1.0 og 1.4-1.0) og alternativer som går på Veståsen (1.3-3.2-3.0, 1.3-3.0, 3.2-3.0 og 3.0). Det er likevel et unntak, ved Båhatten. Der er dobbelkursledning lagt mellom Båhatten og Håmotten (Figur 4-28). Fra Solbua på Båhatten blir det da utsikt rett mot dobbelkursmaster med vertikaloppheng (Figur 4-29).

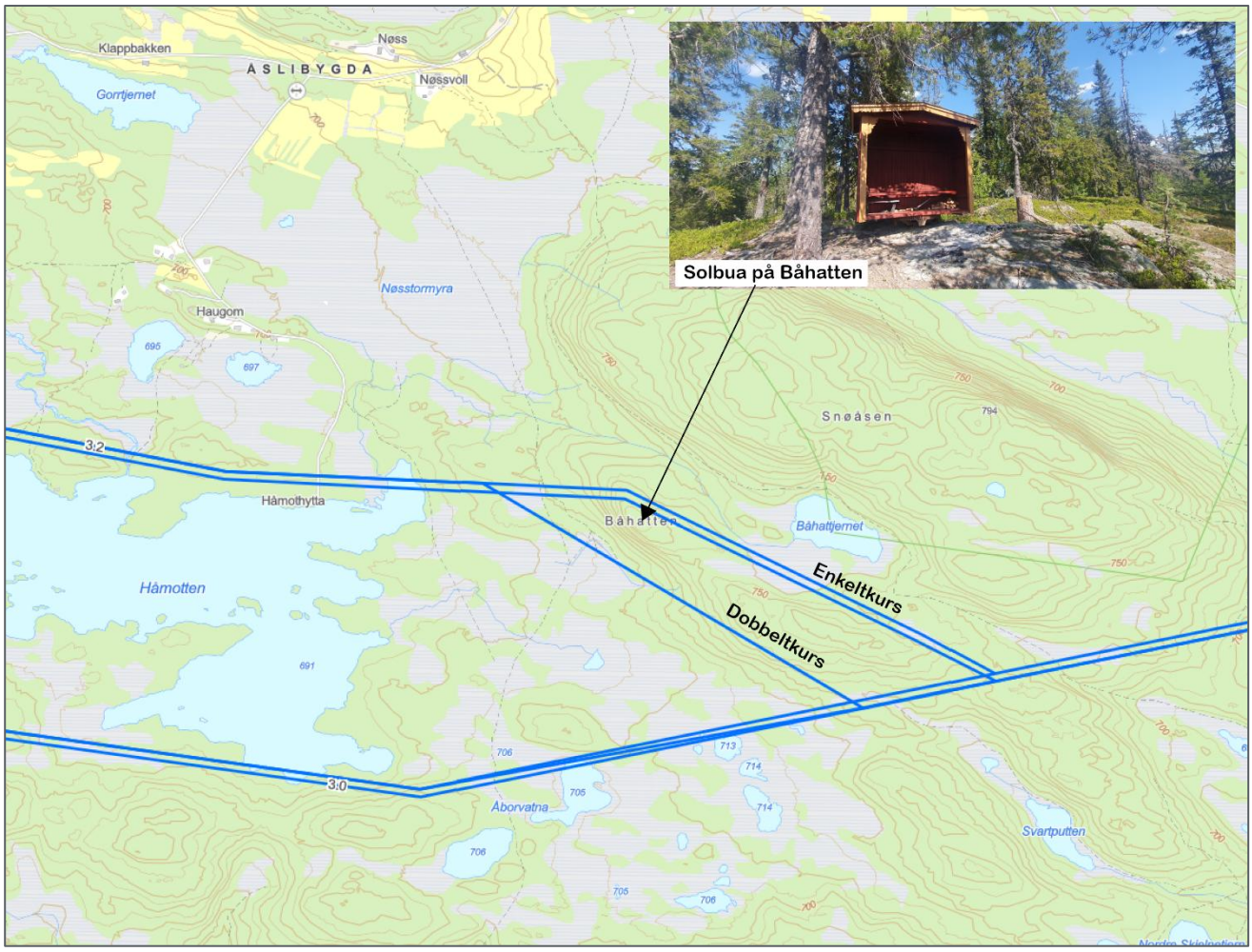

Figur 4-28: Forskjell i trasé for vurdert enkelt- og dobbeltkurs øst for Håmotten.

Figur 4-29: Utsikt mot sør-vest fra solbua på Båhatten. Trasé for dobbelkursledning skissert med blå strek.

Dobbelkursmastene vil bli svært synlige fra solbua på Båhatten, men de vil bli mindre synlig fra lengre unna, da traseen går lavere i terrenget. Enkeltkursledningene vil til forskjell fra dobbelkursledningen gå høyt over kanten av Båhatten, og vil være synlig fra større avstand. Dobbelkursledningen vil ha størst virkninger nært (Båhatten), mens enkeltkursledningen vil ha større virkninger fra fjernt (Håmotten og resten av Veståsen). Det er derfor ikke entydig hvilken ledning som vil ha minst konsekvens for friluftslivet. Det kan likevel argumenteres for at det å legge ledningen lavere i terrenget gjør den mindre synlig, og at det det vil være viktigere for en større del av Veståsen, om man ser bort fra Båhatten isolert. Traseen for dobbelkursledningen vurderes derfor å være den beste for friluftslivet.

På delstrekningen Etnedal vest-Dokka vurderes det at dobbelkursledning, med et smalere ryddebelte og mer samlet inngrep vil være en noe bedre løsning enn enkeltkursledning. Forskjellen vil likevel ikke være stor nok til å endre tidligere vurderte konsekvensgrader for delområdene Madslangrudberget, Jarberget, Etna, Veståsen og Folkestien på Dokka. Konsekvensgrader blir derfor lik for dobbelkursmaster som for enkeltkursmaster (Tabell 4-14).

Tabell 4-14: Samlet konsekvensgrad for dobbelkursmaster på delstrekningen Etnedal vest-Dokka.

	Etnedal vest – Dokka						
Delområde	**1.0**	**1.5-1.0**	**1.4-1.0**	**1.3-3.2-3.0**	**1.3-3.0**	**3.2-3.0**	**3.0**
6: Madslangrudberget	Noe positiv	Ubetydelig	Ubetydelig	Noe positiv	Noe positiv	Noe positiv	Noe positiv
7: Jarberget	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig
8: Etna	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Noe positiv	Noe positiv	Noe positiv	Noe positiv
9: Veståsen	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Middels	Middels	Middels	Middels

10: Folkestien på Dokka	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Noe positiv	Noe positiv	Noe positiv	Noe positiv
Konsekvens	**Ubetydelig**	**Ubetydelig**	**Ubetydelig**	**Noe negativ**	**Noe negativ**	**Noe negativ**	**Noe negativ**
Rangering	2	3	1	4	6	5	7
Begrunnelse for rangering	Følger eksisterende trasé, men krysser Etna ved tursti.	Følger eksisterende trasé, men går rett over Madslangrudberget.	Følger eksisterende trasé og unngår Madslangrudberget helt.	Samler inngrepet tettere på Åslinbygda.	Ytterligere bit-for-bit nedbygging.	Samler inngrepet tettere på Åslibygda.	Ytterligere bit-for-bit nedbygging.

4.5 Samlet vurdering av trasévalg

Strekningen mellom Åbjøra og Dokka er delt i delstrekinger for å bedre kunne fastsette konsekvenser og vurdere alternativer mot hverandre. I foregående delkapitler er konsekvensene av de ulike alternativene per delstrekning vurdert. Det er videre foretatt rangeringer av fire alternativer på delstrekning Åbjøra-Etnedal vest og sju alternativer på delstrekningen Etnedal vest-Dokka. På bakgrunn av disse vurderingene og rangeringene tas det stilling til hvilke kombinasjoner av alternativer som gir lavest konsekvens for fagtemaet når hele strekningen mellom Åbjøra og Dokka sees under ett.

Tabell 4-15 gir en oversikt over hvilke trasékombinasjoner som er vurdert å påvirke friluftslivsverdiene i minst grad. Prioriteringene av alternativer presentert under vil være like for både enkelt- og dobbeltkurs, da ledningene stort sett følger samme trasé. Forskjellene mellom singelpole og H-master fra Åbjøra-Bagn er ikke vurdert å være store nok til at det er beslutningsrelevant for videre prosess.

Tabell 4-15: Samlet vurdering av trasévalg Åbjøra-Dokka

	Traséalternativ		
Prioritering	Åbjøra-Etnedal vest	Etnedal vest-Dokka	Kommentar
1	C	1.4-1.0	C fører til frigjøring av store arealer på Tonsåsen ved riving av eksisterende ledning. Inngrepet er samlet. Ved Etnedal unngår 1.4 Madslangrudberget, og følger ellers eksisterende trasé i dalbunnen.
2	C	1.0	C fører til frigjøring av store arealer på Tonsåsen ved riving av eksisterende ledning. Inngrepet er samlet. Ved Etnedal vil 1.0 legges nord for Madslangrudberget, og unngår også i større grad Etna. 1.0 følger ellers eksisterende trasé i dalbunnen.
3	C	1.5	C fører til frigjøring av store arealer på Tonsåsen ved riving av eksisterende ledning. Inngrepet er samlet. 1.5 følger dagens trasé, som går over Madslangrudberget,

			og lengre langsmed campingplass og Etna. Rangeres dersom som 3.

Selv om alternativ D er prioritert som nummer 2 i Tabell 4-13, er ikke alternativet lagt inn i den samla vurderingen over. Både alternativ B og D fordrer at traséen går videre over Veståsen, et alternativ som er vurdert som dårligst for friluftslivet på delstrekningen Etnedal vest-Dokka.

De verste alternativskombinasjonene for friluftslivet er de alternativene der de to ledningene ikke parallellføres eller følger dagens trasé *og* som går over Veståsen (3.0/3.2-alternativer).

A + 1.3 + 3.0 Inngrep blir spredd over Tonsåsen, med ledning over Jukamsøyangen og tett på flere småvann og gapahuk. Ved 1.3 går ledningen videre til 3.0, som medfører et stort inngrep i et relativt lite påvirket område over Veståsen.

A + 1.3 + 3.2 Inngrep blir spredd over Tonsåsen, med ledning over Jukamsøyangen og tett på flere småvann og gapahuk. Ved 1.3 går ledningen videre til 3.2, som medfører et stort inngrep, men noe nærmere Åslibygda.

B + 3.0/3.2 Ny trasé inn til Bagn vurderes som negativt, og tiltaket medfører inngrep i et område øst for fv. 2444 uten kraftledning i dag. Både 3.0 og 3.2 medfører store inngrep i et relativt lite påvirket område over Veståsen.

Det presiseres at for alternativ A og B er det også vurdert singelpole mellom Åbjøra og Bagn. I og med at alternativ A og B rangeres nederst, faller også singelpolealternativene vekk i anbefaling av de beste alternativene for friluftslivet.

4.6 Oppsummering

Kraftledningene vil ligge i regionene «Valdres» og «Gjøvik». Tiltaket vil sådan ligge i de to vestligste dalførene i Innlandet fylke, Etnedalen og Begnadalen. I området er noe av friluftslivet knyttet til de to elvene som renner i de dypt nedskårne dalførene, Begna og Etna. Mellom dalførene ligger det større skogsområder med flere fiskevann og et omfattende nettverk av traktorveier og stier. Skogsområdene mellom dalførene er lett tilgjengelig fra flere veier som binder sammen Begnadalen og Etnedalen.To delstrekninger vurderes, Åbjøra-Etnedal vest og Etnedal vest-Dokka.

Delstrekning Åbjøra-Etnedal vest

På delstrekning Åbjøra-Etnedal vest er de største verdiene knyttet til Pilegrimsvegen i Valdres og skogsområdet nord for Bagn sentrum (Tonsåsen). Det finnes også skogsområder og turområder som blir vurdert til middels verdi. Totalt vurderes fem delområder. De ulike alternativene medfører nytt arealbeslag i utmark i form av master og ryddegater, samt visuelle virkninger. Det vil også bli en endring i mastetype i områder der det er kraftledning i dag. Alternativer som innebærer riving av ledning over Tonsåsen vil være positivt for delstrekningen, men denne endringen veies opp mot inngrep andre steder på strekningen. For friluftslivet blir endringene små på delstrekningen, og alle alternativer vurderes å ha ubetydelig konsekvens.

		Åbjøra – Etnedal vest			
Alternativ	**Nullalternativet**	**Alternativ A**	**Alternativ B**	**Alternativ C**	**Alternativ D**
Konsekvens	0	**Ubetydelig konsekvens**	**Ubetydelig konsekvens**	**Ubetydelig konsekvens**	**Ubetydelig konsekvens**
Rangering	0	4	3	1	2

Begrunnelse for rangering		Ledninger spres ut og stort totalt inngrep	Alternativet går tetttere på Juklamsknatten og gamle Valdresbanen	Frigjør Tonsåsen-området og samler ledninger mest.	Påvirker lite friluftsinteresser og frigjør Tonsåsen-området.

Det er ikke vurdert at konsekvensene av singelpole vil være vesentlig forskjellige fra de allerede vurderte H-mastene, men singelpolemaster medfører et smalere ryddebelte i skogen enn H-master, noe som vektes inn positivt.

På delstrekning Etnedal vest-Dokka vurderes fem delområder. De største verdiene er knyttet til elva Etna, to klatrefelt og et stort skogsområde ved Åslibygda, som alle får stor verdi. I Dokka sentrum er det en turløype som er godt tilrettelagt og har svært stor bruksfrekvens, som er vurdert å ha stor verdi. På delstrekningen vurderes syv alternativer, som i hovedsak deler seg i to hovedløsninger, enten å gå i dalbunnen langs eksisterende ledning eller gå oppe på åsen ved Åslibygda. De tre alternativene som går i dalbunnen følger i stor grad eksisterende ledning, og konsekvens for friluftslivet blir små. De fire alternativene som går oppe på åsen ved Åslibygda vil innebære et inngrep i et stort skogsområde, som i dag ikke har kraftledninger eller andre store tekniske inngrep. Ryddegate og kraftledninger her vil endre mye av områdets villmarkpreg. Selv om disse fire alternativene innebærer fjerning av eksisterende ledning i dalbunnen langs Etna veier nye inngrep i et stort område tungt i sammenstillingen, som gjør at alle fire alternativer får noe negativ konsekvens.

		Etnedal vest – Dokka						
Alternativ	**Nullalternativet**	**1.0**	**1.5-1.0**	**1.4-1.0**	**1.3-3.2-3.0**	**1.3-3.0**	**3.2-3.0**	**3.0**
Konsekvens	0	**Ubetydelig**	**Ubetydelig**	**Ubetydelig**	**Noe negativ**	**Noe negativ**	**Noe negativ**	**Noe negativ**
Rangering		2	3	1	4	6	5	7
Begrunnelse for rangering		Følger eksisterende trasé, men krysser Etna ved tursti.	Følger eksisterende trasé, men går rett over Madslangrudberget.	Følger eksisterende trasé og unngår Madslangrudberget helt.	Samler inngrepet tettere på Åslinbygda.	Ytterligere bit-for-bit nedbygging.	Samler inngrepet tettere på Åslinbygda.	Ytterligere bit-for-bit nedbygging.

På strekningen fra Bagn transformatorstasjon til Dokka er dobbelkursledning med smalere ryddebelte og mer samlet inngrep vurdert som en noe bedre løsning enn enkeltkurs, men forskjellen vil ikke være stor nok til å endre tidligere vurderte konsekvensgrader for delområdene som blir påvirket. Konsekvensgrader blir derfor lik for dobbelkursmaster som for enkeltkursmaster.

4.7 Midlertidige virkninger i anleggsfasen

Anleggsarbeidet kan ta noen år, avhengig av arbeidsstokken til entreprenør mm. Anleggsarbeid inkluderer skogrydding, ledningsbygging og etablering av mastepunkt. Det planlegges å benytte eksisterende skogsbilveinett, etablerte kjørespor og muligens nye kjørespor.

Det kan bli behov for noe opprusting av eksisterende veier og/eller nyanlegg på kortere strekninger. Noen veier vil kunne bli stengt på bestemte tider av døgnet, eller i lengre perioder dersom det blir aktuelt med oppgraderinger av veistandarden. Generelt vil det kunne bli terrengtransport i selve linjetraseen, og bli benyttet helikopter på vanskelig tilgjengelige plasser. Riggplasser planlegges etablert på allerede opparbeidede arealer, og muligens kan det være behov for å utvide noen arealer. Etablering av

mastepunkter vil kreve omfattende anleggsarbeid og arealinngrep i en begrenset anleggsperiode. Etter endt anleggsperiode vil disse områdene istandsettes på en mest mulig naturlig måte.

Enkelte av veiene/stiene som benyttes til adkomst eller ferdsel i friluftsområdene kan bli benyttet til anleggstransport, og enkelte rigg- og anleggsområder vil kunne lokaliseres innenfor områder som benyttes til friluftsliv.

Anleggsarbeidet vil kunne medføre sjenerende støy, slik at nærområdene til anleggsarbeidet i perioder vil være mindre egnet for utøvelse av friluftsliv. Videre vil anleggstransport legge noen begrensninger på ferdselen. Folk som ferdes langs stier vil derfor muligens måtte benytte alternative stier. Det bemerkes imidlertid at anleggsarbeidene vil pågå i en begrenset periode, og at friluftsliv stort sett vil kunne praktiseres som før.

Anleggsveier, riggplasser og mastepunkt er ikke endelig bestemt når denne konsekvensutredningen skrives. Ventede virkninger i hvert delområde (dersom relevant) beskrives kort under.

Delområde 2: Bjødnastigen og Skardsbakkadn

Anleggsarbeid og riving/bygging av ny linje vil krysse sti to ganger.

Delområde 3: Pilegrimsvegen i Valdres

Pilegrimsvegen går parallelt med ny kraftledning over et lengre stykke. Det kan derfor ventes noe økt støy og aktivitet rundt veien.

Delområde 4: Tonsåsen

Rivearbeid og bygging av nye kraftledninger vil skje tett på stier, gapahuker, traktorveier og andre mye brukte områder. God skilting, midlertidig stenging/omlegging av stier og informasjon er viktig for å unngå konflikt med brukere av friluftsområdet. Anleggsarbeid vil skje tett på turveien rundt Nøkletjernet, og det er trolig at veier i området kan brukes for å komme seg inn til ledningen.

Delområde 5: Haustsæterfjellet med Kjeldeknatten

Trolig vil flere av skogsbilveiene som går inn i delområdet brukes til anleggsarbeid.

Delområde 6: Madslangrudberget

Eksisterende kraftledning går over Madslangrudberget og stien opp til utkikkspunktet passerer under denne. Riving av eksisterende ledning vil føre til mye støy og anleggsarbeid i friluftslivsområdet.

Delområde 7: Jarberget

Både riving av eksisterende ledning og bygging av ny ledning like nord for Jarberget vil føre til støy og forstyrrelser for brukere av klatrefeltet.

Delområde 8: Etna

Eksisterende kraftledning krysser Etna flere steder, noe ny ledning også vil gjøre. Riving og anleggsarbeid kan føre til forstyrrelser for padlere, fiskere og andre som bruker elva.

Delområde 9: Veståsen

Delområdet er stort, og anleggsarbeidet er ventet å pågå i lang tid, grunnet de store avstandene. Anleggsarbeid vil medføre støy og transport i et område som i dag er skånet for slike aktiviteter, med stor avstand til vei og industri. Anleggsarbeidet vil derfor medføre en stor tilleggsbelastning for området.

Delområde 10: Folkestien på Dokka

Folkestien på Dokka har stor bruksfrekvens, og eksisterende ledning (og nye ledninger) krysser over delområdet. Anleggsarbeidet vil derfor komme tett på brukere av friluftsområdet, og støy og aktiviteter knyttet til anleggsarbeidet vil være ekstra utfordrende. Merking/stenging/omlegging av stier blir viktig for å unngå direkte konflikt med brukerinteresser.

4.8 Avbøtende tiltak

4.8.1 Anleggsperioden

Ved anleggsarbeid som berører viktige turområder og/eller atkomst til disse vil det være viktig å gi informasjon om når anleggsarbeidet skal foregå, og hvilke veier som blir berørt. Informasjonen formidles til kommunene, de lokale turlagene/interesseforeninger og berørte grunneiere. Det forutsettes at anleggsveier og alternative atkomstveier merkes med skilt.

4.8.2 Driftsperioden

Det viktigste tiltaket for å unngå negative virkninger for friluftsliv vil dermed være å velge det alternativet/den alternativkombinasjonen som gir de minst negative konsekvensene for friluftslivet. På strekningen Åbjøra-Etnedal vest vil dette være alternativ C, og på delstrekning Etnedal vest-Dokka vil det være alternativ 1.4-1.0.

4.9 Usikkerhet i vurdering av påvirkning

Virkningene kraftledninger har på friluftslivet er en del av de ikke-prissatte virkningene som vurderes ved en utbygging. Det er vanskelig å kvantifisere i kroner og øre hvor mye et nytt inngrep påvirker friluftslivet. Vurderinger og gode beskrivelser av hvordan friluftslivet blir påvirket er derfor viktig for å kunne argumentere for andre mastetyper, kabling eller omlegging av traséer, avbøtende tiltak som alle kan ankres fast i kostnader i kroner og øre.

For å kunne beskrive hvordan friluftslivet blir påvirket er det derfor viktig å kunne si noe om hva som oppleves som skjemmende og negativt for friluftsopplevelsen.

Det er ulikt hvordan turgåere opplever kraftledninger og hvor inngripende enkelte opplever en kraftledning. I et område med mye eksisterende infrastruktur vil visuelle virkninger av en ny ledning vektlegges mindre enn områder med færre inngrep (se Tabell 2-4).

Noen ser på kraftlinjer og tenker på energifremsteg og lys i hus, mens andre ser ryddegate og stål i grell silhuett mot himmelen. For noen kan vindmøller se pene ut, med slanke former og en visuell flott fremtoning, men andre ser bare vindmøller som fugledød og naturinngrep.

Med mange ulike betraktninger er det derfor gjort noen forenklinger i utredningen basert på forventede virkninger som en kraftledning vil ha for friluftslivet.

- Et bredere ryddebelte er vurdert å være mer negativt enn et smalere ryddebelte.
- Ryddig linjeføring med få knekkpunkter og rene, lange linjer er vurdert å være bedre enn motstykket.
- Enkle master med enkelt design er vurdert å påvirke friluftslivet mindre enn større, monumentale master.
- Mastebein i tre oppleves mer «naturlig» og mindre forstyrrende på friluftsopplevelsen enn mastebein i stål eller kompositt.

- Stier som krysser under linjetraséer vil skape følelsen av å ha linjene hengende «over hodet» på seg selv, noe som kan oppleves trykkende og negativt. Linjer som parallelføres langs sti vurderes som verre enn linje som krysser sti over et kortere stykke.
- Master tett på stier, gapahuker og rasteplasser kan medføre en forringelse av utsikt, men også følelsen av master som rager over seg selv, noe som vil oppleves negativt.
- Folk er mer vant til H-master i både stål og kompositt, enn vertikalopphengte dobbelkursmaster, en mastetype som kan fremstå noe mer dominerende og uvant tett på.

De som opplever tiltaket som inngripende og vektlegger urørt natur uten tekniske inngrep i friluftsopplevelsen, vil oppleve virkningene beskrevet over som mest negative. Som en føre-var-tilnærming i vurdering av konsekvens for friluftsliv er derfor en «verst tenkelig opplevelse» lagt til grunn.

5 Referanser

Dokkadeltaet våtmarkssenter. (2022). *Driftsplan for fiske og friluftsliv i Etna.* Etnedal kommune.

Etnedal kommune. (u.d.). *Flagget i Maslangrudberget*. Hentet fra https://www.etnedal.kommune.no/tjenester/kultur-idrett-og-fritid/kultur/kulturminne/viktige-kulturminner-og-krigsminnesmerker-i-kommunen/flagget-i-maslangerudberget/

Fiskeguiden. (u.d.). *Dokka/Etna*. Hentet fra https://www.fiskeguiden.no/8-fiskeplasser/9021-dokka-etna-9021

Isklatring.no. (2017). *Liaberget*. Hentet fra https://www.isklatring.no/valdres/kyrjukulen.html

Miljødirektoratet. (2023). *Håndbok for konsekvensutredninger for klima og miljø (M-1941).*

Norsk-klatring. (2019). *Etnedal pusse- og klatrefestival*. Hentet fra https://www.norsk-klatring.no/klatrekultur/klatrefestivaler/etnedal-pusse-og-klatrefestival

Oppland Arbeiderblad. (2013). *Jens Kristian først til topps.*

Valdres. (2024). *Valdres natur- og kulturpark*. Hentet fra https://www.valdres.no/valdres-natur-og-kulturpark

Valdres.no. (2019). *Tiltak som øker folks friluftsglede*. Hentet fra https://www.valdres.no/nyheter/2019/9/14/tiltak-som-oker-folks-friluftsglede-a3413

Valdresmagasinet. (2015). *Klatre-Eldorado i Sør-Etnedal.*

6 Vedlegg 1

Innhenta informasjon fra interessenter.

Nordre Land Helselag
Ut på Tur-gruppa
Helselagets hus
2870 DOKKA

Dokka, 02.06.2022

Kommentar 12.01.24 til ferdig behandlet konsesjonssak med saksnr 202202032

Det ser ut til at «Vurdert trase» er fjernet gjennomgående, men de opprinnelige traseene 1.0, 3.0 og 3.2 er beholdt. Disse berører områdene som er omtalt nedenfor i samme grad som da høringsuttalelsen ble skrevet. Merk at trasevalg 3.0 kommer svært nær Akksjøen, stort fiskevann på Dokka vestås.

Ivar Lien

Dokka, 02.06.2022

Til Norges vassdrags- og energidirektorat

Høringsuttalelse vedr ny kraftledning Åbjøra – Gjøvik

Nasjonalforeningen for folkehelsen, Nordre Land helselag, har en egen turgruppe som rydder, merker og vedlikeholder 15 turstier rundt Dokka tettsted. Til sammen utgjør disse ca 80 km med turstier, og det er godt over 20.000 registrerte turgåere pr sesong.

Vi ser at de foreslåtte traseene for kraftlinja mellom Åbjøra og Gjøvik vil påvirke turopplevelsen for turgåerne, og vi ønsker at følgende tas hensyn til ved planleggingen av traseen.

Tinton

På grensa mellom Nordre Land og Etnedal kommuner ligger turmålet Tinton. Det er flere legender knyttet til denne toppen, den mest legendariske er at her skulle det være store forekomster av sølv. Historien går ut på at «Sølvkua er i Tinton, mens sølvkalven er ved Kongsberg». To ganger er det opprettet gruveselskap, og det er foretatt mange prøveboringer, uten at det er funnet sølv. Rester etter prøveboringene sees den dag i dag rett ved turstien.

De foreslåtte traseene omringer Tinton, og ødelegger naturen og turopplevelsen!

Skjellungskampen

Et annet mye besøkt turmål er Skjellungskampen rett sør for Dokka sentrum. Toppen gir en unik utsikt over Dokka og dalen både vest- og østover. Toppen er et eget turmål i seg selv, og kan nås både fra Dokka og Mæhlumslivegen. I tillegg arrangerer Frivilligsentralen en årlig konkurranse opp til toppen; «Mount Everest» for voksne og «Galdhøpiggen» for barn. 35 bestigninger for voksne og 10 for barn, og målene er nådd. Det har vært over 3000 registreringer de siste årene. I tillegg til dette går DNT-stien fra Dokka til Vestersetrene rett forbi denne toppen. Det er også malt med et norsk flagg i fjellsida som kan sees fra Dokka.

Nordre Land Helselag
Ut på Tur-gruppa
Helselagets hus
2870 DOKKA

Dokka, 02.06.2022

Bjønnfossen

En ny turtrase, som nå er et attraktivt turmål, er Bjønnfossen, som ligger i Skjellungselva. Elva går fra Skjellungstjernet ned til Randsfjorden. Fossen er et spektakulært turmål, det er mulig å gå innunder fossen! Kombinert med Skjellungskampen blir dette en fin rundtur. I «Bjønnkleiva» opp til fossen er det en håndmurt hesteveg som er bratt, men fin å gå for både voksne og barn.

Huldeputten

Dokkadeltaet Våtmarkssenter har satt ut en erfaringstol ved Huldreputten. Denne vil få kraftlinja omtrent rett over seg. Dette er et viktig våtmarksområde, som følges opp av Våtmarkssenteret.

De foreslåtte traseene ved Skjellungskampen, Bjønnfossen og Huldeputten ødelegger naturen og turopplevelsen!

Gamle boplasser og setrer

Mellom Dokka og Akksjøen er det tufter etter flere gamle boplasser og setrer. Noen av disse er merket med skilt, men flere av de finnes bare på kart. Det er flere som har tatt opp at disse burde vært registrert. De er avmerket på gamle kart (1860), slik at det er mulig å gjenfinne de. Det er rester av grunnmurer, slåtteland og rydningsrøyser flere steder.

Fra Midtre Aurlund og østover går inntegna trase mellom Bakkom og Pikstad og rett forbi det gamle, nedlagte bruket Lyseng. Her er det gamle boplasser, mange turstier og området er mye brukt av turgåere. Videre passerer traseen Hundtjern, også her er det flere turstier.

Det er gapahuker ved Bergevatnet og nord-øst for Skålerud (Nord 6753552.51, Øst 234419,56 (EU 89, UTM-sone 33))

De foreslåtte traseene ødelegger naturen og turopplevelsen!

Alternative traseer

Vi støtter forslagene fra flere, om å legge kraftlinjene i jernbanetraseen. Sekundært bør den følge dagens trase, eller så lavt i dalsida som mulig. Fra Kolbjørnshusbrua bør den uansett trasevalg følge dagens trase gjennom Dokka.

Med hilsen

Ivar Lien
95 96 03 423

From: Olsen, Rune
Sent on: søndag 28. januar 2024 21:05:05
To: Trygve Leigland Njaa
CC: Olsen, Rune
Subject: RE: Gjøvik Vardal JF - Ny 132 kV Åbjøra- Gjøvik friluftskartlegging

Hei.
Beklager sent svar.
Vi i Gjøvik og Vardal Jagtforening har som eneste organiserte aktivitet leirdueskyting på Revhiholen skytteområde. Se noem kommentarer i rødt lenger ned.
Rune Olsen

From: Trygve Leigland Njaa
Sent: torsdag 11. januar 2024 15:03
To: Olsen, Rune
Subject: [EXT] Gjøvik Vardal JF - Ny 132 kV Åbjøra- Gjøvik friluftskartlegging

Hei!
Elvia planlegger å bygge ny 132 kV linje mellom Åbjøra i Nord-Aurdal og Gjøvik.
Norconsult utgreier konsekvenser av å bygge denne ledningen, og eg utgreier konsekvenser ein slik ledning vil ha for friluftslivet. I den samanheng kontaktar eg difor interessenter og organisasjonar som sit på førstehandkunnskap om friluftslivet i områder som kan bli påverka av linja. Informasjon om prosjektet ligg her: https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=8746&type=A
Kart over området ligg her: https://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/2047423d-9bd0-4164-90c3-c0b848f1c632/202202032/3426559
Merk at det er gjort justeringar i trase etter høyringsinnspel, men dette kartet viser omtrentlege områder som vi skal utgreie.

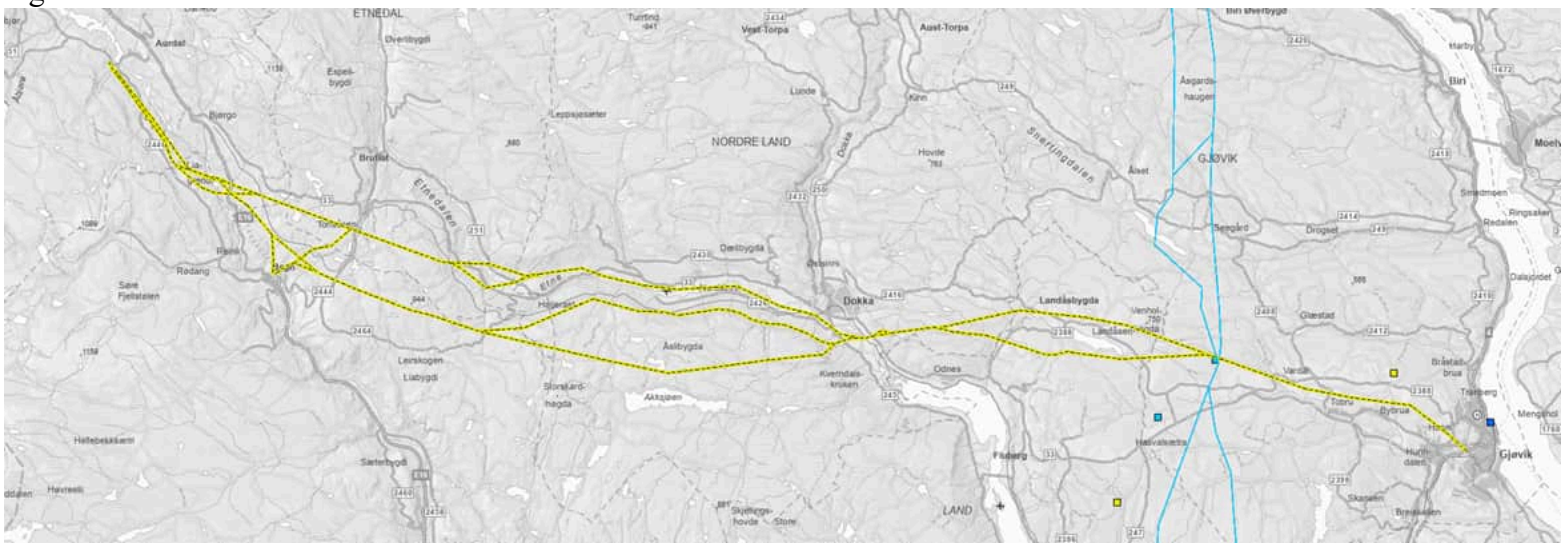

Eg håpar difor at de har moglegheit til å bidra med kunnskap om deler av strekninga som Gjøvik og Vardal JF kjenner til:

- Korleis er bruken i området langs linja og området ved Vardal og Gjøvik? Dette kan jeg ikke svare på da vår aktivitet kun er ved Revhiholen skytterbane.
- Er det gapahukar, fiskeplassar eller andre særeigne plassar i området eg burde vite om? Jeg er ikke kjent i området langs planlagt kraftlinje
- Er det andre ikkje-kartfesta aktivitetar i området, som jakt, fiske, orientering, stolpejakt etc.? Ikke i nærheten av vår leirduebane.
- Kartutsnitt av viktige områder eller ting eg bør vera obs på er særs velkomment.
- Ellers er henvisingar til andre friluftsfolk eg burde prata med verdifullt. Jeg vil anbefale å ta en henvendelse til ledelsen i Vardal Grunneierlag. De organiserer storvilt- og småviltjakt i området, herunder den jaktforvaltningen som er i områder der traseen går. Også leder i viltnemda i Gjøvik, Lars Slåtsveen, er nok en som har mye innsikt vedrørende området.

Håpar å høyra frå dykk!
Med venleg helsing
Trygve Leigland Njaa
Naturforvaltar
Mob: +47 46968229 | trygve.leigland.njaa@norconsult.com

Norconsult AS, Postboks 626, NO-1303 Sandvika
Vestfjordgaten 4, NO-1338 Sandvika
Tel: +47 67 57 10 00 | www.norconsult.no

CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.

Disclaimer: This message (including any attachments) contains confidential information intended for a specific individual and purpose, and is protected by law. If you are not the intended recipient, you should delete this message and are hereby notified that any disclosure, copying, or distribution of this message, or the taking of any action based on it, is strictly prohibited. Deloitte refers to a Deloitte member firm, one of its related entities, or Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"). Each Deloitte member firm is a separate legal entity and a member of DTTL. DTTL does not provide services to clients. Please see https://www.deloitte.com/about to learn more.

From: Geir Høitomt
Sent on: lørdag 13. januar 2024 09:47:43
To: Trygve Leigland Njaa
Subject: Re: Ny 132 kV Åbjøra- Gjøvik friluftskartlegging

Hei.
På Vasslien på Veståsen er det er tilrettelagt utfartsparkering på vinterstid. Oppkjørt skiløype herfra henger sammen med et omfattende løypenett videre inn i bl.a. Kistefos Træsliberi sine skoger. Mellom Vasslivatnet og Haamotten er det løypekryss som legger til rette for både korte og lange skiturer. Tilbudet er mye benyttet og har løyper av høy kvalitet.

Det samme stedet benyttes sommerstid som utgangspunkt for turgåing, bærplukking, jakt og fiske. Hele området mellom Vasslien/Haamotten og Akksjøen benyttes til klassisk friluftsliv. Både hyttefolk, fastboende og tilreisende fra Dokka og omegn benytter disse friluftslivsmulighetene. Området er naturskjønt og innbyr til enkelt friluftsliv som bærplukking, turgåing og fiske.

Vinterstid benyttes også områdene aktivt av flere lokale hundekjørere.

Mvh Geir Høitomt

Sendt fra min iPad

> 11. jan. 2024 kl. 15:29 skrev Trygve Leigland Njaa :
>
> Hei!
> Elvia planlegger å bygge ny 132 kV linje mellom Åbjøra i Nord-Aurdal og Gjøvik.
> Norconsult utgreier konsekvenser av å bygge denne ledningen, og eg utgreier konsekvenser ein slik ledning vil ha for friluftslivet. I den samanheng kontaktar eg difor interessenter og organisasjonar som sit på førstehandkunnskap om friluftslivet i områder som kan bli påverka av linja. Informasjon om prosjektet ligg her: https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=8746&type=A
> Kart over området ligg her: https://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/2047423d-9bd0-4164-90c3-c0b848f1c632/202202032/3426559
> Merk at det er gjort justeringar i trase etter høyringsinnspel, men dette kartet viser omtrentlege områder som vi skal utgreie.
>
> 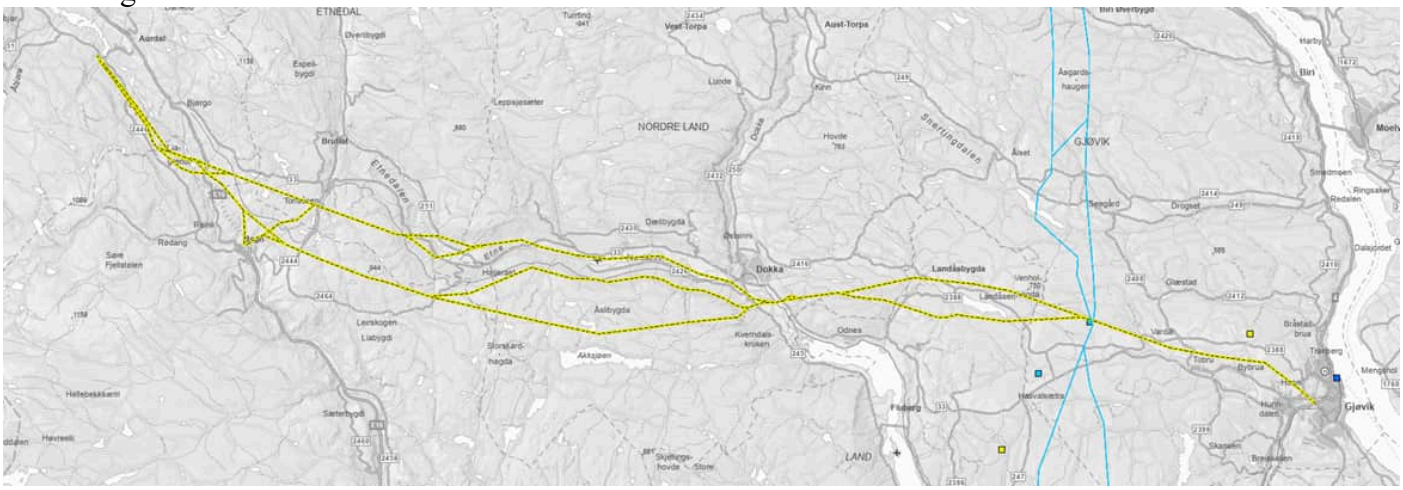
>
>
> Eg håpar difor at de har moglegheit til å bidra med kunnskap om deler av strekninga som Kistefos tre kjenner til:
>
> - Korleis er friluftsbruken i området langs linja eller nærliggande områder?
> - Er det gapahukar, fiskeplassar eller andre særeigne plassar i området eg burde vite om?
> - Er det andre ikkje-kartfesta aktivitetar i området, som jakt, fiske, orientering, stolpejakt etc.?
> - Kartutsnitt av viktige områder eller ting eg bør vera obs på er særs velkomment.
> - Ellers er henvisingar til andre friluftsfolk eg burde prata med verdifullt.
>
> Håpar å høyra frå dykk!
> Med venleg helsing

Trygve Leigland Njaa
Naturforvaltar
Mob: +47 46968229 | trygve.leigland.njaa@norconsult.com

Norconsult AS, Postboks 626, NO-1303 Sandvika
Vestfjordgaten 4, NO-1338 Sandvika
Tel: +47 67 57 10 00 | www.norconsult.no

Kvar dag betrar vi kvardagen

CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.

From: Thorsen, Hallgeir
Sent on: fredag 12. januar 2024 09:48:20
To: Trygve Leigland Njaa
CC: Anne Sagbakken
Subject: SV: Nordsinni sameige - Ny 132 kV Åbjøra- Gjøvik friluftskartlegging

Hei !
Trase valg 3.0 er det som berører Nordsinni Sameie mest. Trase valg 3.2 er vel muligens så vidt innpå, litt vanskelig å se ut fra et grovt kart.
Det er 3.0 jeg vil kommentere her.

- Den vil berøre en stor tiurleik i området rundt Store Krokvatnet.
- Den vil krysse/berøre Ekornlivatnet, mye brukt fiskevatn. Her selges det fiskekort.
- Det samme gjelder Kroksjøen.
- Området fra Kroksjøen til Sør-Aurdal grense er inne til behandling for frivillig vern.
- Tiurleik rett øst for Ekornlivatnet vil bli berørt (ligger i grenseområdet mot Kistefos Træsliberi AS)
- I store deler av hele denne traseen vil linjen krysse og gå langs med skiløypene for Veståsen Løypelag.
- Den vil krysse og gå langs med mye brukte turstier til Båhatten. (Turmål).
- Naturtyper med verdi B i området Kroksjøen vil bli berørt.
- Hele den berørte delen av Veståsen er et mye brukt turområdet sommer som vinter og bærer preg av villmark med lite infrastruktur.

Her har jeg listet opp noe og personlig vil je se det som veldig uheldig å få denne linjen inne på åsen
Med vennlig hilsen

Hallgeir Thorsen
SKOGBRUKSLEDER I NORDRE LAND OG ETNEDAL

VIKEN SKOG

Kompetanse som lønner seg

mobil +47 917 36 121 | **telefon** +47 32 10 30 00
facebook | viken.skog.no

Fra: Trygve Leigland Njaa
Sendt: torsdag 11. januar 2024 15:32
Til: Thorsen, Hallgeir
Emne: Nordsinni sameige - Ny 132 kV Åbjøra- Gjøvik friluftskartlegging

Det er ikke ofte du mottar e-post fra trygve.leigland.njaa@norconsult.com. Finn ut hvorfor dette er viktig.

Hei!
Elvia planlegger å bygge ny 132 kV linje mellom Åbjøra i Nord-Aurdal og Gjøvik.
Norconsult utgreier konsekvenser av å bygge denne ledningen, og eg utgreier konsekvenser ein slik ledning vil ha for friluftslivet. I den samanheng kontaktar eg difor interessenter og organisasjonar som sit på førstehandkunnskap om friluftslivet i områder som kan bli påverka av linja. Informasjon om prosjektet ligg her:
https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=8746&type=A
Kart over området ligg her: https://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/2047423d-9bd0-4164-90c3-c0b848f1c632/202202032/3426559
Merk at det er gjort justeringar i trase etter høyringsinnspel, men dette kartet viser omtrentlege områder som vi skal utgreie.

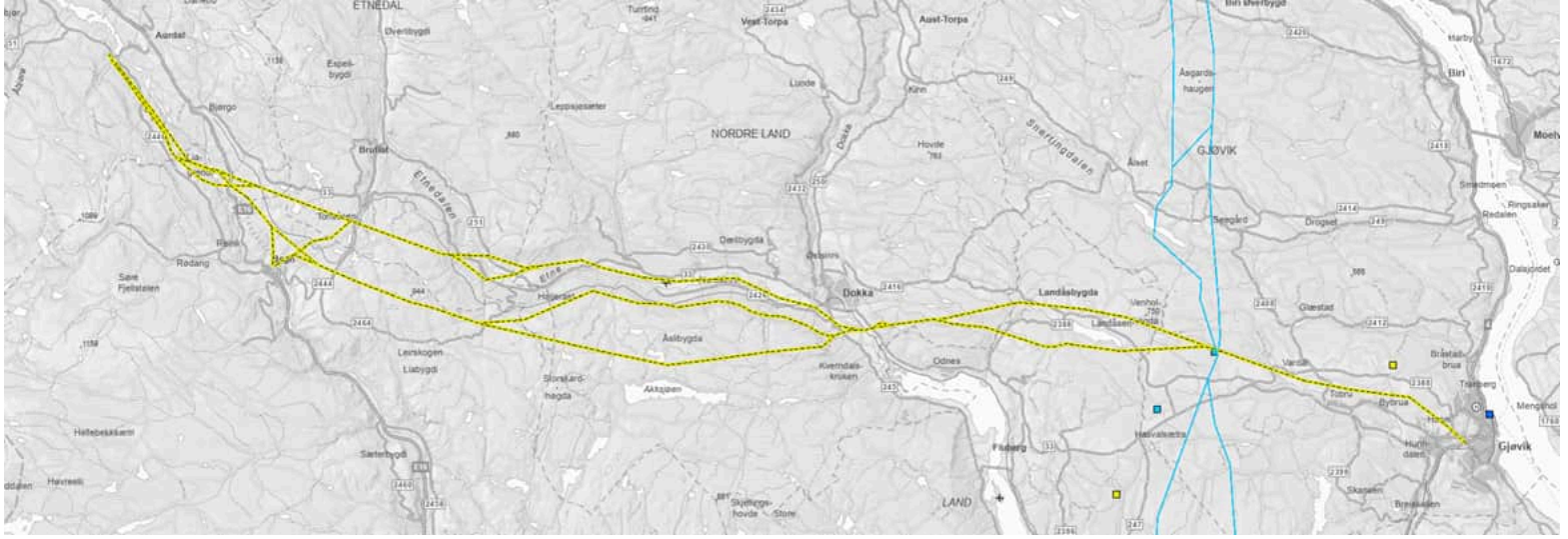

Eg håpar difor at de har moglegheit til å bidra med kunnskap om deler av strekninga som Nordsinni sameie nyttar

- Korleis er friluftsbruken i området langs linja og Storskardhøgda/Håmotten?
- Er det gapahukar, fiskeplassar eller andre særeigne plassar i området eg burde vite om?
- Er det andre ikkje-kartfesta aktivitetar i området, som jakt, fiske, orientering, stolpejakt etc.?
- Kartutsnitt av viktige områder eller ting eg bør vera obs på er særs velkomment.
- Ellers er henvisingar til andre friluftsfolk eg burde prata med verdifullt.

Håpar å høyra frå dykk!

Med venleg helsing
Trygve Leigland Njaa
Naturforvaltar
Mob: +47 46968229 | trygve.leigland.njaa@norconsult.com

Norconsult AS, Postboks 626, NO-1303 Sandvika
Vestfjordgaten 4, NO-1338 Sandvika
Tel: +47 67 57 10 00 | www.norconsult.no

Kvar dag betrar vi kvardagen

CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.

From: DNT Gjøvik og Omegn
Sent on: fredag 2. februar 2024 09:04:25
To: Trygve Leigland Njaa
Subject: Sv: Ny 132 kV Åbjøra- Gjøvik friluftskartlegging
Attachments: 240112 Uttalelse Åbjøra-Gjøvik.pdf (80.92 KB)

Hei, takk for at vi får uttale oss:

I Gjøvik kommune er det særlig to områder det er grunn til å kommentere:
Traseen vest for planlagt Nye Vardal transformatorstasjon. Området her er svært mye brukt vinterstid til skiløping grunnet snøsikkerhet og godt preparert løypenett. Løypenettet vises på www.skiforeningen.no.
DNT's Jotunheimsti krysser begge kraftlinjealternativene. Tradisjonsaktiviteter som bærplukking og jakt står sterkt i området.
En flott gapahuk er satt opp av Skiforeningen Gjøvik og omegn på et utsiktspunkt på oversiden av skiløypa der løypa er nærmest Sæterhaugen. Jotunheimstien har samme trasè her. Gapahuken vises på det lille kartutsnittet under.
I valget mellom de to alternativene for kraftlinja synes det sørligste alternativet å være å foretrekke innenfor Gjøvik kommune isolert sett. Dette med tanke på friluftsliv. Kraftlinja vil da ligge lavere i terrenget og lenger unna det attraktive høydelaget mellom Skybergtoppen og Venholhøgda.

Byhaugen. Det vises her til Gjøvik kommunes formelle innspill til planarbeidet. Toppen har i mange år vært et yndet utfartsmål for gjøvikenserne. De senere års tilrettelegging med tilnærmet universell utforming av stiene, flere rasteplasser og dagsturhytte på selve toppen har økt bruken ytterligere. Det er sterkt ønskelig å benytte muligheten nå til å fjerne kraftlinja fra selve toppen, rett ut knekken i kraftlinja og legge linja på sørsiden - lavere i terrenget. Som turmål vil da Byhaugen få en helt annen verdi.
Området rundt Byhaugen må sies å være intensivt brukt i friluftssammenheng; tur, orientering, stolpejakt, "sanking" osv. - en sentrale del av den bynære Gjøvikmarka.

Vi legger i tillegg til uttalelse fra våre nære samarbeidspartnere, helselaget i Nordre Land, som kjenner dette området godt.

Turhilsen fra

Per Hovland

Daglig leder

DNT Gjøvik og omegn

Tlf: 95972850

Fra: Trygve Leigland Njaa
Sendt: torsdag 11. januar 2024 14:57
Til: DNT Gjøvik og Omegn
Emne: Ny 132 kV Åbjøra- Gjøvik friluftskartlegging

Det er ikke ofte du mottar e-post fra trygve.leigland.njaa@norconsult.com. Finn ut hvorfor dette er viktig.

Hei!
Elvia planlegger å bygge ny 132 kV linje mellom Åbjøra i Nord-Aurdal og Gjøvik.
Norconsult utgreier konsekvenser av å bygge denne ledningen, og eg utgreier konsekvenser ein slik ledning vil ha for friluftslivet. I den samanheng kontaktar eg difor interessenter og organisasjonar som sit på førstehandkunnskap om friluftslivet i områder som kan bli påverka av linja. Informasjon om prosjektet ligg her:
https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=8746&type=A
Kart over området ligg her: https://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/2047423d-9bd0-4164-90c3-c0b848f1c632/202202032/3426559
Merk at det er gjort justeringar i trase etter høyringsinnspel, men dette kartet viser omtrentlege områder som vi skal utgreie.

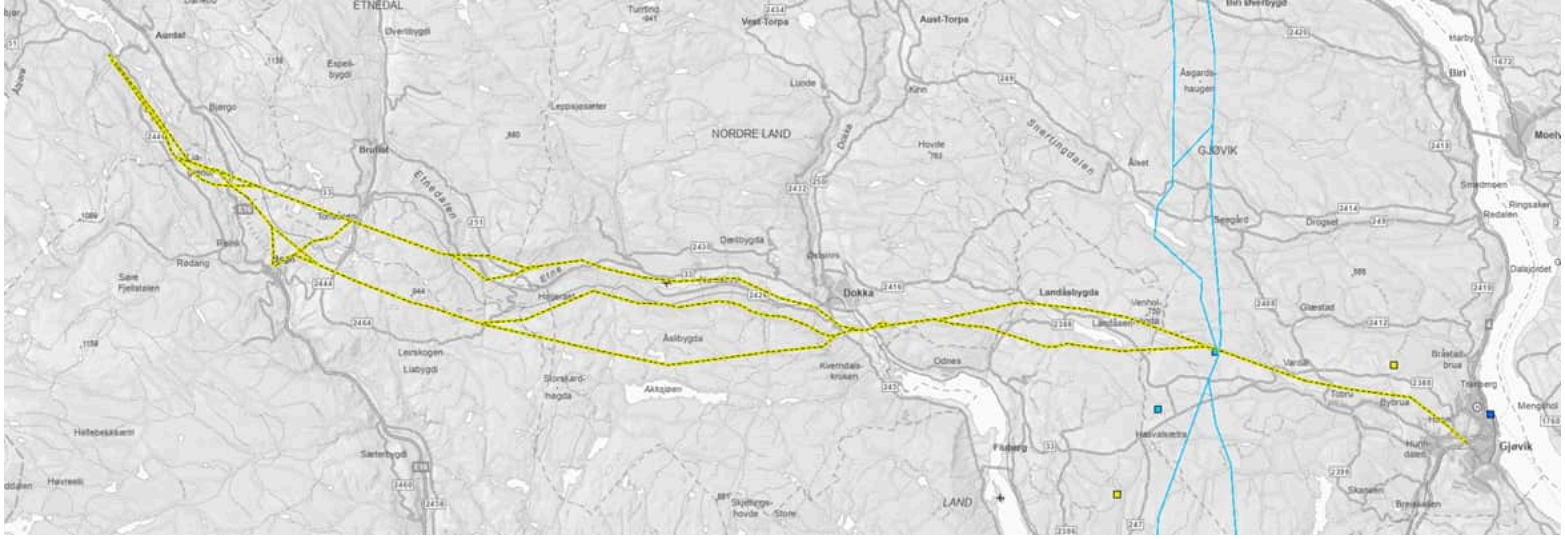

Eg håpar difor at de har moglegheit til å bidra med kunnskap om deler av strekninga som turlaget kjenner til:

- Korleis er bruken i området langs linja eller nærliggande områder? Særleg området rundt Byhaugen er interessant
- Er det gapahukar, fiskeplassar eller andre særeigne plassar i området eg burde vite om?
- Er det andre ikkje-kartfesta aktivitetar i området, som jakt, fiske, orientering, stolpejakt etc.?
- Kartutsnitt av viktige områder eller ting eg bør vera obs på er særs velkomment.
- Ellers er henvisingar til andre friluftsfolk eg burde prata med verdifullt.

Håpar å høyra frå dykk!

Med venleg helsing
Trygve Leigland Njaa
Naturforvaltar
Mob: +47 46968229 | trygve.leigland.njaa@norconsult.com

Norconsult AS, Postboks 626, NO-1303 Sandvika
Vestfjordgaten 4, NO-1338 Sandvika
Tel: +47 67 57 10 00 | www.norconsult.no

Kvar dag betrar vi kvardagen
CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.

From: DNT Valdres
Sent on: søndag 21. januar 2024 22:21:53
To: Trygve Leigland Njaa
CC: Merethe Lundene; Torkjell Haugen
Subject: Sv: Ny 132 kV Åbjøra- Gjøvik friluftskartlegging

Hei!
Har prøvd å se på kartet ifht spørsmålene dine. Fra Åbjøra langs fv 2446 mot Reinli passere man en motorcrossbane. Det er også en del stier og turområde oppover i lia. Fiskeplasser langs vannet.
Linje 2.2, med avstkker ned til Bagn, ser ut som den er i området Bagnsbergatn, med en del krigsminnesmerker og det freda småbruket. I området for ny stasjon er det nok en del turstier, usikker på om det er gapahuker eller lignende. Stolpejakten flytter seg fra år til år så den er det vanskelig å si noe om, men jeg vet at det samme området er aktuelt for geocaching.

Traseen for gamle valdresbanen er også på åsen, kan kabler graves ned i den?
For Sør Aurdal og området for ny stasjon mm vil jeg tro Kristian Bergsund har mye lokalkunnskap.

Vennlig hilsen
Anne Reidun Tvenge
Nestleder DNT Valdres

Fra: Trygve Leigland Njaa
Sendt: torsdag 11. januar 2024 14:54
Til: valdres@turistforeningen.no
Emne: Ny 132 kV Åbjøra- Gjøvik friluftskartlegging

You don't often get email from trygve.leigland.njaa@norconsult.com. Learn why this is important

Hei!
Elvia planlegger å bygge ny 132 kV linje mellom Åbjøra i Nord-Aurdal og Gjøvik.
Norconsult utgreier konsekvenser av å bygge denne ledningen, og eg utgreier konsekvenser ein slik ledning vil ha for friluftslivet. I den samanheng kontaktar eg difor interessenter og organisasjonar som sit på førstehandkunnskap om friluftslivet i områder som kan bli påverka av linja. Informasjon om prosjektet ligg her: https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=8746&type=A
Kart over området ligg her: https://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/2047423d-9bd0-4164-90c3-c0b848f1c632/202202032/3426559
Merk at det er gjort justeringar i trase etter høyringsinnspel, men dette kartet viser omtrentlege områder som vi skal utgreie.

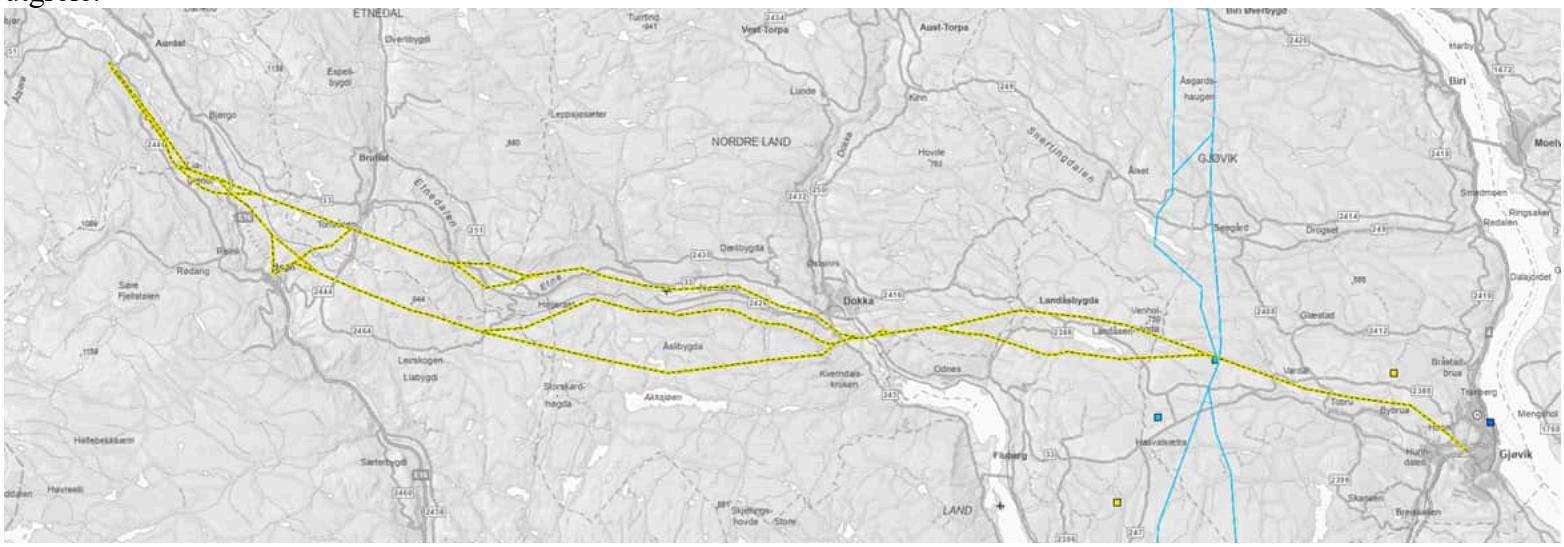

Eg håpar difor at de har moglegheit til å bidra med kunnskap om deler av strekninga som Valdres turforening kjenner til (Fagernes – Bagn?):

- Korleis er bruken i området langs linja eller nærliggande områder?
- Er det gapahukar, fiskeplassar eller andre særeigne plassar i området eg burde vite om?
- Er det andre ikkje-kartfesta aktivitetar i området, som jakt, fiske, orientering, stolpejakt etc.?

- Kartutsnitt av viktige områder eller ting eg bør vera obs på er særs velkomment.
- Ellers er henvisingar til andre friluftsfolk eg burde prata med verdifullt.

Håpar å høyra frå dykk!

Med venleg helsing
Trygve Leigland Njaa
Naturforvaltar
Mob: +47 46968229 | trygve.leigland.njaa@norconsult.com

Norconsult AS, Postboks 626, NO-1303 Sandvika
Vestfjordgaten 4, NO-1338 Sandvika
Tel: +47 67 57 10 00 | www.norconsult.no

Kvar dag betrar vi kvardagen
CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.

From: Øystein Torp
Sent on: torsdag 11. januar 2024 15:32:05
To: Trygve Leigland Njaa
Subject: SV: Ny 132 kV Åbjøra- Gjøvik friluftskartlegging

Hei,
Jeg har sendt denne ut til min egen ledergruppe og et knippe sentrale medarbeidere, slik at de som kjenner området og aktiviteten her, kan samle seg litt for å beskrive det du etterlyser.
Jeg skal følge opp slik at dere får innspill��
Med vennlig hilsen
Øystein G. Torp
Daglig leder
Tel.: + 47 4823 0070
oystein.torp@unicare.no
unicare Landaasen

Fra: Trygve Leigland Njaa
Sendt: torsdag 11. januar 2024 15:08
Til: Øystein Torp
Emne: Ny 132 kV Åbjøra- Gjøvik friluftskartlegging

Hei!
Elvia planlegger å bygge ny 132 kV linje mellom Åbjøra i Nord-Aurdal og Gjøvik.
Norconsult utgreier konsekvenser av å bygge denne ledningen, og eg utgreier konsekvenser ein slik ledning vil ha for friluftslivet. I den samanheng kontaktar eg difor interessenter og organisasjonar som sit på førstehandkunnskap om friluftslivet i områder som kan bli påverka av linja. Informasjon om prosjektet ligg her: https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=8746&type=A
Kart over området ligg her: https://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/2047423d-9bd0-4164-90c3-c0b848f1c632/202202032/3426559
Merk at det er gjort justeringar i trase etter høyringsinnspel, men dette kartet viser omtrentlege områder som vi skal utgreie.

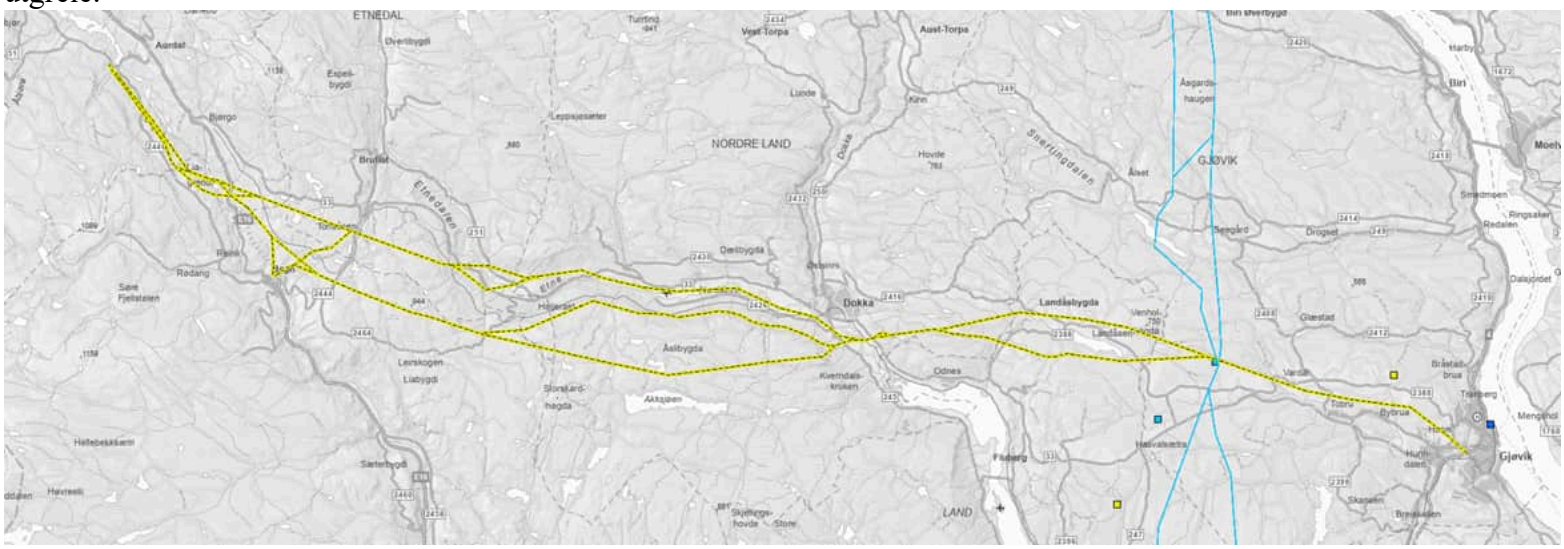

Eg håpar difor at de har moglegheit til å bidra med kunnskap om deler av strekninga som Landaasen rehabiliteringssenter kjenner til:

- Korleis bruker de området rundt Landåsvatnet og Venholhøgda?
- Er det gapahukar, fiskeplassar eller andre særeigne plassar i området eg burde vite om?
- Er det andre ikkje-kartfesta aktivitetar i området, som jakt, fiske, orientering, stolpejakt etc.?
- Kartutsnitt av viktige områder eller ting eg bør vera obs på er særs velkomment.
- Ellers er henvisingar til andre friluftsfolk eg burde prata med verdifullt.

Håpar å høyra frå dykk!
Med venleg helsing
Trygve Leigland Njaa
Naturforvaltar
Mob: +47 46968229 | trygve.leigland.njaa@norconsult.com

Norconsult AS, Postboks 626, NO-1303 Sandvika
Vestfjordgaten 4, NO-1338 Sandvika
Tel: +47 67 57 10 00 | www.norconsult.no

CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.